การเพิ่มประสิทธิภาพแบนด์วิดท์ของสายอากาศแบบโมโนโพลระนาบร่วม สำหรับย่านความถี่แถบกว้างด้วยเทคนิคการเพิ่มสตับรูปตัวไอและโหลดแผ่นสตริป

THE BANDWIDTH ENHANCEMENT OF WIDEBAND CPW-FED MONOPOLE ANTENNA USING I - SHAPED STUB AND STRIP LOAD TUNING TECHNIQUE

กฤษณะ นิลวิเวก

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปีการศึกษา 2564 ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี การเพิ่มประสิทธิภาพแบนด์วิดท์ของสายอากาศแบบโมโนโพลระนาบร่วมสำหรับ ย่านความถี่แถบกว้างด้วยเทคนิคการเพิ่มสตับรูปตัวไอและโหลดแผ่นสตริป

การเพิ่มประสิทธิภาพแบนด์วิดท์ของสายอากาศแบบโมโนโพลระนาบร่วมสำหรับ หัวข้อวิทยานิพนธ์ ย่านความถี่แถบกว้างด้วยเทคนิคการเพิ่มสตับรูปตัวไอและโหลดแผ่นสตริป The Bandwidth Enhancement of Wideband CPW-Fed Monopole Antenna using I – Shaped Stub and Strip Load Tuning Technique ชื่อ - นามสกุล นายกฤษณะ นิลวิเวก วิศวกรรมไฟฟ้า สาขาวิชา อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์อำนวย เรื่องวารี, Dr.-Ing. ปีการศึกษา 2564 คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ประธานกรรมการ (รองศาสตราจารย์สมศักดิ์ อรรคทิมากูล, Ph.D.)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จักรี ศรีนนท์ฉัตร, Ph.D.)

9457910 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์นรเสฏฐ์ วิชัยพาณิชย์, วศ.ด.)

Jin h

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อำนวย เรื่องวารี, Dr.-Ing.)

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิวกร อ่างทอง, Ph.D.) วันที่ 16 เดือน กันยายน พ.ศ. 2564 หัวข้อวิทยานิพนธ์
 การเพิ่มประสิทธิภาพแบนด์วิดท์ของสายอากาศแบบโมโนโพลระนาบร่วม
 สำหรับย่านความถิ่แถบกว้างด้วยเทคนิคการเพิ่มสตับรูปตัวไอและโหลด
 แผ่นสตริป
 ชื่อ -นามสกุล
 นายกฤษณะ นิลวิเวก
 สาขาวิชา
 วิศวกรรมไฟฟ้า
 อาจารย์ที่ปรึกษา
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์อำนวย เรืองวารี, Dr.-Ing.
 ปีการศึกษา
 2564

บทคัดย่อ

สายอากาศถือเป็นอุปกรณ์ส่วนสำคัญที่ช่วยให้ระบบการติดต่อสื่อสารแบบไร้สายสามารถ ทำงานได้ตามวัตถุประสงค์ ส่งผลให้มีนักวิจัยหลายท่านสนใจทำการพัฒนาและวิจัยด้านสายอากาศ เพื่อ เพิ่มประสิทธิภาพให้สามารถครอบคลุมการใช้งานได้หลากหลายย่านความถี่ เช่น ระบบ GSM, 5G LTE และ WLAN แต่ยังพบว่าบางกรณีโครงสร้างสายอากาศมีความซับซ้อน มีจุดปรับโครงสร้างเป็นจำนวน มากทำให้ในกระบวนการสร้างสายอากาศมีความยากและอาจเกิดข้อผิดพลาดได้ง่าย

จากปัญหาที่กล่าวมาผู้วิจัยได้ทำการศึกษา วิเคราะห์และพัฒนาเพื่อออกแบบการปรับเพิ่ม ย่านความถี่ใช้งานให้กับสายอากาศโดยเน้นโครงสร้างแบบไม่ซับซ้อนและมีจุดปรับไม่มาก งานวิจัย นี้ได้เลือกใช้สายอากาศแบบโมโนโพลแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้าเป็นสายอากาศตั้งต้นมาทำการปรับ โครงสร้างเนื่องจากสายอากาศดังกล่าวมีคุณสมบัติตรงความต้องการเบื้องต้นคือมีโครงสร้างไม่ ซับซ้อนและแบบรูปการแผ่พลังงานเป็นแบบรอบทิศทางในระนาบเดียว การปรับโครงสร้างใช้ เทคนิคการเพิ่มสตับรูปตัวไอและโหลดแผ่นสตริป มีวัสดุฐานรองเป็นแผ่นฟิล์มไมล่าร์โพลีเอสเตอร์ที่ มีลักษณะโค้งงอได้ มีค่าไดอิเล็กตริก *€*, = 3.2 และมีค่าความหนา *h* = 0.3 มม. ขั้นตอนการดำเนินการ เริ่มจากการออกแบบและวิเคราะห์สายอากาศโมโนโพลแบบระนาบร่วมรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า พบว่า สายอากาศดังกล่าวรองรับการใช้งานได้เพียงย่านความถี่เดียว จึงทำการปรับโครงสร้างสายอากาศด้วย เทคนิคการเพิ่มสตับรูปตัวไอคู่ให้กับตัวสายอากาศโมโนโพลแบบระนาบร่วม ผลทำให้สายอากาศหลังจากปรับ โครงสร้างมีความกว้างของอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์เพิ่มขึ้น อีกทั้งยังส่งผลให้อัตราขยายมีค่ามากขึ้นด้วย จากการปรับโครงสร้าง 3 ตำแหน่งดังกล่าวทำให้งานวิจัยนี้ได้สายอากาศโมโนโพลแบบระนาบร่วม รูปแบบใหม่ 3 รูปแบบคือรูปตะขอ รูปตัวที และรูปเครื่องหมายบวก

จากการทดสอบพบว่าสายอากาศต้นแบบรูปตะขอสามารถรองรับการใช้งานในช่วงความถี่ตาม มาตรฐาน GSM 850 (880 – 960 MHz), GSM 900 (880 – 960 MHz), DCS 1.8 (1.72 – 1.88 GHz), PCS 1.9 (1.85 - 1.99 GHz), 5G LTE band 41 (2.496 - 2.690 GHz) และ WLAN ย่านความถึ IEEE 802.11b/g 2.4 GHz (2.4 – 2.48 GHz) สายอากาศต้นแบบรูปตัวที่ สามารถรองรับการใช้งาน ีย่านความถี่ IEEE 802.11b/g 2.4 GHz และ 5G ย่านความถี่ LTE band 41 (2.496 – 2.690 GHz) และสายอากาศต้นแบบรูปเครื่องหมายบวกสามารถทำงานรองรับการใช้งานในช่วงความถี่ตามมาตรฐาน WLAN ย่านความถี่ IEEE 802.11b/g/n 2.4 GHz, IEEE 802.11a (5.15 – 5.35 GHz), IEEE 802.11ac (5.725 – 5.825 GHz) และ 5G ตามมาตรฐาน LTE band 41 (2.496 – 2.690 GHz) โดยสายอากาศ ทั้งสามรูปแบบจะมีแบบรูปการแผ่พลังงานเป็นแบบรอบทิศทางในระนาบเดียว และมีอัตราขยายสูงสุด 5.026 dBi, 4.81 dBi, และ 5.12 dBi ตามลำดับ จากนั้นได้นำสายอากาศต้นแบบทั้งสามไปทดสอบ ประยุกต์ใช้งานจริงร่วมกับระบบการสื่อสารไร้สายคืออุปกรณ์แอสเซสพอยต์รุ่น TP-LINK AX1800 การ ทดสอบแบ่งออกเป็น 2 กรณีคือการทดสอบรับ-ส่งสัญญาณกับโทรศัพท์มือถือ Samsung รุ่น Galaxy S10 plus แบบมีและไมมีสิ่งกีดขวาง ผลการทดสอบพบว่าสายอากาศทั้งสามรูปแบบสามารถรับ-ส่ง สัญญาณได้ที่ระยะทางไม่เกิน 50 เมตร มีกำลังงานสูงสุดเท่ากับ -64 dBm กรณีมีสิ่งกีดขวางพบว่า สายอากาศทั้งสามรูปแบบรับ-ส่งสัญญาณได้ระยะทางสูงสุดไม่เกิน 200 เมตร มีกำลังงานสูงสุดเท่ากับ -79 dBm สำหรับกรณีไม่มีสิ่งกีดขวาง

คำสำคัญ: สายอากาศโมโนโพลระนาบร่วม สตับรูปตัวไอ โหลดแบบแผ่นสตริป การเพิ่มประสิทธิภาพ

Thesis Title	The Bandwidth Enhancement of Wideband CPW-Fed		
	Monopole Antenna using I - Shaped Stub and Strip Load		
	Tuning Technique		
Name - Surname	Mr. Kritsana Ninwivek		
Program	Electrical Engineering		
Thesis Advisor	Assistant Professor Amnoiy Ruengwaree, DrIng.		
Academic Year	2021		

ABSTRACT

Antennas are an essential part of a wireless communication system that works for its intended purpose. As a result, many researchers have interested in developing and researching antennas to maximize efficiency to be able to cover a wide range of frequencies such as GSM, 5G LTE, and WLAN. However, it is also found that in some cases, the antenna structure is complicated. There are many structural tuning points, making the antenna construction process difficult and prone to errors.

For the aforementioned problems, the researcher has analyzed and developed to design a frequency enhancement modulation for the antenna by emphasizing a simple structure and not many tuning points. In this research, a rectangular monopole antenna was chosen as the base antenna for restructuring because the antenna meets the basic requirements of a simple structure and a single-plane omnidirectional radiation pattern. The restructuring was done by using the I-shaped stub and strip load enhancement technique. The base material is a flexible Mylar polyester film with the dielectric value = 3.2 and the thickness h = 0.3 mm. The implementation process began with the design and analysis of a rectangular co-planar monopole antenna. It was found that the antenna supports only one frequency band. Therefore, the antenna structure was restructured by adding a double I-shaped stub to the antenna into two positions, namely on the side, top, and adding a strip load on middle of the common plane monopole antenna. As a result, the antenna, after restructuring, has an increased amplitude of impedance bandwidth. It

also results in a more valuable growth rate. Based on the aforementioned threeposition restructuring, this research resulted in three new common-plane monopole antennas, namely the hook-shaped, the T-shaped, and the plus-shaped.

From the experiment, the research result revealed that the prototype hook antenna could be used in the standard frequency ranges GSM 850 (880 - 960 MHz), GSM 900 (880 - 960 MHz), DCS 1.8 (1.72 - 1.88 GHz), PCS 1.9 (1.85 - 1.99 GHz), 5G LTE band 41 (2.496 - 2.690 GHz), and WLAN frequency band IEEE 802.11b/g 2.4 GHz (2.4 -2.48 GHz). A T-shaped prototype antenna can support IEEE 802.11b/g 2.4 GHz and 5G LTE band 41 (2.496 – 2.690 GHz) frequency bands. The plus-shaped prototype antenna can operate in the WLAN frequency range IEEE 802.11b/g/n 2.4 GHz, IEEE 802.11a (5.15 - 5.35 GHz), IEEE 802.11ac (5.725 - 5.825 GHz), and 5G based on LTE band 41 (2.496 -2.690 GHz). All three antennas are omnidirectional in a single plane and have a maximum gain of 5.026 dBi, 4.81 dBi, and 5.12 dBi, respectively. The three prototype antennas were then put into accurate application testing with the wireless communication system, the TP-LINK AX1800 access point device: Samsung Galaxy S10 plus with and without obstacles. The test results showed that all three antennas can receive and transmit signals at distances up to 50 meters, with a maximum power of -64 dBm. In the case of obstacles, it was found that all three antennas could receive and transmit signals up to a maximum distance of 200 meters, with a maximum power of -79 dBm for an unobstructed case.

Keywords: CPW-fed monopole, I-shaped stub, strip load, bandwidth enhancement

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีจากความเมตตากรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำนวย เรื่องวารี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คณาจารย์ประจำภาควิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิคส์ และโทรคมนาคม รองศาตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ อรรคทิมากูล ผู้ทรงคุณวุฒิประธานกรรมการสอบ ผู้ช่วย ศาตราจารย์ ดร.จักรี ศรีนนท์ฉัตร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นรเสฏฐ์ วิชัยพาณิชย์ กรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ยิ่งขึ้น ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ อาจารย์ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วัชรพล นาคทอง อาจารย์ประจำภาควิชาวิศวกรรม โทรคมนาคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน และนายสุวัฒน์ สกุลชาติ นักศึกษาปริญญาเอก ประจำห้องปฏิบัติการวิจัยความถี่สูง (High Frequency Research Laboratory: HFRL) ที่คอยแนะนำ ความรู้ด้านอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม และให้ความช่วยเหลือต่างๆ เสมอมา

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขออุทิศส่วนกุศลทั้งหลายแก่พระคุณของบิดา มารดา และขอบคุณครอบครัว ญาติพี่น้องของข้าพเจ้า ที่เป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

กฤษณะ นิลวิเวก

	S
สาร	ບຎູ

٩	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญรูป	(11)
ับทที่ 1 บทนำ	16
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	16
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	17
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	17
1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน	17
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	18
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
2.1 ทบทวนวรรณกรรม	19
2.2 พารามิเตอร์พื้นฐานของสายอากาศ	23
2.3 ไมโครสตริป	30
2.4 สายอากาศแบบโมโนโพลระนาบร่วม	38
2.5 มาตรฐาน IEEE	40
บทที่ 3 วิธีการออกแบบ	43
3.1 การออกแบบสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่ความถี่ 2.45 GHz	43
3.2 การออกแบบสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ	46
3.3 การออกแบบสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวไอที่ความถี่ 2.45 GHz	52
3.4 การออกแบบสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวที	55
3.5 การออกแบบสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่ความถี่ 2.6 GHz	59
3.6 การออกแบบสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปเครื่องหมายบวก	62
3.7 สรุปผลการออกแบบ	66

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการทดสอบและผลการวัดสายอากาศ	68
4.1 การทดสอบสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ	68
4.2 การทดสอบสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวที	
4.3 การทดสอบสายอากาศโมโนโพลแบบระนาบร่วมรูปเครื่องหมายบวก	
4.4 การทดสอบใช้งาน	82
4.4 สรุปผลของการทดสอบวัดสายอากาศ	83
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	85
5.1 สรุปผล	85
5.2 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาสายอากาศในอนาคต	86
บรรณานุกรม	88
ภาคผนวก (ก)	91
ภาคผนวก (ข)	
ประวัติผู้เขียน	121

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 2.1	คุณสมบัติของวัสดุฐานรองแบบต่างๆ	31
ตารางที่ 2.2	เปรียบเทียบเทคโนโลยีไร้สายตามมาตรฐาน IEEE 802.11	42
ตารางที่ 3.1	ค่าพารามิเตอร์โครงสร้างของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า	
	ที่ความถี่ 2.45 GHz	45
ตารางที่ 3.2	ค่าพารามิเตอร์ต่างๆ ที่ได้จากการออกแบบสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ	51
ตารางที่ 3.3	ค่าพารามิเตอร์โครงสร้างของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวไอที่ความถึ่	
	2.45 GHz	55
ตารางที่ 3.4	ค่าพารามิเตอร์ต่างๆ ที่ได้จากการออกแบบสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวที	58
ตารางที่ 3.5	ค่าพารามิเตอร์โครงสร้างของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า	
	ที่ความถี่ 2.6 GHz	61
ตารางที่ 3.6	ค่าพารามิเตอร์ต่างๆ ที่ได้จากการออกแบบสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูป	
	เครื่องหมายบวก	65
ตารางที่ 3.7	ค่าคุณลักษณะของสายอากาศโมโนโพลทั้ง 3 รูปแบบ	66
ตารางที่ 4.1	ผลการเปรียบเทียบคุณสมบัติระหว่างผลการจำลองแบบกับผลการวัดสายอากาศ	
	โมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ	69
ตารางที่ 4.2	ผลการเปรียบเทียบคุณสมบัติระหว่างผลการจำลองแบบกับผลการวัดสายอากาศ	
	โมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวที	76
ตารางที่ 4.3	ผลการเปรียบเทียบคุณสมบัติระหว่างผลการจำลองแบบกับผลการวัดสายอากาศ	
	โมโนโพลรูปเครื่องหมายบวก	80
ตารางที่ 4.4	การวัดกำลังงานสัญญาณของสายอากาศทั้ง 3 รูปแบบ	83
	ั ^{จท} ุดโนโลยีราง	

สารบัญรูป

	c	หน้า
รูปที่ 2.1	ผลการได้ออกแบบสายอากาศโมโนโพลช่องรูปตัว L คว่ำแบบ Tri-band ที่นำมา	
	ประยุกต์ใช้กับระบบ WLAN/WiMAX	20
รูปที่ 2.2	การพัฒนาสายอากาศโมโนโพลแบบระนาบรูปลูกข่างบนวัสดุแผ่นฟิล์มไมล่าร์	
	โพลีเอสเตอร์สำหรับเครือข่ายไร้	20
รูปที่ 2.3	การศึกษาสายอากาศโมโนโพลรูปตัวยูที่ใช้เทคนิคการเซาะร่องรูปขั้นบันไดสำหรับ	
	ประยุกต์ใช้งาน WLAN/UWB	21
รูปที่ 2.4	การศึกษาสายอากาศโมโนโพลรูปตัวไอร่วมกับการเพิ่มสตับรูปตัวไอสำหรับประยุกต์	
	ใช้งานย่านความถี่คู่	22
รูปที่ 2.5	สายอากาศโมโนโพลสาหรับประยุกต์ใช้งานย่านแถบกว้างมากยิ่ง	23
รูปที่ 2.6	สายอากาศในโหมดการส่ง	24
รูปที่ 2.7	การแบ่งบริเวณสนามสายอากาศ	25
รูปที่ 2.8	Radiation Pattern	28
รูปที่ 2.9	โครงสร้างของไมโครสตริป	30
รูปที่ 2.10	รูปแบบการแพร่กระจายของสนามแม่เหล็กไฟฟ้าโหมดกึ่ง TEM	32
รูปที่ 2.11	ไมโครสตริปที่มี $w/h>>1$ และ $w/h<<1$	35
รูปที่ 2.12	! โครงสร้างสายอากาศแบบโมโนโพลระนาบร่วม	38
รูปที่ 3.1 ใ	โครงสร้างสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่ความถี่ 2.45 GHz	43
รูปที่ 3.2	ผลการจำลองค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูป	
	สี่เหลี่ยมผืนผ้าที่ความถี่ 2.45 GHz	46
รูปที่ 3.3	การปรับจูนความยาวของตัวแผ่พลังงาน	47
รูปที่ 3.4	ผลการจำลองแบบค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์เมื่อปรับ L_i ของสายอากาศโมโนโพล	
	ระนาบร่วมรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า	47
รูปที่ 3.5	การปรับเพิ่มสตับที่ด้านบนของตัวแผ่พลังงาน	48
รูปที่ 3.6	ผลการจำลองแบบค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์เมื่อปรับ W_2 ของสายอากาศโมโนโพล	
	ระนาบร่วมรูปตะขอ	48

٩	หน้า
รูปที่ 3.7 การปรับเพิ่มสตับเข้าที่ด้านข้างของตัวสายอากาศ	49
รูปที่ 3.8 ผลการจำลองแบบค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์เมื่อปรับ $L_{\scriptscriptstyle 3}$ ของสายอากาศโมโนโพล	
ระนาบร่วมรูปตะขอ	49
รูปที่ 3.9 ผลการเปรียบเทียบผลการจำลองแบบค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ที่เกิดจากการปรับ	
โครงสร้างของสายอากาศทั้ง 4 รูปแบบ	50
รูปที่ 3.10 โครงสร้างของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ	50
รูปที่ 3.11 ผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามไฟฟ้าที่ความถี่ 850 MHz,	
900 MHz 1.8 GHz, 1.9 GHz และ 2.45 GHz	52
รูปที่ 3.12 ผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามแม่เหล็กที่ความถี่ 850 MHz,	
900 MHz 1.8 GHz, 1.9 GHz และ 2.45 GHz	52
รูปที่ 3.13 สายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวไอที่ความถี่ 2.45 GHz	53
รูปที่ 3.14 ผลการจำลองค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วม	
รูปตัวไอที่ความถี่ 2.45 GHz	55
รูปที่ 3.15 การปรับเพิ่มสตับที่ด้านบนตัวแผ่พลังงานของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวที	56
รูปที่ 3.16 ผลการจำลองแบบค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ เมื่อปรับ W_3 ของสายอากาศโมโนโพล	
ระนาบร่วมรูปตัวที	56
รูปที่ 3.17 การเปรียบเทียบค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์จากการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้าง	
สายอากาศรูปตัวที	57
รูปที่ 3.18 โครงสร้างสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวที	57
รูปที่ 3.19 ผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามไฟฟ้าที่ความถี่ 2.45 GHz	
และ 3.5 GHz	58
รูปที่ 3.20 ผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามแม่เหล็กที่ความถี่ 2.45 GHz	
และ 3.5 GHz	59
รูปที่ 3.21 สายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่ความถี่ 2.6 GHz	59
รูปที่ 3.22 ผลการจำลองค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วม	
รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่ความถี่ 2.6 GHz	62

٩	หน้า
รูปที่ 3.23 การปรับเพิ่มสตับที่บริเวณตรงกลางตัวแผ่พลังงานของสายอากาศโมโนโพล	
ระนาบร่วมรูปเครื่องหมายบวก	63
รูปที่ 3.24 ผลการจำลองแบบค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิุดท์ เมื่อปรับ W_4 ของสายอากาศโมโนโพล	
ระนาบร่วมรูปเครื่องหมายบวก	63
รูปที่ 3.25 การเปรียบเทียบค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์จากการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้าง	
สายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปเครื่องหมายบวก	64
รูปที่ 3.26 โครงสร้างสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปเครื่องหมายบวก	64
รูปที่ 3.27 ผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามไฟฟ้าที่ความถี่ 2.6 GHz	
และ 5.6 GHz	65
รูปที่ 3.28 ผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามแม่เหล็กที่ความถี่ 2.6 GHz	
และ 5.6 GHz	66
รูปที่ 4.1 การทดสอบสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอกับเครื่องวิเคราะห์โครงข่าย	68
รูปที่ 4.2 การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบของค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ของ	
สายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ	69
รูปที่ 4.3 การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบ	
สนามไฟฟ้าที่ความถี่ 850 MHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ	70
รูปที่ 4.4 การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบ	
สนามไฟฟ้าที่ความถี่ 900 MHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ	70
รูปที่ 4.5 การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบ	
สนามไฟฟ้าที่ความถี่ 1.8 GHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ	71
รูปที่ 4.6 การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบ	
สนามไฟฟ้าที่ความถี่ 1.9 GHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ	71
รูปที่ 4.7 การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบ	
สนามไฟฟ้าที่ความถี่ 2.45 GHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ	72
รูปที่ 4.8 การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบ	
สนามแม่แหล็กที่ความถี่ 850 MHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ	72

٩	หน้า
รูปที่ 4.9 การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบ	
สนามแม่แหล็กที่ความถี่ 900 MHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ	73
รูปที่ 4.10 การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบ	
สนามแม่แหล็กที่ความถี่ 1.8 GHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ	73
รูปที่ 4.11 การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบ	
สนามแม่แหล็กที่ความถี่ 1.9 GHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ	74
รูปที่ 4.12 การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบ	
สนามแม่แหล็กที่ความถี่ 2.45 GHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ	74
รูปที่ 4.13 สายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวที	75
รูปที่ 4.14 การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบของค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ของ	
สายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวที	75
รูปที่ 4.15 การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบ	
สนามไฟฟ้าที่ความถี่ 2.45 GHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวที	76
รูปที่ 4.16 การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบ	
สนามไฟฟ้าที่ความถี่ 3.5 GHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวที	77
รูปที่ 4.17 การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบ	
สนามแม่แหล็กที่ความถี่ 2.45 GHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวที	77
รูปที่ 4.18 การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบ	
สนามแม่แหล็กที่ความถี่ 3.5 GHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวที	78
รูปที่ 4.19 สายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปเครื่องหมายบวก	79
รูปที่ 4.20 การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบของค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ของ	
สายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปเครื่องหมายบวก	79
รูปที่ 4.21 การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบ	
สนามไฟฟ้าที่ความถี่ 2.6 GHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปเครื่องหมายบวก	80
รูปที่ 4.22 การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบ	
สนามไฟฟ้าที่ความถี่ 5.6 GHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปเครื่องหมายบวก	81

หน้า

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สำหรับการสื่อสารในระบบเครือข่ายไร้สาย (Wireless Local Area Network: WLAN) ใน ประเทศไทยนั้น นิยมนำมาใช้งานกันอย่างกว้างขวาง เนื่องจากมีข้อดีต่อภาคธุรกิจหรือหน่วยงานต่างๆ ช่วยในด้านการลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางและลดเวลาในการติดต่อสื่อสาร ทำให้เกิดความสะดวก รวดเร็วมากยิ่งขึ้น โดยระบบสื่อสารไร้สายนั้นจะถูกนำมาใช้เป็นเครื่องรับ-ส่งสัญญาณให้กับเครื่อง คอมพิวเตอร์ แล็ปท็อป มือถือ แท็บเล็ต ไอแพด และ GPS เป็นต้น อุปกรณ์สำคัญที่ช่วยในการ ติดต่อสื่อสารอย่างสายอากาศถูกพัฒนาจากนักวิจัยหลายท่าน [1-4] เพื่อให้ครอบคลุมการใช้งานใน ระบบเครือข่ายไร้สาย และยังสามารถพัฒนาไปใช้กับระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งจะมีช่วงความถึ มาตรฐานสำหรับการใช้งานในระบบต่างๆ ดังนี้ ระบบ GSM 850 (0.82 – 0.90 GHz), GSM 900 (880 – 960 MHz), DCS (1.71 – 1.88 GHz), PCS (1.85 – 1.99 GHz), IMT (1.92 – 2.17 MHz), IEEE 802.11b/g (2.40 GHz), LTE band 41 (2.496 – 2.69 GHz), IEEE 802.16e (3.50 GHz), IEEE 802.11j (4.90 – 5.091 GHz), Public Safety Frequency (4.94 – 4.99 GHz), IEEE 802.16a 5.20 GHz (5.13 – 5.35 GHz) และความถี่ 5.80 GHz (5.7 – 5.9 GHz) [5-8] เป็นต้น

จากความสำคัญของตัวสายอากาศนั้น ได้มีผู้สนใจและพัฒนาโครงสร้างสายอากาศให้ สามารถรับสัญญาณตามมาตรฐานที่ใช้งานดังกล่าว โดยใช้เทคนิคการเพิ่มสตับและเพิ่มโหลดแผ่นสตริป ที่ตัวสายอากาศกับระนาบกราวด์ [9-12] เพื่อช่วยในการปรับเพิ่มช่วงความถี่ใช้งานให้ได้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากการออกแบบโครงสร้างสายอากาศแบบพื้นฐานนั้น จะทำให้ได้สายอากาศที่สามารถใช้งานได้ ย่านความถี่เดียวตามโครงสร้างที่ออกแบบเท่านั้น จึงต้องอาศัยเทคนิคต่างๆ ในการช่วยเพิ่มช่วงความถี่ ให้ได้ช่วงความถี่ตามมาตรฐานที่จะนำมาใช้งาน

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาโครงสร้างสายอากาศโมโนโพล เนื่องจากมีรูปแบบในการปรับจูนได้ง่าย โดยใช้เทคนิคการเพิ่มสตับและเทคนิคการเพิ่มโหลดสตริป [9-12] ซึ่งจะส่งผลต่อการขยายแบนด์วิดท์ให้คลอบคลุมช่วงความถี่ใช้งานได้เช่นกัน อีกทั้งยังช่วยลด ความซับซ้อนและขั้นตอนในด้านการปรับจูนโครงสร้างสายอากาศอีกด้วย โดยโครงสร้างสายอากาศจะ จำลองบนโปรแกรม CST เพื่อหาค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ใช้งานและค่าพารามิเตอร์ต่างๆ ที่เหมาะสม ที่สุดของตัวสายอากาศต้นแบบ โดยการปรับจูนโครงสร้างสายอากาศด้วยเทคนิคการเพิ่มสตับและ เทคนิคการเพิ่มโหลดสตริป สามารถทำให้ได้สายอากาศที่ตอบสนองช่วงความถี่ใช้งานในระบบ GSM 850 (880 – 960 MHz), GSM 900 (880 – 960 MHz), DCS (1.72 – 1.88 GHz), PCS (1.85 – 1.99 GHz) และ WLAN IEEE 802.11 2.4 GHz (2.4 – 2.48 GHz) ได้เป็นอย่างดี

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาการออกแบบของสายอากาศโมโนโพลแบบระนาบร่วม

1.2.2 เพื่อศึกษาเทคนิคการเพิ่มสตับและเทคนิคการเพิ่มโหลดสตริป

1.2.3 เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของสายอากาศด้วยสตับรูปตัวไอและโหลดสตริป

 1.2.4 เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพแบบรูปการแผ่พลังงานของสายอากาศโมโนโพลแบบ ระนาบร่วม

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ออกแบบและสร้างสายอากาศโมโนโพลแบบระนาบร่วมที่มีการปรับเพิ่มแบนด์วิดท์ ด้วยเทคนิคการเพิ่มสตับและเทคนิคการเพิ่มโหลดสตริป

1.3.2 สายอากาศสามารถครอบคลุมการใช้งานในระบบ GSM ย่านความถี่ 850 MHz, 900MHz, 1.8 GHz, 1.9 GHz และ WLAN ย่านความถี่ 2.45 GHz

1.3.3 วิเคราะห์หาคุณสมบัติต่างๆ ของสายอากาศด้วยการเปรียบเทียบผลการจำลองแบบ กับผลการวัดจริง

1.3.4 สายอากาศต้นแบบมีค่าอัตราการขยายในย่านความถี่ GSM ไม่น้อยกว่า 2 dBi และ ความถี่ย่าน WLAN ไม่น้อยกว่า 3 dBi

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.4.1 ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสายอากาศโมโนระนาบร่วม

1.4.2 ศึกษาเทคนิคการเพิ่มสตับและเทคนิคการเพิ่มโหลดสตริป

1.4.3 ศึกษาการใช้งานโปรแกรม CST เพื่อใช้ในการวิเคราะห์แบบจำลอง

1.4.4 ออกแบบปรับปรุงสิทธิภาพของสายอากาศด้วยสตับรูปตัวไอและโหลดแผ่นสตริป

1.4.5 วิเคราะห์ประสิทธิภาพแบบรูปการแผ่พลังงานของสายอากาศโมโนโพลแบบระนาบร่วม

1.4.6 สร้างสายอากาศระนาบร่วมแถบความถี่กว้างตามที่ได้ออกแบบไว้

1.4.7 ทดสอบการทำงานและหาประสิทธิภาพของสายอากาศ

1.4.8 ปรับปรุงและแก้ไขข้อผิดพลาด

1.4.9 สรุปผลการทดสอบและรายงานผล

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 สายอากาศที่สร้างขึ้นมาสามารถนำไปใช้งานสำหรับการสื่อสารในระบบ GSM และ WLAN ได้

1.5.2 มีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคนิคการเพิ่มสตับและเทคนิคการเพิ่มโหลดสตริป

1.5.3 เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงประสิทธิภาพแบนด์วิดท์ของสายอากาศ

1.5.4 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแบบรูปการแผ่พลังงานของสายอากาศระนาบร่วมแถบความถี่กว้าง

1.5.5 สามารถหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการสร้างสายอากาศได้

บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การสื่อสารไร้สายได้รับความนิยมนำมาใช้งานเป็นอย่างมากทำให้มีความต้องการใช้งานย่าน ความถี่เพิ่มมากขึ้นแต่เนื่องจากความถี่ในช่วงที่ใช้งานมีอยู่ไม่เพียงพอกับความต้องการ จึงจำเป็นต้อง เพิ่มการใช้งานไปในย่านความถี่ที่สูงขึ้น ดังนั้นสายอากาศที่เคยใช้งานอยู่เดิมจะต้องปรับเปลี่ยนให้ สามารถรองรับความถี่ที่สูงขึ้นนั้นได้ จึงต้องทำให้มีขนาดเล็กลงหรือไม่สามารถสร้างให้อยู่ในรูปแบบเดิม ได้อีกต่อไป เพราะเทคโนโลยีในปัจจุบันนั้นได้พัฒนาเครื่องมือสื่อสารให้มีขนาดที่เล็กลงมาก จึง จำเป็นต้องมีการพัฒนาโครงสร้างที่เป็นสายอากาศระนาบร่วมแถบความถี่กว้างโดยใช้แผ่นฟิล์มไมล่าร์ โพลีเอสเตอร์ที่ทำเป็นสายอากาศ ข้อดีของสายอากาศชนิดนี้คือราคาถูก น้ำหนักเบา ง่ายต่อการสร้าง สามารถยืดหยุ่นและบิดงอได้ ดังนั้นสายอากาศระนาบร่วมแถบความถี่กว้างโดยใช้แผ่นฟิล์มไมล่าร์ โพลีเอสเตอร์ จึงถูกสร้างขึ้นมาเพื่อใช้งานแทนที่สายอากาศแบบเดิมในย่านความถี่สื่อสาร โดยเนื้อหา ในบทนี้จะนำเสนอเกี่ยวกับ การบททบทวนวรรณกรรมต่างๆ พารามิเตอร์พื้นฐานของสายอากาศ โครงสร้างของสายอากาศไมโครสตริป สายอากาศระนาบร่วม และมาตรฐานการสื่อสาร IEEE

2.1 ทบทวนวรรณกรรม

ในผลงานการวิจัยที่ผ่านมามีผู้พัฒนาวิจัยหลายท่านได้เสนอแนวคิดเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการ ลดขนาด ต้นทุนการสร้าง ความยืนหยุ่น ความทนทานของสายอากาศและวัสดุฐานรองที่จะนำมาใช้ ร่วมกับสายอากาศเพื่อที่จะรองรับการสื่อสารไร้สายได้หลากหลายย่านความถี่มากขึ้นดังนั้น H. Chen et al. [13] ได้ออกแบบสายอากาศโมโนโพล ช่องรูปตัว L คว่ำแบบ Tri-band ที่นำมาประยุกต์ใช้กับ ระบบ WLAN/WiMAX เป็นสายอากาศรูปตัว L คว่ำ ที่เพิ่มสตับรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทั้งสองข้างของ สายอากาศแสดงได้ดังรูปที่ 2.1 (ก) และได้ทำการวัดผลเปรียบเทียบกับผลการจำลองค่าสัมประสิทธิ์การ สะท้อนกลับที่ความถี่ 470 MHz (2.38 – 2.85 GHz), 360 MHz (3.36 – 3.72 GHz) และ 890 MHz (4.98 – 5.87 GHz) เพื่อให้ครอบคลุมย่านความถี่ 2.4/5.2/5.8 GHz WLAN และ 2.5/3.5/5.5 GHz WiMAX แสดงได้ดังรูปที่ 2.1 (ข)

วัชรพล นาคทอง และ คณะ [14] ได้นำเสนอการศึกษาการปรับจูนโครงสร้างสายอากาศ โมโนโพลระนาบรูปลูกข่าง ที่ใช้วัสดุแผ่นฟิล์มไมล่าร์โพลีเอสเตอร์เป็นฐานรองของสายอากาศ และ ป้อนสัญญาณด้วยสายนำสัญญาณแบบท่อนำคลื่นระนาบร่วม (CPW-Fed) ที่มีขนาด 180 x 210 มม. เพื่อนำไปจำลองร่วมกับเครื่องมือสื่อสารที่มีรูปร่างบางน้ำหนักเบา โดยการปรับจูนโครงสร้างของตัวแผ่ พลังงานด้วยเทคนิคการเพิ่มสตับรูปวงกลมและรูปสี่เหลี่ยมที่ด้านบนแสดงได้ดังรูปที่ 2.2 (ก) ผลจากการ ปรับจูนพบว่าทำให้เพิ่มช่วงความถี่ใช้งานกว้างมากยิ่งขึ้น การวิเคราะห์การจำลองแบบด้วยโปรแกรม คอมพิวเตอร์ (Computer Science Technology: CST) และพบว่าค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์มีค่า ร้อยละ 133.05 (0.80 – 3.98 GHz) แสดงได้ดังรูปที่ 2.2 (ข) ซึ่งมีรูปลักษณะการแผ่พลังงานเป็นแบบ สองทิศทาง

วัชรพล นาคทอง และ คณะ [15] ได้ออกแบบสายอากาศโมโนโพลรูปตัวยู โดยใช้เทคนิค การเซาะร่องแบบขั้นบันไดทั้งสองข้างบนระนาบกราวด์ร่วมและการเพิ่มสตับรูปวงกลมที่ตัวสายอากาศ โดยขนาดสายอากาศที่ได้จากการออกแบบมีขนาด 36 x 50 มม. สร้างขึ้นจากวัสดุฐานรองชนิด แผ่นวงจรพิมพ์ FR4 ที่มีค่าไดอิเล็กตริก 4.3 และมีค่าความหนา 0.764 มม. แสดงได้ดังรูปที่ 2.3 (ก) ผลที่ ได้จากการจำลองแบบของสายอากาศพบว่ามีช่วงความถี่ 2.14 – 2.83 GHz, 4.67 – 5.52 GHz และ 6.71 – 10.34 GHz ตามลำดับ ซึ่งครอบคลุมการใช้งานตามมาตรฐาน IEEE 802.11 2.4 GHz (2.4 – 2.48 GHz), 5.20 GHz (5.15 – 5.25 GHz) และระบบ Ultra-Wideband (UWB) IEEE 802.13 (3.1 – 10.6 GHz) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การสะท้อนกลับ (S₁₁) ต่ำกว่า -10 dB แสดงได้ดังรูปที่ 2.3 (ข) มีค่า อัตราขยายอยู่ที่ 2.25 dBi, 5.43 dBi และ 3.80 dBi ตามลำดับ และมีแบบรูปการแผ่พลังงานเป็นแบบ รอบทิศทาง

วัชรพล นาคทอง และ คณะ [16] ได้นำเสนอการออกแบบและสร้างสายอากาศโมโนโพลรูป ตัวไอสำหรับประยุกต์ใช้งานแถบความถี่คู่ โดยใช้เทคนิคการปรับจูนสายอากาศที่ระนาบกราวด์และการ เพิ่มสตับรูปตัวไอที่ด้านหลังของตัวสายอากาศที่ออกแบบ ซึ่งมีขนาด 40x50 มม. ถูกวางอยู่บนวัสดุฐานรอง ชนิดฟิล์มที่มีความหนา 0.4 มม. และมีค่าคงตัวไดอิเล็กตริก 3.2 แสดงได้ดังรูปที่ 2.4 (ก) จากผลการจำลอง แบบและผลการทดลองแสดงให้เห็นว่าสายอากาศต้นแบบมีค่าสัมประสิทธิ์การสะท้อนกลับ (S₁₁) ต่ำกว่า -10 dB ที่ย่านความถี่ 2.45 GHz และ 5.20 GHz มีค่า -21.12 dB และ -22.86 dB ตามลำดับแสดงได้ ดังรูปที่ 2.4 (ข) ค่าอัตราส่วนคลื่นนิ่ง (VSWR) ย่านความถี่ 2.45 GHz และ 5.20 GHz มีค่า 1.18:1 และ 1.15:1 ตามลำดับ มีอัตราการขยายที่ย่านความถี่ 2.45 GHz และ 5.20 GHz คือเท่ากับ 1.89 dBi และ 3.25 dBi ตามลำดับ สายอากาศมีแบบรูปการแผ่พลังงานเป็นแบบรอบทิศทาง

วัชรพล นาคทอง และ คณะ [17] ได้เสนอการเพิ่มช่วงความถี่ใช้งานให้กับสายอากาศรูป สี่เหลี่ยมผืนผ้าด้วยการเขาะร่องรูปขั้นบันไดและรูปตัวไอที่ตัวสายอากาศ โดยโครงสร้างสายอากาศ ต้นแบบถูกออกแบบบนแผ่นวงจรพิมพ์ที่มีวัสดุฐานรองชนิด FR4 มีค่าคงตัวไดอิเล็กตริกเท่ากับ 4.3 ใน ส่วนการออกแบบโครงสร้างสายอากาศโมโนโพล เพื่อให้ตอบสนองตามมาตรฐานที่ต้องการคือ Ultrawideband (UWB) (3.1 – 10.6 GHz), S-band (2 – 4GHz), C-band (4 – 8 GHz), X-band (8 – 12 GHz), Ku-band (12 – 18 GHz), operation, 3G (1.6 – 2 GHz) and 4G (2 – 8 GHz) แสดงได้ดังรูป ที่ 2.5 (ก) การวัดค่าอินพุตอิมพีแดนซ์ของสายอากาศ ต้นแบบพบว่าค่าสัมประสิทธิ์การสะท้อนกลับ (S₁₁) มีค่าต่ำกว่า -10 dB โดยมีความกว้างของความถี่ใช้งานร้อยละ 154.83 (2.65 – 20.82 GHz) แสดงได้ดังรูปที่ 2.5 (ข) ซึ่งสายอากาศมีแบบรูปการแผ่พลังงานแบบรอบทิศทางตลอดย่านความถี่กว้าง มากยิ่ง สายอากาศมีความถี่ใช้งานครอบคลุมย่านความถี่ (3.1 – 18 GHz) ตามต้องการและมีอัตราการ ขยายเฉลี่ย 4.17 dBi

2.2 พารามิเตอร์พื้นฐานของสายอากาศ [18]

พารามิเตอร์ที่จะได้กล่าวถึงในส่วนนี้จะเป็นพารามิเตอร์ของสายอากาศที่ใช้สำหรับงานวิจัยนี้ ซึ่งได้จากการคำนวณการจำลองผลและการวัดผลจากชิ้นงาน

2.2.1 อินพุตอิมพีแดนซ์ (Input impedance: Z_{in})

ค่าอินพุตอิมพีแดนซ์ (Input impedance) ของสายอากาศเป็นค่าอิมพีแดนซ์ซึ่งเกิดขึ้นที่ขั้ว ด้านเข้าของสายอากาศหรือเป็นอัตราส่วนของแรงดันกับกระแสที่ขั้วของสายอากาศหรือเป็นอัตราส่วน ขององค์ประกอบที่เหมาะสมของสนามไฟฟ้าและสนามแม่เหล็กที่จุดหนึ่งๆ ซึ่งในหน่วยนี้เราจะสนใจค่า อินพุตอิมพีแดนซ์ที่ขั้วด้านเข้าของสายอากาศแสดงได้ดังรูปที่ 2.6 ในที่นี้คือ a-b อัตราส่วนของแรงดัน กับกระแสที่ขั้วนี้ขณะไม่มีโหลดใดๆ ต่ออยู่จะทำให้เกิดค่าอิมพีแดนซ์ สามารถคำนวณได้จากสมการที่ (2.1)

$$Z_A = R_A + jX_A$$

โดยที่ $Z_{_{\!A}}$ = ค่าอิมพีแดนซ์ของสายอากาศที่ขั้ว a-b (Ω)

 $R_{\scriptscriptstyle A}$ = ค่าความต้านทานของสายอากาศที่ขั้ว a-b (Ω)

 $X_{\!\scriptscriptstyle A}$ = ค่ารีแอคแตนซ์ของสายอากาศที่ขั้ว a-b (Ω)

(2.1)

รูปที่ 2.6 สายอากาศในโหมดการส่ง [18]

ปกติอินพุตอิมพีแดนซ์ของสายอากาศจะเป็นฟังก์ชันของความถี่ในรูปแบบไซน์และจะแมตซ์ ที่ 50 Ω กับสายส่งเฉพาะในช่วงความถี่ช่วงหนึ่งๆ เท่านั้น นอกจากนี้อินพุตอิมพีแดนซ์ของสายอากาศ ยังขึ้นอยู่กับแฟคเตอร์ต่างๆ อีกได้แก่รูปทรง วิธีการป้อนสัญญาณและสิ่งแวดล้อมข้างเคียงแต่เนื่องจาก คำนวณได้ยาก จึงมักจะพบว่าส่วนใหญ่จะหาค่าอินพุตอิมพีแดนซ์ได้จากการทดลอง

ในการออกแบบสายอากาศนั้นต้องคำนึงถึงค่าอินพุตอิมพีแดนซ์ด้วยเนื่องจากสายส่งและตัว SMA Connector ที่ใช้มีค่าอิมพีแดนซ์เท่ากับ 50 Ω ดังนั้นเราควรออกแบบค่าอินพุตอิมพีแดนซ์ของ สายอากาศให้มีค่าเท่ากับ 50 Ω ด้วย

2.2.2 อัตราส่วนแรงดันคลื่นนิ่ง (Voltage Standing Wave Ratio: VSWR)

VSWR คืออัตราส่วนแรงดันสูงสุดและแรงดันต่ำสุดของคลื่นนิ่งบนสายนำสัญญาณ อัตราส่วน นี้ถูกนำมาวิเคราะห์การแมตซ์อิมพีแดนซ์ว่ามีค่ามากน้อยเพียงใด โดยถ้าค่า VSWR เท่ากับ 1 หมายความว่าคลื่นคลื่นที่ด้วยแรงดันสม่ำเสมอตลอดสายสัญญาณ ซึ่งเป็นสภาวะแมตซ์อิมพีแดนซ์พอดี ค่า VSWR สามารถคำนวณได้จากสมการ (2.2)

$$VSWR = \frac{|V_{\text{max}}|}{|V_{\text{min}}|} = \frac{|I_{\text{max}}|}{|I_{\text{min}}|} = \frac{1+|\Gamma|}{1-|\Gamma|}$$

(2.2)

โดยที่ VSWR = อัตราส่วนแรงดันคลื่นนิ่ง

- V_{max} = ค่าแรงดันสูงสุด
- V_{min} = ค่าแรงดันต่ำสุด
- I_{max} = กระแสสูงสุด
- I_{min} = กระแสต่ำสุด
- Γ = สัมประสิทธิ์การสะท้อนที่ขั้วของสายอากาศ

2.2.3 อัตราขยายของสายอากาศ (Gain)

อัตราขยายของสายอากาศเป็นความสามารถของสายอากาศในการรับส่งคลื่นวิทยุของ สายอากาศแต่ละแบบที่มีอัตราขยายแตกต่างกัน สายอากาศแบบทิศทางเดียวจะมีอัตราการขยาย มากกว่าสายอากาศแบบกึ่งรอบทิศทางและแบบรอบทิศทางโดยลำดับลักษณะการใช้งานจึงแตกต่างกัน ไป สายอากาศที่มีอัตราขยายสูงจะสามารถรับ-ส่งคลื่นได้ดีมาก ค่าอัตราขยายของสายอากาศที่มี อัตราขยายต่ำ สามารถพิจารณาได้ 2 กรณีคือ

 อัตราขยายจริง (Absolute gain) ของสายอากาศ (ในทิศทางที่กำหนดให้) หมายถึง อัตราส่วนของความเข้มของการแพร่กระจายกำลังงานในทิศทางที่กำหนดให้ต่อความเข้มของการ แพร่กระจายกำลังงานที่ได้รับเข้ามา

2) อัตราขยายสัมพัทธ์ (Relative gain) หมายถึงอัตราส่วนของอัตราขยายกำลังงานใน ทิศทางที่กำหนดให้ต่ออัตราขยายกำลังงานของสายอากาศที่ใช้เปรียบเทียบในทิศทางนั้น โดยกำลังงาน ที่ป้อนให้กับอินพุตของสายอากาศจะต้องเหมือนกันทั้งสองตัว โดยส่วนใหญ่สายอากาศที่ใช้ในการ เปรียบเทียบก็คือสายอากาศที่เป็นแหล่งกำเนิดไอโซทรอปิกที่ไม่มีการสูญเสีย (Lossless isotropic source) และสายอากาศแบบไดโพล

2.2.4 บริเวณต่างๆ ของสนามจากสายอากาศ

โดยทั่วไปมักจะแบ่งบริเวณที่ล้อมรอบสายอากาศออกเป็น 3 ส่วนคือสนามรีแอคทีฟ ระยะใกล้ (Reactive near field) สนามกระจายระยะใกล้ (Radiating near-field) และสนามระยะไกล (Far field) แสดงได้ดังรูปที่ 2.7 และดังสมการที่ (2.3) – (2.4)

รูปที่ 2.7 การแบ่งบริเวณสนามสายอากาศ [18]

$$R_{\rm l} = 0.62 \sqrt{\frac{D^3}{\lambda}} \tag{2.3}$$

$$R_2 = \frac{2D^2}{\lambda} \tag{2.4}$$

โดยที่ D = มิติที่ยาวที่สุดของสายอากาศ (m)

- λ = ความยาวคลื่นในอากาศว่าง (m)
- *R*₁ = ระยะของสนามระยะใกล้ (m)
- R_2 = ระยะของสนามระยะไกล (m)

สนามรีแอคทีฟระยะใกล้ (Reactive-near field) หมายถึงบริเวณสนามรีแอคทีฟระยะใกล้ เป็นสนามที่ล้อมรอบใกล้สายอากาศมากที่สุดเป็นจุดที่กระจายสัญญาณได้รอบทิศทางยกตัวอย่างเช่น เมื่อเรายืนใกล้ลำโพงที่มีกำลังวัตต์มากๆ เราจะไม่สามารถแยกได้ว่าด้านไหนเป็นด้านหน้าลำโพงและ ตรงบริเวณนี้จะมีสนามชนิดรีแอคทีฟเป็นส่วนใหญ่ซึ่งบริเวณนี้จะมีระยะทาง *r* < *R*,

สนามแพร่กระจายระยะใกล้ (Radiating near-field) คือบริเวณสนามของสายอากาศที่อยู่ ระหว่างบริเวณของสนามรีแอคทีฟระยะใกล้กับบริเวณสนามระยะไกลโดยมีสนามที่กระจายอยู่เป็นส่วน ใหญ่และการกระจายของสนามตามมุมต่างๆ นั้นแปรผันตามระยะทางจากสายอากาศเมื่อสายอากาศมี ขนาดเล็กเมื่อเทียบกับความยาวคลื่นสนามในบริเวณนี้อาจไม่เกิดขึ้นซึ่งบริเวณนี้จะมีระยะทาง $R_I \leq r \leq R_2$

บริเวณสนามระยะไกลคือบริเวณที่เราสนใจเพื่อทำการศึกษาเรื่องของสายอากาศเพราะเป็น บริเวณที่ใช้จัดวางสายอากาศเพื่อทำการวัดแบบรูปการแผ่กระจายกำลังงานหรือทำการวัดคุณลักษณะ ต่างๆ ของสายอากาศในกรณีที่ความยาวของสายอากาศส่งและสายอากาศรับมีขนาดแตกต่างกันจะต้อง แทนค่า *D* ด้วยขนาดของสายอากาศที่มีความยาวสูงสุดเพื่อจะได้มั่นใจว่าเป็นบริเวณสนามระยะไกลที่ ถูกต้องซึ่งบริเวณนี้จะมีระยะทาง *r* > *R*₂

2.2.5 ค่าสัมประสิทธิ์การสะท้อนกลับ (Reflection coefficient: (S_{11}))

การสูญเสียของสายอากาศเป็นขนาด (Magnitude) ของสัมประสิทธิ์การสะท้อนกลับที่บอก ถึงสภาวะการสะท้อนกลับของคลื่นที่ส่งจากสายนำสัญญาณเข้าไปในสายอากาศที่เป็นฟังก์ชันของ ความถี่ซึ่งมีความสัมพันธ์กับค่าอิมพีแดนซ์ขาเข้า (Input impedance) ของสายอากาศและอัตราส่วน แรงดันคลื่นนิ่ง (VSWR) ของสายอากาศ เมื่อพิจารณาช่วงความถี่ที่ใช้งานสายอากาศนั้น สายอากาศ จะต้องมีค่าสัมประสิทธิ์การสะท้อนกลับเท่ากับหรือต่ำกว่า -10 dB ซึ่งแสดงถึงค่าการสะท้อนกลับของ สัญญาณที่ยอมรับได้มีค่าไม่เกิน 10 เปอร์เซ็นต์ของกำลังงานคลื่นที่ส่งเข้ามายังสายอากาศซึ่งแสดงให้ เห็นว่าสายอากาศสามารถแปลงกำลังงานจากสายนำสัญญาณเป็นกำลังงานคลื่นมากหรือน้อย ค่าการ สูญเสียย้อนกลับนี้ยังมีความสัมพันธ์กับค่าอัตราส่วนแรงดันคลื่นนิ่ง (VSWR) ของสายอากาศด้วย ในการ แสดงคุณสมบัติของสายอากาศนั้นสามารถที่จะแสดงด้วยค่าใดค่าหนึ่งระหว่างค่าอัตราส่วนคลื่นนิ่งหรือ ค่าสัมประสิทธิ์การสะท้อนกลับของสายอากาศดังสมการที่ (2.5)

$$(S_{11}) = 20 \log_{10} \Gamma (dB)$$
(2.5)

โดยที่ Γ = สัมประสิทธิ์การสะท้อนที่ขั้วของสายอากาศ (S₁₁) = ค่าสัมประสิทธิ์การสะท้อนกลับ

สำหรับการแมตซ์ที่สมบูรณ์ระหว่างสายส่งและสายอากาศ เมื่อ Γ = 0 ค่าสัมประสิทธิ์การ สะท้อนกลับเป็นค่าอนันต์ ซึ่งแสดงว่าไม่มีกำลังงานที่สะท้อนกลับในทำนองเดียวกัน เมื่อ Γ = 1 ค่า สัมประสิทธิ์การสะท้อนกลับเป็น 0 dB แสดงว่ากำลังงานสะท้อนกลับหมด

2.2.6 แถบความถี่ (Bandwidth)

แถบความถี่ของสายอากาศจะถูกกำหนดอย่างกว้างขวางโดยย่านของความถี่ซึ่งขึ้นอยู่กับ คุณสมบัติของสายอากาศนั้นๆโดยทั่วไปแถบความถี่จะเป็นอัตราส่วนระหว่างความถี่ด้านสูงกับความ ถี่ ด้านต่ำหรือเปอร์เซ็นต์ของความถี่กลาง (Center frequency) เนื่องจากคุณสมบัติของสายอากาศแต่ละ ตัวที่ไม่เหมือนกันจึงเป็นการยากที่จะพิจารณาค่าของแถบความถี่สองวิธีที่นิยมที่สุดในการพิจารณาค่า ของแถบความถี่คือ Pattern bandwidth และ Impedance bandwidth

2.2.7 แพตเทิร์นของการกระจายคลื่น (Radiation pattern)

แพตเทิร์นของการกระจายคลื่นคือรูปภาพที่ใช้เพื่อแสดงคุณสมบัติของการแพร่กระจายคลื่น ซึ่งเป็นฟังก์ชันของสเปสโคออดิเนท (Space coordinate) ส่วนใหญ่แพตเทิร์นของการกระจายคลื่นนี้ มักจะคิดในบริเวณที่เป็นสนามระยะไกล

การอธิบายคุณสมบัติของการแพร่กระจายคลื่นจะอาศัยคุณสมบัติต่างๆ ดังต่อไปนี้คือความ เข้มของการแพร่กระจายคลื่น (Radiation intensity) ความเข้มของสนาม (Field strength) เฟส (Phase) หรือโพลาไรเซชั่น (Polarization) ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้ใช้เพื่อแสดงการแจงรูปแบบของพลังงาน เป็นฟังก์ชันของตำแหน่งสามมิติที่สังเกตที่รัศมีคงที่แสดงได้ดังรูปที่ 2.8

1) โลบหลัก (Major lobe) หรือ (Main lobe) คือบีมส่วนที่มีกำลังคลื่นกระจายออกไปมาก ที่สุดและโดยทั่วไปจุดสูงสุดของแพตเทิร์นจะอยู่ในเมนบีมนี้

2) โลบรอง (Minor lobe) คือโลบย่อยที่อยู่ติดกับโลบหลัก และอย่ในทิศทางบนครึ่งวงกลม ซีกเดียวกับโลบหลัก

3) โลบข้าง (Side lobe) คือโลบที่อยู่รอบ ๆ โลบหลัก และจะมีมากอยู่ติดกับโลบหลัก เพื่อให้สัญญาณชัดเจน ควรทำการลดขนาดของโลบข้างให้น้อยลง

4) โลบหลัง (Back lobe) คือสำคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าจำนวนเล็กน้อยที่พุ่งด้านหลังของ สายอากาศ เป็นโลบย่อยที่อยู่ในครึ่งวงกลมตรงข้ามกับโลบหลัก ปกติแล้วโลบย่อยจะเกิดจากการ แพร่กระจายคลื่นในทิศทางที่ไม่ต้องการ ดังนั้นสายอากาศที่ดีจะต้องกำจัดโลบเหล่านี้ให้น้อยที่สุด

5) ความกว้างลำคลื่นที่มีค่าเป็นศูนย์จุดแรก (First null Beam Width: FNBW) คือมุมที่เกิด จากการที่ค่าของกำลังในการแพร่เป็นศูนย์ครั้งแรก

6) ความกว้างลำคลื่นครึ่งกำลัง (Half-Power Beam Width: HPBW) ในระนาบหนึ่งๆ ที่ ประกอบด้วยทิศทางที่มีลำคลื่นสูงสุด และมีมุมซึ่งอยู่ระหว่างสองทิศทางในที่ซึ่งความเข้มของการ แพร่กระจายกำลังงานมีค่ากำลังงานลดลงครึ่งหนึ่งจากค่าสูงสุดของมัน และคำว่า Beam width มักจะ ใช้อธิบายถึงความกว้างลำคลื่นที่มีค่า 3 dB เสมอ (3 - dB Beam width) 2.2.8 หน่วยของอัตราการขยาย

1) dB ย่อมาจาก (Decibel) ซึ่งส่วนมากที่เคยได้ยินจะเป็นหน่วยวัดความดังของเสียงแต่ เดซิเบลที่เราจะพูดถึงเป็นหน่วยวัดอัตราขยายของสายอากาศซึ่งก็มีหลายค่า แต่ที่เราได้พบบ่อยๆ ก็จะมีแค่ 3 ตัวได้แก่ dBi dBd และ dB

2) dBi มาจาก dB (Isotropic) เป็นค่าหน่วยของอัตราขยายของสายอากาศ เมื่อเปรียบเทียบ กับสายอากาศแบบ Isotopic radiator เมื่อเปรียบเทียบกับสายอากาศแบบไดโพล (0 dBd) มี อัตราขยายเท่ากับ 2.15 dBi

3) dBd มาจาก dB (Dipole) เป็นค่าหน่วยของอัตราขยายของสายอากาศ เมื่อเปรียบเทียบ กับสายอากาศแบบ Half-wave dipole หรือเรียกสั้นๆ ว่าไดโพลซึ่ง 0 dBd = 2.15 dBi ปัจจุบันค่า dBd ผู้ผลิตสายอากาศไม่นิยมนำมาใช้เท่าไหร่เนื่องจากเป็นค่าที่ไม่สูงมากนัก

4) dBq มาจาก dB (Quarter wave) ค่านี้เราไม่ค่อยเห็น แต่จะถูกนำมาอ้างอิงเป็นค่าหน่วย ของอัตราขยายของสายอากาศ เมื่อเปรียบเทียบกับสายอากาศแบบ Quarter wave ซึ่ง 0 dBq = -0.85 dBi หรือ 0 dBi = 0.85 dBq และ 0 dBd = 3 dBq

สรุปว่าถ้าเทียบกับสายอากาศ Isotropic หน่วยจะเป็น dBi (Decibel over isotropic) ถ้า เทียบกับสายอากาศไดโพลหน่วยจะเป็น dBd (Decibel over Dipole) ค่า dBd จะมากกว่า dBi อยู่ 2.15

2.2.9 การโพลาไรซ์ของสายอากาศ (Antenna polarization)

การโพลาไรซ์ของสายอากาศจะอธิบายทิศทางของสนามไฟฟ้าของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าใน อากาศซึ่งถูกส่งออกไปโดยตัวสายอากาศในสนามระยะไกลจริงๆ แล้วก็คือใช้ในการอธิบายทิศทางซึ่งมี ความเข้มของสนามสูงสุดสายอากาศส่วนใหญ่จะมีการโพลาไรซ์เป็นแบบเชิงเส้น (Linear polarization) นั่นคือในหนึ่งรอบ (Cycle) การขจัดของเวกเตอร์สนามไฟฟ้าจะมีลักษณะเป็นเส้นตรงในอากาศว่าง สายอากาศดังกล่าวจะถูกแบ่งออกเป็นการโพลาไรซ์แนวตั้ง (Vertical polarization) และการโพลาไรซ์ แนวนอน (Horizontal polarization) นอกจากนี้ยังมีการโพลาไรซ์แบบวงกลม (Circular) และแบบรูป วงรี (Elliptical) บ่อยครั้งที่การโพลาไรซ์ของสายอากาศจะอ้างอิงจากรูปทรงของตัวมันเองเช่น ในกรณี ของสายอากาศแบบเส้นลวดซึ่งอาจจะประกอบด้วยองค์ประกอบเพียงตัวเดียวหรือหลายตัววางขนาน กัน (เช่นสายอากาศไดโพลและยากิ) เราสามารถที่จะสมมุติให้สนามไฟฟ้าซึ่งเป็นโพลาไรซ์แบบเชิงเส้น ให้ขนานไปกับองค์ประกอบของตัวสายอากาศซึ่งสายอากาศบางชนิดมีโพลาไรซ์แบบเชิงเส้นแหมือนกัน แต่ไม่สามารถจะใช้รูปทรงนั้นมาทำการทำนายถึงการโพลาไรซ์ที่จะเกิดขึ้นได้ เช่นสายอากาศปากแตร (Horn) แบบบ่วง (Loop) และแบบร่อง (Slit) เพื่อให้การรับสัญญาณทำได้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้สิ่ง สำคัญก็คือสายอากาศที่ทำหน้าที่รับสัญญาณจะต้องมีการโพลาไรซ์แบบเดียวกันกับสัญญาณที่ส่งมาและ เมื่อเกิดการสูญเสียสัญญาณอันเนื่องมาจากการจัดวางการโพลาไรซ์ไม่ถูกต้อง (เช่นสัญญาณที่รับได้เป็น ของการโพลาไรซ์ทางแนวตั้งแต่สายอากาศที่ใช้ส่งมีการจัดการโพลาไรซ์ทางแนวนอน) เราจะเรียกว่า การโพลาไรซ์ไขว้ (Cross – polarization isolation)

2.3 ไมโครสตริป [18]

ไมโครสตริปที่ใช้งานอยู่โดยทั่วไปนั้นกล่าวคือจะมีรูปร่างเป็นสตริปหรือแถบโลหะแคบๆ อยู่ บนวัสดุฐานรอง (Substrate) ซึ่งเป็นสารไดอิเล็กตริกและด้านล่างของวัสดุฐานรองเป็นผิวโลหะ พลังงานจากคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าจะส่งผ่านอยู่ในวัสดุฐานรองบริเวณที่อยู่ระหว่างโลหะแคบๆ กับผิว ด้านล่าง ความหนาของวัสดุฐานรองนั้นจะหนาประมาณ 2 มม. หรือต่ำกว่าลงมา ความกว้างของวัสดุ ฐานรองนั้นจะขึ้นอยู่กับค่าของอิมพีแดนซ์คุณลักษณะที่ต้องการ โครงสร้างของไมโครสตริปแสดงได้ดัง รูปที่ 2.9

สำหรับความหนาของตัวสตริปเองนั้นจะมีค่าประมาณ 5 µm หรือ 10 µm ขึ้นอยู่กับการใช้ เทคโนโลยีแบบฟิล์มบาง หรือแบบฟิล์มหนาในการสร้างสตริปนั้น สำหรับวัสดุฐานรองที่ใช้งานกันอยู่ ทั่วไปจะมีอยู่หลายชนิดด้วยกัน ดังตารางที่ 2.1 แสดงตัวอย่างวัสดุฐานรองชนิดต่างๆ และคุณสมบัติที่ สำคัญของวัสดุฐานรอง ได้แก่ ค่าคงตัวไดอิเล็กตริกสัมพัทธ์ หรือค่า tan & ที่ความถี่ 10 GHz

วัสดุ	ค่าคงตัว ไดอิเล็กตริก สัมพัทธ์ <i>Er</i>	tan <i>ธ</i> ที่ ความถี่ 10 GHz	ค่าคงตัวของการ นำความร้อน W/cm²/℃	ความ ขรุขระของ ผิว μm	ความสามารถ ในการทนต่อ แรงดันไฟฟ้า (kV/cm)
อะลูมินา 99.5%	10	1-2×10 ⁻⁴	0.3	2 - 8	4×10 ³
96%	9	6×10 ⁻⁴	0.28	20	4×10 ³
แซฟไฟร์	9.4 และ 11.6 (ผลึกเดี่ยว)	1×10 ⁻⁴	0.4	1	4×10 ³
แก้ว	5	20×10 ⁻⁴	0.01	1	-
ควอตซ์	3.8	1×10 ⁻⁴	0.01	1	10×10 ³
GaAs	13	6×10 ⁻⁴	0.3	1	350
ฟิล์มไมล่า	3.2		0.01	1	-

ตารางที่ 2.1 คุณสมบัติของวัสดุฐานรองแบบต่างๆ [18]

ค่าคงตัวของการนำความร้อน (Thermal conductivity) ของวัสดุ ความขรุขระของพื้นผิว และความสามารถในการทนต่อแรงดันไฟฟ้า (Dielectric strength) ความหมายของคุณสมบัติที่กล่าว มาจะเป็นดังนี้คือ ค่าคงตัวไดอิเล็กตริกสัมพัทธ์จะบอกถึงคุณสมบัติของการเป็นสารไดอิเล็กตริกโดย เทียบกับอากาศว่าง ค่านี้จะส่งผลทำให้อิมพีแดนซ์คุณลักษณะของไมโครสตริปเปลี่ยนแปลง ค่า tan $\mathcal{S}$ นั้นคือ ค่าที่แสดงอัตราส่วนระหว่างกระแสการนำกับกระแสดิสเพลซเมนท์ เมื่อนำสารไดอิเล็กตริกนั้นไปคั่น ระหว่างแผ่นโลหะคู่หนึ่ง ซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวคาปาซิเตอร์ โดยที่ $\varepsilon = \varepsilon - j\sigma/\omega$ ค่า tan $\mathcal{S}$ ก็จะมีค่าเท่ากับ $\sigma/\omega\varepsilon$ ซึ่งค่านี้แสดงให้รู้ว่า สารไดอิเล็กตริกนั้นมีการสูญเสียเนื่องจากการนำกระแสมากน้อยเพียงใด

2.3.1 การส่งผ่านของคลื่นในไมโครสตริป

ไมโครสตริปแม้จะมีโครงสร้างง่ายๆ ดังที่กล่าวมาข้างต้น แต่การวิเคราะห์คุณสมบัติของไมโค รสตริปโดยละเอียดทางทฤษฎีนั้นเป็นสิ่งที่ยุ่งยากมาก ทั้งนี้ก็เป็นเพราะแกนประสานที่ใช้ และเงื่อนไข ขอบเขตของระบบค่อนข้างยุ่งยาก เมื่อเทียบกับท่อนำคลื่นหรือสายนำสัญญาณชนิดอื่นๆ อย่างไรก็ตาม ได้มีผู้ทำการศึกษาทางทฤษฎีและพบว่าคลื่นที่ผ่านไปตามไมโครสตริปนั้นจะมีความใกล้เคียงกันกับ โหมด TEM มากแต่ก็ไม่ใช่โหมด TEM เสียทีเดียว จึงนิยมเรียกโหมดดังกล่าวนี้ว่า โหมดกึ่ง TEM (Quasi-Tem Mode) แสดงเส้นแรงไฟฟ้าในระนาบตามแนวขวางของไมโครสตริปการที่มีสนามใน แนวแกนอยู่บ้างเป็นเพราะโครงสร้างที่มีสารไดอิเล็กตริก และอากาศอยู่ในระนาบเดียวกัน และสภาพที่ มีสนามในแนวแกนเกิดอยู่ในโหมดที่ส่งผ่านอยู่นั้นก็จะเป็นไฮบริดโหมดแสดงได้ดังรูปที่ 2.10

เส้นแรงไฟฟ้า

ร**ูปที่ 2.10** รูปแบบการแผ่กระจายของสนามแม่เหล็กไฟฟ้าโหมดกึ่ง TEM [18]

การที่คลื่นส่งผ่านในโหมดกึ่ง TEM ที่อนุโลมให้เป็นโหมด TEM นี้ทำให้สามารถใช้หลักการ วงจรกระจายในการวิเคราะห์หาคุณสมบัติของไมโครสตริปได้กล่าวคือ ถ้าเราสามารถหาค่าอินดักแตนซ์ และค่าคาปาซิแตนซ์ต่อหนึ่งหน่วยความยาวได้ ก็จะนำค่าทั้งหมดนี้ไปคำนวณหาอิมพีแดนซ์คุณลักษณะ ได้ อย่างไรก็ตามการหาค่าคาปาซิแตนซ์ก็ยังคงยุ่งยากอยู่ เพราะในไมโครสตริปมีทั้งสารไดอิเล็กตริกและ อากาศอยู่ในบริเวณที่พลังงานของคลื่นส่งผ่าน สำหรับการหาค่าอินดักแตนซ์ต่อหนึ่งหน่วยความยาวนั้น จะไม่ถูกกระทบจากการมีสารไดอิเล็กตริกอยู่

แม้การหาค่าคาปาซิแตนซ์จะยุ่งยากกว่าปกติ แต่ก็มีวิธีที่ทำให้ง่ายขึ้นโดยการใช้วิธีหาค่าคงตัว ไดอิเล็กตริกสัมพัทธ์ประสิทธิผล (Effective Dielectric Constant: ε_{eff}) ซึ่งจะรวมผลของสารไดอิเล็กตริก และอากาศเข้าด้วยกัน และเนื่องจากสารไดอิเล็กตริกทั้งหลายมีคุณสมบัติเปลี่ยนแปลงไปตามความถี่ หรือ มีดิสเพอร์ชันเชิงวัสดุ ดังนั้นค่า ε_{eff} ที่หาได้ก็จะเปลี่ยนแปลงตามความถี่ตามไปด้วย อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาทางทฤษฎีและการทดลองพบว่า ช่วงความถี่ต่ำกว่า 2 GHz ลงมาค่า ε_{eff} จะเปลี่ยนไปจาก กรณีของกระแสไฟฟ้าสถิตน้อยมาก จึงอนุโลมให้ใช้ค่า ε_{eff} ของไฟฟ้าสถิตได้ สำหรับในช่วงความถี่ที่สูง กว่า 2 GHz จะต้องคำนึงถึงค่าดิสเพอร์ชันโดยการปรับแต่งค่า ε_{eff} ให้เหมาะสมกับค่าความถี่ที่ใช้งาน

ในการหาค่า ɛ_{eff} ของกรณีไฟฟ้าสถิตนั้น ใช้แนวความคิดของวงจรกระจายดังต่อไปนี้ เมื่อคลื่น ที่ส่งผ่านไปในไมโครสตริปนั้นเป็นโหมด TEM และอิมพีแดนซ์คุณลักษณะ Z_o จะเขียนในรูปของค่า อินดักแตนซ์ต่อหนึ่งหน่วยความยาว L และค่าคาปาชิแตนซ์ต่อหนึ่งหน่วยความยาว C ได้ดังสมการที่ (2.6)

$$Z_o = \sqrt{\frac{L}{C}}$$
(2.6)

โดยที่ Z_o = ค่าอิมพีแดนซ์ (Ω)

L = ค่าอินดักแตนซ์

C = ค่าคาปาซิแตนซ์

ขณะเดียวกันความเร็วเฟส_v, จะเขียนได้ดังสมการที่ (2.7)

$$v_p = \frac{1}{\sqrt{LC}}$$
(2.7)

จากสมการที่ (2.7) นี้ เขียน Z_c ในรูปของ v_p กับ L หรือ $\frac{1}{L}$ ดังสมการที่ (2.8)

$$Z_c = v_p L = \frac{1}{v_p L}$$
(2.8)

โดยที่ Z_c = ค่าอิมพีแดนซ์คุณลักษณะ (characteristic Impedance) ของสายส่ง (Ω) v_p = ค่าความเร็วเฟส

ในขั้นตอนต่อไปนี้ เราจะพิจารณากรณีวัสดุฐานรองที่สารไดอิเล็กตริกถูกดึงออกไปเหลือแต่ อากาศเพียงอย่างเดียวที่โอบล้อมไมโครสตริปอยู่ ในสภาพเช่นนี้ความเร็วเฟสของคลื่น TEM ที่ส่งผ่านอยู่ จะเท่ากับความเร็วแสง และค่าคาปาซิแตนซ์ต่อหนึ่งหน่วยความยาวจะเปลี่ยนไป ที่ค่าอินดักแตนซ์จะไม่ถูก กระทบ ถ้าให้ค่าคาปาซิแตนซ์ที่เปลี่ยนไปนี้มีค่าเป็น *C*_o จะได้ความสัมพันธ์ระหว่าง *C*_o กับความเร็วเฟส ได้ดังสมการที่ (2.9)

$$C = \frac{1}{\sqrt{LC_o}}$$
(2.9)

ในขณะเดียวกัน ค่าอิมพีแดนซ์คุณลักษณะก็เขียนได้ดังสมการที่ (2.10)

$$Z_o = \sqrt{\frac{L}{C_o}}$$
(2.10)

เมื่อนำสมการที่ (2.9) หารด้วยสมการที่ (2.7) จะได้สมการที่ (2.11)

$$\frac{C}{C_o} = \left(\frac{c}{v_p}\right)^2 \tag{2.11}$$

โดยที่ c = ค่าความเร็วของคลื่นในอากาศ (3x10⁸ เมตร/วินาที)

ค่า C/C, ตามนิยามนี้โดยทั่วไปก็คือ ค่าคงตัวไดอิเล็กตริกสัมพัทธ์ของสารไดอิเล็กตริกที่โอบ ล้อมระบบเก็บประจุอยู่ ในกรณีที่พิจารณานี้ ค่า C/C, จะเปรียบเหมือนค่าคงตัวไดอิเล็กตริกสัมพัทธ์ ประสิทธิผลของไมโครสตริปที่มีวัสดุฐานรองเป็นสารไดอิเล็กตริกได้ดังสมการที่ (2.12)

$$\varepsilon_{eff} = \left(\frac{c}{v_p}\right)^2 \tag{2.12}$$

จากสมการที่ (2.8) ถึงสมการที่ (2.12) จะสามารถเขียนความสัมพันธ์ระหว่าง Z_c, Z_o และ $\varepsilon_{e\!f}$ ได้ดังสมการที่ (2.13)

$$Z_{c} = \frac{Z_{o}}{\sqrt{\varepsilon_{eff}}}$$
 หรือ $Z_{o} = Z_{c} \sqrt{\varepsilon_{eff}}$ หรือ $\varepsilon_{eff} = \left(\frac{Z_{o}}{Z_{c}}\right)^{2}$ (2.13)

ความสัมพันธ์ตามสมการที่ (2.13) นี้จะใช้ประโยชน์ในการออกแบบภายหลัง จากผลที่ได้จะ เห็นว่า ถ้าเราสามารถทราบค่า ε_{eff} ก็จะทำให้สามารถคำนวณหาคุณสมบัติอื่นๆ ตามมาได้ อย่างไรก็ตาม ค่า ε_{eff} จะเปลี่ยนแปลงไปตามความกว้างของไมโครสตริป เมื่อเปรียบเทียบกับขนาดความหนาของวัสดุ ฐานรองซึ่งจะสามารถแสดงให้เห็นได้โดยพิจารณาจากกรณี 2 กรณีดังต่อไปนี้

กรณีแรก คือ กรณีที่ w / h >> 1 ซึ่งแสดงได้ดังรูปที่ 2.11 (ก) ในกรณีนี้เนื่องจากเส้นแรง ไฟฟ้าส่วนใหญ่จะอยู่ในบริเวณที่มีแถบสตริป หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ พลังงานแม่เหล็กไฟฟ้าจะถูก ส่งผ่านในบริเวณดังกล่าวเกือบทั้งหมด สภาพดังกล่าวจะส่งผลให้ค่าคงตัวไดอิเล็กตริกสัมพัทธ์ ประสิทธิผลมีค่าเข้าใกล้ค่า ɛ, ของวัสดุฐานรอง หรือ ɛ_{eff} → ɛ, กรณีที่สองคือ w / h << 1 แสดงได้ดังรูปที่ 2.11 (ข) กรณีนี้เส้นแรงไฟฟ้าจะผ่านวัสดุฐานรอง ครึ่งหนึ่งและผ่านอากาศครึ่งหนึ่งทำให้ค่าคงตัวไดอิเล็กตริกสัมพัทธ์ประสิทธิผลมีค่าเข้าใกล้ (ɛ, +1) / 2 จากที่อธิบายมานี้จะเห็นว่าค่า ɛ_๗ จะเปลี่ยนแปลงตามค่า w / h ดังสมการที่ (2.14)

$$\frac{1}{2}(\varepsilon_r + 1) \le \varepsilon_{eff} \le \varepsilon_r \tag{2.14}$$

เพื่อสะดวกในการคำนวณและการออกแบบ ได้มีการเขียนค่า $\varepsilon_{
m eff}$ ในรูปสมการที่ (2.15)

$$\varepsilon_{eff} = 1 + q(\varepsilon_r - 1); \frac{1}{2} \le q \le 1$$
(2.15)

โดยที่ *ɛ_{eff}* = ค่าคงตัวไดอิเล็กตริกสัมพัทธ์

 ε_{r} = ค่าคงตัวไดอิเล็กตริก

q = ฟิลลิงแฟกเตอร์ (Filling factor)

$$(a) w/h >> 1 (b) w/h << 1 [18] (c) w/h << 1 [18]$$

ค่า q ในสมการที่ (2.15) นี้ถูกเรียกว่า ฟิลลิงแฟกเตอร์ (Filling factor) ซึ่งหมายถึงตัว ประกอบที่แสดงให้รู้ว่าวัสดุฐานรองที่เป็นสารไดอิเล็กตริกจะมีผลต่อโครงสร้างไมโครสตริปนั้นมากน้อย แค่ไหน เมื่อเขียนค่า ɛ_{eff} ตามสมการที่ (2.15) ค่า q ก็จะเป็นค่าที่เปลี่ยนแปลงตามค่า w/h ในกรณีที่ความถี่ใช้งานสูงกว่า 2 GHz นั้นดิสเพอร์ชันเชิงวัสดุของวัสดุฐานรองจะมีผลต่อการ คำนึงถึงผลกระทบของดิสเพอร์ชันในส่วนนี้ จะทำได้โดยพิจารณาว่าเมื่อความถี่เปลี่ยนไปความเร็วเฟสก็ จะเปลี่ยนไปด้วย ซึ่งทำให้ค่า ɛ_{eff} ตามสมการ (2.15) เขียนได้ดังสมการที่ (2.16)
$$\varepsilon_{eff}\left(f\right) = \left\{\frac{c}{v_{p}\left(f\right)}\right\}^{2}$$
(2.16)

โดยที่ $arepsilon_{eff}\left(f
ight)$ = ค่าคงตัวไดอิเล็กตริกสัมพัทธ์ดิสเพอร์ชันเชิง $V_{p}\left(f
ight)$ = ความเร็วเฟสดิสเพอร์ชันเชิงc = ค่าความเร็วของคลื่นในอากาศ (3x10⁸ เมตร/วินาที)

ถ้าหากความหนาของสตริปมีค่าใกล้เคียง (t→0) ดังนั้นจะได้ค่าอิมพีแดนซ์คุณลักษณะและ ค่าคงที่ไดอิเล็กตริกสัมพัทธ์ที่มีความผิดพลาดน้อยกว่า 1% สำหรับอัตราส่วน w/h≤1 ดังสมการที่ (2.17) - (2.18) ตามลำดับ

$$Z_{c} = \frac{60}{\sqrt{\varepsilon_{eff}}} \ln\left(\frac{8h}{w} + 0.25\frac{w}{h}\right)$$

$$(2.17)$$

$$\varepsilon_{eff} = \frac{\varepsilon_r + 1}{2} + \frac{\varepsilon_r - 1}{2} \left\{ \left(1 + 12\frac{h}{w} \right)^{-0.5} + 0.04 \left(1 - \frac{w}{h} \right) \right\}^{-1}$$
(2.18)

2.3.2 ค่าความยาวคลื่นบนสตริป

ค่าคงที่การแผ่กระจาย และค่าความเร็วเฟส เมื่อเราทราบค่าไดอิเล็กตริกสัมพัทธ์จะทำให้ สามารถคำนวณหาค่าความยาวคลื่นบนสตริป ($\mathcal{A}_{g}$) และค่าคงที่การแผ่กระจาย ได้แก่ ค่าคงที่ของการ แผ่ (Propagation Constant: γ) และค่าความเร็วเฟส (Phase Velocity: v_{p}) ดังสมการที่ (2.19)

$$\lambda_g = \frac{\lambda_o}{\sqrt{\varepsilon_{eff}}}$$
(2.19)

เมื่อ λ_o เป็นค่าความยาวคลื่นในอากาศ และหากต้องการทราบค่าความยาวคลื่นบนสตริปใน หน่วยมิลลิเมตร สามารถคำนวณได้ตามสมการที่ (2.20)

$$\lambda_g = \frac{300 \times 10^8}{f (GHz) \sqrt{\varepsilon_{eff}}} (m)$$
(2.20)

สำหรับค่าคงที่การแผ่และค่าความเร็วเฟส _v, หาได้จากสมการที่ (2.21) และ (2.22)

$$\beta = \frac{2\pi}{\lambda_g}$$
(2.21)

$$v_p = \frac{\omega}{\beta} = \frac{C}{\sqrt{\varepsilon_{eff}}} \tag{2.22}$$

- โดยที่ λ_{s} = ค่าความยาวคลื่นบนสตริป
  - v, คือ ความเร็วเฟส
  - *C* คือ ค่าความเร็วของคลื่นในอากาศ
  - eta คือ ค่าคงที่เฟส
  - ๑ คือ อัตราเร็วเชิงมุม
  - $\mathcal{E}_{\scriptscriptstyle eff}$ คือ ค่าคงตัวไดอิเล็กตริกสัมพัทธ์ประสิทธิผล

2.3.3 การสังเคราะห์หาความกว้างต่อความหนา w / h

ในการคำนวณหาความกว้างต่อความหนา *w / h* ของสายนำสัญญาณแบบไมโครสตริป เมื่อ ทราบค่าอิมพีแดนซ์คุณลักษณะ Z ู และค่าไดอิเล็กตริกประสิทธิผล _{€ ๗} สามารถแสดงได้ดังนี้สำหรับที่ *w / h* ≤2 พิจารณาได้ดังสมการที่ (2.23)

$$\frac{w}{h} = \frac{8e^A}{e^{2A} - 2}$$
(2.23)

และสำหรับที่ w / h ≥ 2 พิจารณาได้ดังสมการที่ (2.24)

$$\frac{w}{h} = \frac{2}{\pi} \left\{ (B-1) - \ln(2B-1) + \frac{\varepsilon_r - 1}{2\varepsilon_r} \left(\ln(B-1) + 0.39 - \frac{0.61}{\varepsilon_r} \right) \right\}$$
(2.24)

$$I_{n} = \frac{Z_{c}}{60} \left\{ \frac{\varepsilon_{r} + 1}{2} \right\}^{0.5} = \frac{\varepsilon_{r} - 1}{\varepsilon_{r} + 1} \left\{ 0.23 + \frac{0.11}{\varepsilon_{r}} \right\}$$
(2.25)

ແລະ
$$B = \frac{60\pi^2}{Z_c \sqrt{\varepsilon_r}}$$
 (2.26)

2.4 สายอากาศแบบโมโนโพลระนาบร่วม [18]

สายอากาศแบบโมโนโพลระนาบร่วม ได้มีการประยุกต์ใช้งานสำหรับย่านความถี่แถบกว้าง ยิ่งยวด โดยทำการพัฒนาต่อยอดจากโครงสร้างของสายอากาศแบบโมโนโพลด้วยเทคนิคการปรับจูน และการเซาะร่องเพื่อขยายแบนด์วิดท์สำหรับการสื่อสารย่านความถี่แถบกว้างยิ่งยวดต้นแบบ นำมา ปรับจูนโครงสร้างสายอากาศรูปแบบใหม่เพื่อลดขนาดจากเดิม ด้วยการเพิ่มการปรับจูนและการเซาะ ร่องในรูปแบบต่างๆ เพื่อขยายอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ให้กว้างมากยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการปรับลดขนาดของ สายอากาศให้มีขนาดที่เล็กลง โดยลักษณะโครงสร้างของสายอากาศสามารถแสดงได้ดังรูปที่ 2.12

คำนวณค่าความยาวของตัวสายอากาศได้ดังสมการที่ (2.28)

$$L = \frac{c}{2f_r \sqrt{\varepsilon_{eff}}} - 2\Delta L \tag{2.28}$$

โดยที่ *c* = ค่าความเร็วของคลื่นในอากาศ (3x10⁸ เมตร/วินาที)

- f, = ความถี่ที่ต้องการออกแบบมีค่าเท่ากับ 2.1 GHz
- $\mathcal{E}_r$ = ค่าคงตัวไดอิเล็กตริก

 $\mathcal{E}_{_{eff}}$ = ค่าคงตัวไดอิเล็กตริกประสิทธิผล

 ΔL = ค่าความยาวการกระจายคลื่นในแนวเส้นสนามไฟฟ้า (m)

คำนวณค่าคงตัวไดอิเล็กตริกสัมประสิทธิผล _{ε_{eff} ได้ดังสมการที่ (2.29)}

$$\varepsilon_{eff} = \frac{\varepsilon_r + 1}{2} + \frac{\varepsilon_r - 1}{2} \left(1 + \frac{12h}{W} \right)^{-1/2} ; \frac{W}{h} > 1$$
(2.29)

คำนวณค่าความยาวการกระจายคลื่นแนวเส้นสนามไฟฟ้า ∆L ได้ดังสมการที่ (2.30)

$$\Delta L = 0.412h \frac{\left(\varepsilon_{eff} + 0.3\right) \left(\frac{W}{h} + 0.264\right)}{\left(\varepsilon_{eff} - 0.258\right) \left(\frac{W}{h} + 0.8\right)}$$
(2.30)

คำนวณหาค่าความยาวคลื่นความถี่ 2.45 GHz ได้ดังสมการที่ (2.31)

$$\lambda = \frac{c}{f}$$
(2.31)

คำนวณหาค่าความยาว L_2 ได้ดังสมการที่ (2.32)

 $L_2 = 0.098\lambda \tag{2.32}$

คำนวณหาค่าความยาว $W_{_2}$ ได้ดังสมการที่ (2.33)

$$W_2 = 0.028\lambda_g \tag{2.33}$$

ขนาดแผ่นสายอากาศสี่เหลี่ยมผืนผ้า คำนวณหาขนาดด้าน *a* ได้ดังสมการที่ (2.34)

$$a = \frac{\lambda}{2} \left(\frac{\varepsilon_r + 1}{2}\right)^{-1/2} \tag{2.34}$$

และสามารถคำนวณหาขนาดด้าน b ได้ดังสมการที่ (2.35)

$$b = 2\left(\frac{\lambda}{\sqrt{\varepsilon_r}}\right) \tag{2.35}$$

ในการออกแบบขนาดทางกายภาพต่างๆ ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมสำหรับการ ประยุกต์ใช้งานความถี่แถบกว้างยิ่งยวดนั้น ขนาดในส่วนต่างๆ ของสายอากาศที่ใช้เป็นตัวกำหนดให้ได้ ความถี่เรโซแนนซ์มีหลายส่วนและทุกตัวจะนำไปเปรียบเทียบกับความยาวคลื่นสัมพัทธ์ λ_{i} เพื่อที่จะหา ความยาวที่เหมาะสมสำหรับในการออกแบบสายอากาศ ดังนั้นสมการพื้นฐานในการหา λ_{i} เมื่อทำการ ออกแบบให้ได้ความถี่เรโซแนนซ์ที่ต้องการและใช้ค่าคงตัวไดอิเล็กตริกที่กำหนดไว้จะได้ความยาวคลื่น สัมพัทธ์ λ_{i} ที่ความถี่ 2.45 GHz ได้สมการที่ (2,36)

สามารถคำนวณหาความกว้างของ g ได้ดังสมการที่ (2.37)

 $g = 0.0042\lambda_g$

 $\lambda_g = \frac{C}{f \sqrt{\mathcal{E}_{aff}}}$

(2.37)

2.5 มาตรฐาน IEEE [10]

ความถี่ที่ใช้ในการอ้างอิ่งในงานวิจัยนี้ จะอ้างอิ่งการใช้งานตามมาตรฐาน IEEE เป็นหลักซึ่ง สถาบันวิศวกรรมไฟฟ้าและวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์นานาชาติ ชื่อเต็มคือ Institute of Electrical and Electronic Engineers นั้นก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ.1963 ในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยการรวมตัวของ วิศวกรไฟฟ้าและวิศวกรอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งได้ดำเนินกิจกรรมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้าน โทรคมนาคม ระบบไฟฟ้ากำลัง และระบบแสงร่วมกัน

สถาบัน IEEE เป็นสถาบันที่กำกับ ดูแลมาตรฐานวิจัยและพัฒนาความรู้และงานวิจัยใหม่ๆ ตลอดจนเผยแผ่ความรู้ โดยเน้นด้านไฟฟ้ากำลัง คอมพิวเตอร์ โทรคมนาคม ระบบอิเล็กทรอนิกส์และ ระบบวัดคุม โดยนักวิจัยเหล่านี้มีอยู่ทั่วโลก และจะแบ่งกลุ่มศึกษาตามความเชี่ยวชาญของแต่ละ บุคคล กลุ่มหมายเลข IEEE ที่ได้รับการยอมรับจากองค์กรควบคุมมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับโครงงานนี้ สามารถแบ่งออกได้ ดังต่อไปนี้

2.5.1 มาตรฐาน IEEE 802.11

มาตรฐาน IEEE จะใช้การกำหนดตัวเลข 802.11 แล้วตามด้วยตัวอักษร เช่น 802.11a, 802.11b, 802.11g และ 802.11n โดย IEEE 802.11 คือมาตรฐานการทำงานของระบบเครือข่ายไร้ สายกำหนดขึ้น เป็นมาตรฐานกลาง ที่ได้นำมาปฏิบัติใช้ในมาตรฐานของการรับ-ส่งข้อมูล โดยอาศัย คลื่นความถี่ ตัวอย่างของการใช้งานเช่น Wireless Fidelity (Wi-Fi) เพื่อที่จะทำการเชื่อมโยงอุปกรณ์ เครือข่ายไร้สายเข้าด้วยกันบนระบบ

ในทางปกติแล้ว การเชื่อมต่อระบบเครือข่ายไร้สาย จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ที่รับส่งข้อมูลโดย การอาศัย แอสเซสพอยต์ทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมต่อระหว่างระบบเครือข่ายแบบใช้สายกับเครื่อง คอมพิวเตอร์ลูกข่าย (Client) โดยจะกระจายสัญญาณคลื่นวิทยุเพื่อรับ-ส่งข้อมูลเป็นรัศมิโดยรอบ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในรัศมีของแอสเซสพอยต์จะกลายเป็นเครือข่ายกลุ่มเดียวกันทันที โดยเครื่อง คอมพิวเตอร์จะสามารถติดต่อกันหรือติดต่อกับเซิร์ฟเวอร์ เพื่อแลกเปลี่ยน และค้นหาข้อมูลได้ โดย ต้องติดต่อผ่านแอสเซสพอยต์เท่านั้น ซึ่งแอสเซสพอยต์ 1 จุด สามารถให้บริการเครื่องลูกข่ายได้ถึง 15-50 อุปกรณ์ ของเครื่องลูกข่าย

2.5.2 มาตรฐาน IEEE 802.11a

เป็นมาตรฐานที่ได้รับการตีพิมพ์และเผยแผ่เมื่อปี พ.ศ. 2542 โดยใช้เทคโนโลยี OFDM เพื่อ พัฒนาให้ผลิตภัณฑ์ไร้สายมีความสามารถในการรับ-ส่งข้อมูลด้วยอัตราความเร็วสูงสุด 54 Mbps โดย ใช้คลื่นวิทยุย่านความถี่ 5 GHz ซึ่งเป็นย่านความถี่ที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้งานโดยทั่วไปในประเทศ ไทย เนื่องจากสงวนไว้สำหรับกิจการทางด้านดาวเทียม

2.5.3 มาตรฐาน IEEE 802.11b

เป็นมาตรฐานที่ถูกตีพิมพ์และเผยแผ่ออกมาพร้อมกับมาตรฐาน IEEE 802.11a เมื่อปี พ.ศ. .2542 มาตรฐาน IEEE 802.11b ได้รับความนิยมในการใช้งานอย่างแผ่หลายมากใช้เทคโนโลยีที่ เรียกว่า CCK (Complimentary Code Keying) ร่วมกับเทคโนโลยี DSSS (Direct Sequence Spread Spectrum) เพื่อให้สามารถรับ-ส่งข้อมูลได้ด้วยอัตราความเร็วสูงสุดที่ 11 Mbps โดยใช้ คลื่นสัญญาณวิทยุย่านความถี่ 2.4 GHz ซึ่งเป็นย่านความถี่ที่อนุญาตให้ใช้งานในแบบสาธารณะ ทางด้าน วิทยาศาสตร์ อุตสาหกรรม และการแพทย์ โดยผลิตภัณฑ์ที่ใช้ความถี่ย่านนี้มีหลายชนิด

2.5.4 มาตรฐาน มาตรฐาน IEEE 802.11g

มาตรฐาน IEEE 802.11g เป็นมาตรฐานที่ได้รับการพัฒนาขึ้นมาทดแทนผลิตภัณฑ์ที่รองรับ มาตรฐาน IEEE 802.11b โดยยังคงใช้คลื่นความถี่ 2.4 GHz แต่มีความเร็วในการรับ-ส่งข้อมูลเพิ่ม ขึ้นอยู่ที่ระดับ 54 Mbps หรือเท่ากับมาตรฐาน 802.11a โดยใช้เทคโนโลยี OFDM บนคลื่นวิทยุและมี รัศมีการทำงานที่มากกว่า IEEE 802.11a พร้อมความสามารถในการใช้งานร่วมกันกับมาตรฐาน IEEE 802.11b ได้ (Backward-compatible) เพียงแต่ว่าความถี่ 2.4 GHz ยังคงเป็นคลื่นความถี่สาธารณะ อยู่เหมือนเดิม ดังนั้นจึงยังมีปัญหาเรื่องของสัญญาณรบกวนจากอุปกรณ์ที่ใช้คลื่นความถี่เดียวกัน

2.5.5 มาตรฐาน IEEE 802.11n

มาตรฐาน IEEE 802.11n เป็นมาตรฐานของผลิตภัณฑ์เครือข่ายไร้สายที่คาดหมายกันว่าจะ เข้ามาแทนที่มาตรฐาน IEEE 802.11a, IEEE 802.11b และ IEEE 802.11g ซึ่งมาตรฐาน 802.11n จะมีความเร็วอยู่ที่ 300 Mbps หรือเร็วกว่าแลนแบบมีสายที่มาตรฐาน 100 BASE-TX นอกจากนี้ยังมี ระยะพื้นที่ให้บริการกว้างขึ้น โดยเทคโนโลยีที่ 802.11n นำมาใช้ก็ คือเทคโนโลยี MIMO ซึ่งเป็นการ รับส่งข้อมูลจากเสาสัญญาณหลายๆ ต้น พร้อมๆ กัน ทำให้ได้ความเร็วสูงมากขึ้นและยังใช้คลื่นความถื่ แบบ Dual Band คือ ทำงานบนย่านความถี่ทั้ง 2.4 GHz และ 5 GHz

2.5.6 มาตรฐาน IEEE 802.11ac

มาตรฐาน IEEE 802.11ac เป็นมาตรฐาน WLAN ใหม่ ที่ตั้งเป้าว่าจะมาแทน มาตรฐาน IEEE 802.11n ที่ใช้งานกันอยู่ในปัจจุบัน เทคโนโลยีที่ 802.11ac นั้นได้มีการปรับปรุงเรื่องของการ เข้ารหัสใหม่ และมีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใส่ไว้ ทำให้สามารถทำความเร็วต่ำสุดต่อ 1 เสาได้ ถึง 433 Mbps ซึ่งมีความเร็วใกล้เคียงกันกับมาตรฐาน 802.11n ที่เป็นแบบ 3 เสา

จากมาตรฐานทั้งหมดของ IEEE 802.11 ได้นำมาเปรียบเทียบอัตราความเร็วและระยะ ทางการส่งสัญญาณของแต่ละความถี่กับเทคโนโลยีแบบต่างๆ ดังตารางที่ 2.2

	ความถึ่		แบนด์วิดท์	ระยะการรับ-ส่ง		
มาตวฐาน	(GHz)	เทคเนเลย	(MHz)	ระยะก ข้างในอาคาร (m) 35 35 38 70 35	ข้างนอกอาคาร (m)	
802.11a	5	OFDM	5,10,20	35	120	
802.11b	2.4	DSSS	22	35	140	
802.11g	2.4	OFDM	5,10,20	38	140	
802.11n	2.4,5	MIMO	20	70	250	
802.11ac	5	MIMO	20	35	170	

ตารางที่ 2.2 เปรียบเทียบเทคโนโลยีไร้สายตามมาตรฐาน	IEEE	802.11	[10	)]
--	------	--------	-----	----

บทที่ 3 วิธีการออกแบบ

ในบทนี้จะกล่าวถึงวิธีการและการดำเนินงานออกแบบสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วม โดย ใช้วัสดุฐานรองชนิดแผ่นฟิล์มไมล่าร์โพลีเอสเตอร์ ที่มีโครงสร้างสายอากาศไม่ซับซ้อน ง่ายต่อการ ออกแบบและสร้าง โดยออกแบบให้ค่าอิมพีแดนซ์ของสายอากาศนั้นใกล้เคียง 50 Ω โดยการจำลอง แบบโครงสร้างของสายอากาศด้วยโปรแกรมจำลองแบบ CST เพื่อหาค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์และแบบ รูปการแผ่พลังงานของสายอากาศ

3.1 การออกแบบสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่ความถี่ 2.45 GHz

โครงสร้างสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าแสดงได้ดังรูปที่ 3.1 เลือกใช้ โลหะทองแดงที่มีค่าความนำของวัสดุตัวนำทองแดง และค่าความหนาของแผ่นทองแดง *t* = 0.05 มม. ในส่วนของวัสดุฐานรองเลือกใช้วัสดุแผ่นฟิล์มไมล่าร์โพลีเอสเตอร์ ที่มีคุณสมบัติของค่าไดอิเล็กตริก *E*, = 3.2 ความหนาของวัสดุฐานรอง *h* = 0.3 มม. และออกแบบสายอากาศรองรับความถี่ใช้งานเริ่มต้น 2.45 GHz

(ข) มุมมองด้านข้างบริเวณจุดป้อนสัญญาณ

รูปที่ 3.1 โครงสร้างสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่ความถี่ 2.45 GHz

โครงสร้างของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าแสดงได้ดังรูปที่ 3.1 สามารถ คำนวณหาค่าพารามิเตอร์ต่างๆ ได้จากสมการ (3.1) – (3.10)

$$W = \frac{c}{2f_r} \sqrt{\frac{2}{\varepsilon_r + 1}}$$
(3.1)

$$\varepsilon_{eff} = \frac{\varepsilon_r + 1}{2} (1 + 0.3h) \tag{3.2}$$

$$\Delta L = 0.412h \frac{\left(\varepsilon_{eff} + 0.3\right)\left(\frac{W}{h} + 0.264\right)}{\left(\varepsilon_{eff} - 0.258\right)\left(\frac{W}{h} + 0.8\right)}$$
(3.3)

$$L = \frac{\lambda}{2\sqrt{\varepsilon_{eff}}} - 2\Delta L \tag{3.4}$$

$$W_I = \lambda \left[\frac{(\mathcal{E}_r + 1)}{2} \right]$$
(3.5)

$$L_{I} = \frac{\lambda}{\sqrt{\varepsilon_{r}}} - 2\Delta L \tag{3.6}$$

$$W_2 = \frac{0.75 \times c}{f_r \times \sqrt{\varepsilon_{eff}}}$$
(3.7)

$$L_2 = \frac{0.43 \times c}{f_r \times \sqrt{\varepsilon_{eff}}}$$
(3.8)

$$W_{3} = \frac{0.04 \times c}{f_{r} \times \sqrt{\varepsilon_{eff}}}$$
(3.9)

$$L_{3} = \frac{0.19 \times c}{f_{r} \times \sqrt{\varepsilon_{eff}}}$$
(3.10)

- โดยที่ c = ค่าความเร็วของแสงมีค่าเท่ากับ (3x10⁸ เมตร/วินาที)
  - $arepsilon_{\scriptscriptstyle eff}$ = ค่าคงตัวไดอิเล็กตริกประสิทธิผล

  - f_r = ค่าความถี่ที่ต้องการออกแบบ 🔶
  - ΔL = ความยาวการกระจายคลื่นในแนวเส้นสนามไฟฟ้ามีค่าเท่ากับ 0.23
  - λ = ความยาวคลื่น

ขั้นตอนการออกแบบสายอากาศนั้นจะนำค่าพารามิเตอร์ที่ได้จากการคำนวณ มาจำลองแบบ ด้วยโปแกรม CST และใช้วิธีการเชิงประสบการณ์ปรับจูนค่าพารามิเตอร์ต่างๆ จนได้ค่าพารามิเตอร์ที่ เหมาะสมที่สุด แสดงได้ดังตารางที่ 3.1 และมีค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์เท่ากับร้อยละ 15.05 (2.38 – 2.78 GHz) แสดงได้ดังรูปที่ 3.2 ซึ่งสายอากาศสามารถรองรับการใช้งานได้ความถี่เดียว โดยสามารถใช้ งานได้ในช่วงความถี่ตามมาตรฐาน IEEE 802.11b/g 2.4 GHz (2.4 – 2.48 GHz)

ค่าพารามิเตอร์	ความหมายของค่าพารามิเตอร์	ขนาด (มม.)
W	ความกว้างของแผ่นสายอากาศ	127.42
W_{I}	ความกว้างของตัวแผ่พลังงาน	28.8
W_2	ความกว้างของระนาบกราวด์	61.4
W_3	ความกว้างของสายนำสัญญาณ	3.82
L	ความยาวของแผ่นสายอากาศ	100
L_{I}	ความยาวของตัวแผ่พลังงาน	22.7
L_2	ความยาวของระนาบกราวด์	15.63
L_3	ความยาวของสายนำสัญญาณ	16.5
h	ความหนาของวัสดุฐานรอง	0.3
t	ค่าความหนาของแผ่นทองแดง	0.05
g_{I}	ค่าความกว้างระหว่างสายนำสัญญาณกับระนาบกราวด์	0.4

ตารางที่ 3.1 ค่าพารามิเตอร์โครงสร้างของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่ความถี่ 2.45 GHz

ร**ูปที่ 3.2** ผลการจำลองค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูป สี่เหลี่ยมผืนผ้าที่ความถี่ 2.45 GHz

3.2 การออกแบบสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ

จากโครงสร้างของโมโนโพลระนาบร่วมรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่ออกแบบด้วยความถี่ 2.45 GHz แสดงได้ดังรูปที่ 3.1 ทำให้ได้ค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์เท่ากับร้อยละ 15.05 (2.38 – 2.78 GHz) แสดง ได้ดังรูปที่ 3.2 ซึ่งเป็นช่วงความถี่เดียว โดยที่สามารถนำมาปรับจูนเพิ่มสตับให้สามารถนำไปใช้งานใน ย่านความถี่แถบคู่ได้ โดยการเพิ่มสตับเข้าไปในตัวสายอากาศ มีขั้นตอนการปรับจูนหลักโดยการ เพิ่มสตับ 2 ส่วนคือ ที่ด้านบนสายอากาศและด้านข้างของสายอากาศ เพื่อเพิ่มช่วงความถี่ใช้งาน และ เพิ่มอัตราขยายให้กับสายอากาศ [9-12] การออกแบบโครงสร้างสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูป ตะขอ เริ่มออกแบบด้วยโครงสร้างของสายอากาศพื้นฐานรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ที่ความถี่กลาง 2.45 GHz จากนั้นเริ่มเข้าสู่ขั้นตอนการปรับจูนโครงสร้าง โดยในขั้นตอนแรกจะทำการปรับความยาวของ สายอากาศแสดงได้ดังรูปที่ 3.3 ซึ่งจะมีค่าพารามิเตอร์ที่ทำการปรับจูนคือ L, โดยคงค่าความกว้าง W, ไว้ที่ 28.8 มม. และปรับเพิ่มค่าความยาว L, ตั้งแต่ 0.17λ ถึง 1.33λ คือ 14.4, 37.8, 61.2, 84.6 และ 108 มม. ที่ค่าความยาว L, เท่ากับ 61.2 มม. พบว่าส่งผลทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การสะท้อนกลับ (S₁₁) ต่ำกว่า -10 dB มากขึ้น ที่ช่วงความถี่ 850 MHz และช่วงความถี่ 2.45 GHz ในจุด A และ B แสดงได้ดังรูปที่ 3.4 โดยมีค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ช่วงความถี่ต่ำเท่ากับร้อยละ 21.78 (0.9 - 1.12 GHz) และค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ช่วงความถี่สูงเท่ากับร้อยละ 45.18 (2.09 – 3.31 GHz) เมื่อ พิจารณาภาพรวมทั้งหมด พบว่าสายอากาศที่ทำการปรับโครงสร้างในขั้นตอนแรกยังไม่ตอบสนองต่อ ย่านความถี่ใช้งานตามมาตรฐานตามที่ต้องการทั้งสองช่วงความถี่

รูปที่ 3.4 ผลการจำลองแบบค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์เมื่อปรับ *L*, ของสายอากาศโมโนโพล ระนาบร่วมรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า

ขั้นตอนที่สองทำการเพิ่มสตับรูปตัวไอที่ตัวด้านบนตัวแผ่พลังงานเพื่อเพิ่มความยาวให้กับ สายอากาศแสดงได้ดังรูปที่ 3.5 ทำให้ตอบสนองค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ช่วงความถี่ต่ำที่ความถี่ 850 MHz ดีมากยิ่งขึ้น โดยค่าพารามิเตอร์ที่ทำการปรับจูนคือ W_2 โดยคงค่าความยาว L_2 ไว้ที่ 15.3 มม. และ ปรับเพิ่มค่าความกว้าง W_2 ตั้งแต่ 0.12 λ ถึง 0.49 λ คือ 10, 20, 30 และ 40 มม. ที่ค่าความกว้าง W_2 เท่ากับ 30 มม. พบว่าส่งผลทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การสะท้อนกลับ (S₁₁) ต่ำกว่า -10 dB มากขึ้น ที่ช่วง ความถี่ 850 MHz และช่วงความถี่ 2.45 GHz จุด C และ D แสดงได้ดังรูปที่ 3.6 โดยมีค่าอิมพีแดนซ์ แบนด์วิดท์ช่วงความถี่ต่ำเท่ากับร้อยละ 25.28 (0.76 – 0.98 GHz) และค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ช่วง ความถี่สูงเท่ากับ 48.98 (1.68 – 2.77 GHz) จากการปรับโครงสร้างสายอากาศขั้นตอนที่สอง พบว่ายัง ไม่ตอบสนองต่อย่านความถี่ใช้งานตามมาตรฐานในช่วงความถี่สูงตามที่ต้องการ

ขั้นตอนสุดท้ายของการปรับโครงสร้างสายอากาศ คือทำการเพิ่มสตับรูปตัวไอเข้าที่ด้านข้างของตัว สายอากาศแสดงได้ดังรูปที่ 3.7 เพื่อส่งผลต่อการเพิ่มอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ช่วงความถี่สูงและอัตราขยาย ให้กับช่วงความถี่ใช้งาน ค่าพารามิเตอร์ที่ทำการปรับจูนคือ L, และคงค่าความกว้าง W, ไว้ที่ 15.3 มม. การปรับเพิ่มค่าความยาว L, ทำการปรับความยาวตั้งแต่ 0.37 λ ถึง 1.13 λ คือ 30.6, 45.9, 61.2, 76.5 และ 91.8 มม. ที่ค่าความยาว L, เท่ากับ 61.2 มม. พบว่าส่งผลทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การสะท้อน กลับ (S₁₁) ต่ำกว่า -10 dB โดยมีค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ช่วงความถี่ต่ำเท่ากับร้อยละ 24.27 (0.76 – 0.97 GHz) และค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ช่วงความถี่สูงเท่ากับร้อยละ 62.4 (1.72 – 3.28 GHz) แสดงได้ ดังรูปที่ 3.8 ซึ่งทำให้สายอากาศที่ทำการปรับโครงสร้างในขั้นตอนสุดท้ายทำงานรองรับการใช้งานในช่วง ความถี่ตามมาตรฐาน GSM 850 (880 – 960 MHz), GSM 900 (880 – 960 MHz), DCS (1.72 –1.88 GHz) PCS (1.85 – 1.99 GHz) และ WLAN ย่านความถี่ IEEE 802.11b/g 2.4 GHz (2.4 – 2.48 GHz)

รูปที่ 3.8 ผลการจำลองแบบค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์เมื่อปรับ L₃ ของสายอากาศโมโนโพล ระนาบร่วมรูปตะขอ

จากที่ผ่านมาได้ทำการปรับจูนโครงสร้างของสายอากาศรวมทั้งหมด 3 ขั้นตอน โดยเริ่มจาก การนำโครงสร้างสายอากาศรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ามาทำการเพิ่มสตับ และปรับจูนค่าพารามิเตอร์ต่างๆ ซึ่งจะ ได้นำมาเพื่อให้ทราบพัฒนาการที่ส่งผลต่อการตอบสนองความถี่ อันเนื่องจากการปรับโครงสร้างดังกล่าว จึงได้ ทำการเปรียบเทียบเพื่อแสดงให้เห็นช่วงอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้นแสดงได้ดัง รูปที่ 3.9

รูปที่ 3.9 ผลการเปรียบเทียบผลการจำลองแบบค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ที่เกิดจากการปรับ โครงสร้างของสายอากาศทั้ง 4 รูปแบบ

จากผลการจำลองแบบและปรับจูนโครงสร้างทั้ง 3 ขั้นตอนจนได้สายอากาศโมโนโพลระนาบ ร่วมรูปตะขอที่มีค่าพารามิเตอร์ที่เหมาะสมที่สุดโดยโครงสร้างสายอากาศดังกล่าว แสดงได้ดังรูปที่ 3.10 และแสดงค่าพารามิเตอร์ต่างๆ แสดงได้ดังตารางที่ 3.2

(ข) มุมมองด้านข้างบริเวณจุดป้อนสัญญาณ **รูปที่ 3.10** โครงสร้างของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ

ค่าพารามิเตอร์	ความหมายของค่าพารามิเตอร์	ขนาดสายอากาศ (มม.)
W	ความกว้างของฐานรอง	127.42
W_{I}	ความกว้างของตัวแผ่พลังงาน	28.8
W_2	ความกว้างของสตับรูปตัวไอด้านบนตัวแผ่พลังงาน	30
W_3	ความกว้างของสตับรูปตัวไอด้านข้างของตัวแผ่พลังงาน	15.3
W_4	ความกว้างของระนาบกราวด์	61.4
W_5	ความกว้างของสายนำสัญญาณ	3.82
Wg	ความกว้างของจุดวางสตับที่ด้านบนของตัวแผ่พลังงาน	7.8
L	ความยาวของฐานรอง	100
L_{I}	ความยาวของตัวแผ่พลังงาน	61.2
L_2	ความยาวของสตับรูปตัวไอด้านบนตัวแผ่พลังงาน	15.3
L_{3}	ความยาวของสตับรูปตัวไอด้านข้างของตัวแผ่พลังงาน	61.2
L_4	ความยาวของระนาบกราวด์	15.63
L_5	ความยาวของสายนำสัญญาณ	16.5
g	ความกว้างของร่องสายนำสัญญาณ	0.4
t	ค่าความหนาของแผ่นทองแดง	0.05
h	ความหนาของวัสดุฐานรอง	0.3

ตารางที่ 3.2 ค่าพารามิเตอร์ต่างๆ ที่ได้จากการออกแบบสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ

จากนั้นเมื่อทำการพิจารณาผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงาน (radiation pattern) ของ สายอากาศที่จะทำการจำลองแบบ ณ ความถี่ 850 MHz, 900 MHz, 1.8 GHz, 1.9 GHz และ 2.45 GHz พบว่าสายอากาศต้นแบบ มีแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามไฟฟ้าในลักษณะสองทิศทางแสดงได้ ดังรูปที่ 3.11 และมีแบบรูปการแผ่พลังงานระนาบสนามแม่เหล็กเป็นแบบรอบทิศทางแสดงได้ดังรูป ที่ 3.12

ร**ูปที่ 3.11** ผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามไฟฟ้าที่ความถี่ 850 MHz, 900 MHz 1.8 GHz, 1.9 GHz และ 2.45 GHz

รูปที่ 3.12 ผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามแม่เหล็กที่ความถี่ 850 MHz, 900 MHz 1.8 GHz, 1.9 GHz และ 2.45 GHz

3.3 การออกแบบสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวไอที่ความถี่ 2.45 GHz

โครงสร้างสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวไอแสดงได้ดังรูปที่ 3.13 เลือกใช้ โลหะทองแดงที่มีค่าความนำของวัสดุตัวนำทองแดง และค่าความหนาของแผ่นทองแดง *t* = 0.05 มม. ในส่วนของวัสดุฐานรองเลือกใช้วัสดุแผ่นฟิล์มไมล่าร์โพลีเอสเตอร์ ที่มีคุณสมบัติของค่าไดอิเล็กตริก*ɛ*, = 3.2 ความหนาของวัสดุฐานรอง *h* = 0.3 มม. และออกแบบสายอากาศรองรับความถี่ใช้งานเริ่มต้น 2.45 GHz

โครงสร้างของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวไอแสดงได้ดังรูปที่ 3.13 สามารถ คำนวณหาค่าพารามิเตอร์ต่างๆ ได้จากสมการ (3.11) – (3.18)

$$W = \frac{c}{2f_r} \sqrt{\frac{2}{\varepsilon_r + 1}}$$
(3.11)

$$\varepsilon_{eff} = \frac{\varepsilon_r + 1}{2} (1 + 0.3h)$$
(3.12)

$$\Delta L = 0.412h \frac{(\varepsilon_{eff} + 0.3) \left(\frac{W}{h} + 0.264\right)}{(\varepsilon_{eff} - 0.258) \left(\frac{W}{h} + 0.8\right)}$$
(3.13)

$$L = \frac{\lambda}{2\sqrt{\varepsilon_{eff}}} - 2\Delta L \tag{3.14}$$

$$W_{I} = \frac{0.039 \times c}{f_{r} \times \sqrt{\varepsilon_{eff}}}$$
(3.15)

$$L_{I} = \frac{0.36 \times c}{f_{r} \times \int \varepsilon_{eff}}$$
(3.16)

$$W_2 = \frac{0.61 \times c}{f_r \times \sqrt{\varepsilon_{eff}}} \tag{3.17}$$

$$L_2 = \frac{0.18 \times c}{f_r \times \sqrt{\varepsilon_{eff}}}$$
(3.18)

โดยที่ c = ค่าความเร็วของแสงมีค่าเท่ากับ (3x10⁸ เมตร/วินาที)

- $arepsilon_{\scriptscriptstyle eff}$ = ค่าคงตัวไดอิเล็กตริกประสิทธิผล
- $\mathcal{E}_r$ = ค่าไดอิเล็กตริกมีค่าเท่ากับ 3.2
- *f*_r = ค่าความถี่ที่ต้องการออกแบบ
- ΔL = ความยาวการกระจายคลื่นในแนวเส้นสนามไฟฟ้ามีค่าเท่ากับ 0.15
- λ = ความยาวคลื่น

ขั้นตอนการออกแบบสายอากาศนั้นจะนำค่าพารามิเตอร์ที่ได้จากการคำนวณ มาจำลอง แบบด้วยโปแกรม CST และใช้วิธีการเชิงประสบการณ์ปรับจูนค่าพารามิเตอร์ต่างๆ จนได้ ค่าพารามิเตอร์ที่เหมาะสมที่สุด แสดงได้ดังตารางที่ 3.3 และมีค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์เท่ากับร้อย ละ 4.51 (2.38 – 2.49 GHz) แสดงได้ดังรูปที่ 3.14 ซึ่งสายอากาศสามารถรองรับการใช้งานได้ ความถี่เดียว โดยสามารถใช้งานได้ในช่วงความถี่ตามมาตรฐาน IEEE 802.11b/g 2.4 GHz (2.4 – 2.48 GHz)

ค่าพารามิเตอร์	ความหมายของค่าพารามิเตอร์	ขนาด (มม.)
W	ความกว้างของแผ่นสายอากาศ	105
W_{I}	ความกว้างของตัวแผ่พลังงาน	3.2
W_2	ความกว้างของระนาบกราวด์	50.5
L	ความยาวของแผ่นสายอากาศ	60
L_{I}	ความยาวของตัวแผ่พลังงาน	30
L_2	ความยาวของระนาบกราวด์	15
h	ความหนาของวัสดุฐานรอง	0.3
t	ค่าความหนาของแผ่นทองแดง	0.05

ตารางที่ 3.3 ค่าพารามิเตอร์โครงสร้างของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวไอที่ความถี่ 2.45 GHz

รูปที่ 3.14 ผลการจำลองค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวไอที่ ความถี่ 2.45 GHz

3.4 การออกแบบสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวที

จากโครงสร้างของโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวไอที่ออกแบบด้วยความถี่ 2.45 GHz แสดงได้ดัง รูปที่ 3.13 ทำให้ได้ค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์เท่ากับร้อยละ 4.51 (2.38 – 2.49 GHz) แสดงได้ดังรูปที่ 3.14 ซึ่งเป็นช่วงความถี่เดียว โดยที่สามารถนำมาปรับจูนเพิ่มสตับให้สามารถนำไปใช้งานในย่านความถี่ที่ กว้างขึ้นได้ โดยการเพิ่มสตับเข้าไปในตัวสายอากาศ ซึ่งจะมีขั้นตอนการปรับจูนหลักโดยการเพิ่มสตับ ที่ ด้านบนสายอากาศ เพื่อเพิ่มช่วงความถี่ใช้งานให้กว้างมากขึ้นและเพิ่มอัตราขยายให้กับสายอากาศ [9-12] โดยจะมีขั้นตอนการปรับจูนเพิ่มสตับที่ด้านบนตัวแผ่พลังงานทั้งสองด้านแสดงได้ดังรูปที่ 3.15 ค่าพารามิเตอร์ที่ทำการปรับจูนคือ W_3 และคงค่าความยาว L_3 ไว้ที่ 9 มม. การปรับเพิ่มค่าความกว้าง W_3 ทำการปรับความกว้างตั้งแต่ .027 λ ถึง 0.41 λ คือ 22, 25, 28, 31 และ 34 มม. ที่ค่าความกว้าง W_3 เท่ากับ 28 มม. พบว่าส่งผลทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การสะท้อนกลับ (S₁₁) ต่ำกว่า -10 dB โดยมีค่า อิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์เท่ากับร้อยละ 60.59 (1.99 – 3.72 GHz) แสดงได้ดังรูปที่ 3.16 ซึ่งทำให้ สายอากาศทำงานรองรับการใช้งานในช่วงความถี่ตามมาตรฐาน WLAN ย่านความถี่ IEEE 802.11b/g 2.4 GHz (2.4 – 2.48 GHz) และ 5G ย่านความถี่ LTE band 41 (2.496 – 2.690 GHz)

ร**ูปที่ 3.16** ผลการจำลองแบบค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ เมื่อปรับ *W*₃ ของสายอากาศโมโนโพล ระนาบร่วมรูปตัวที

จากการปรับจูนโครงสร้างของสายอากาศ โดยเริ่มจากการนำโครงสร้างสายอากาศรูปตัวไอมา ทำการเพิ่มสตับ และปรับจูนค่าพารามิเตอร์ต่างๆ ซึ่งจะได้นำมาเพื่อให้ทราบพัฒนาการที่ส่งผลต่อการ ตอบสนองความถี่ อันเนื่องจากการปรับโครงสร้างดังกล่าวจึงได้ ทำการเปรียบเทียบเพื่อแสดงให้เห็นช่วง อิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้นแสดงได้ดังรูปที่ 3.17

จากผลการจำลองแบบและปรับจูนโครงสร้างจนได้สายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัว ทีที่มีค่าพารามิเตอร์ที่เหมาะสมที่สุดโดยโครงสร้างสายอากาศดังกล่าว แสดงได้ดังรูปที่ 3.18 และ แสดงค่าพารามิเตอร์ต่างๆ แสดงได้ดังตารางที่ 3.4

(ข) มุมมองด้านข้างบริเวณจุดป้อนสัญญาณ **รูปที่ 3.18** โครงสร้างสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวที

ค่าพารามิเตอร์	ความหมายของค่าพารามิเตอร์	ขนาดสายอากาศ (มม.)
W	ความกว้างของฐานรอง	105
W_{I}	ความกว้างของตัวแผ่พลังงาน	3.2
W_2	ความกว้างของระนาบกราวด์	50.5
W_{3}	ความกว้างของสตับรูปตัวไอ	28
L	ความยาวของฐานรอง	60
L_{I}	ความยาวของตัวแผ่พลังงาน	30
L_2	ความยาวของระนาบกราวด์	15
$L_{\mathfrak{z}}$	ความยาวของสตับรูปตัวไอ	9
g	ความกว้างของร่องสายนำสัญญาณ	0.3
g_{I}	ความกว้างระหว่างสตับรูปตัวไอ	3.2
t	ค่าความหนาของแผ่นทองแดง	0.05
h	ความหนาของวัสดุฐานรอง	0.3

ตารางที่ 3.4 ค่าพารามิเตอร์ต่างๆ ที่ได้จากการออกแบบสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวที

จากนั้นเมื่อทำการพิจารณาผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงาน (radiation pattern) ของ สายอากาศที่จะทำการจำลองแบบ ณ ความถี่ 2.45 GHz และ 3.5 GHz พบว่าสายอากาศต้นแบบ มีแบบ รูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามไฟฟ้าในลักษณะสองทิศทางแสดงได้ดังรูปที่ 3.19 และมีแบบรูปการ แผ่พลังงานระนาบสนามแม่เหล็กเป็นแบบรอบทิศทางแสดงได้ดังรูปที่ 3.20

รูปที่ 3.19 ผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามไฟฟ้าที่ความถี่ 2.45 GHz และ 3.5 GHz

3.5 การออกแบบสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่ความถี่ 2.6 GHz

โครงสร้างสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวไอแสดงได้ดังรูปที่ 3.21 เลือกใช้โลหะทองแดงที่ มีค่าความนำของวัสดุตัวนำทองแดง และค่าความหนาของแผ่นทองแดง *t* = 0.05 มม. ในส่วนของวัสดุ ฐานรองเลือกใช้วัสดุแผ่นฟิล์มไมล่าร์โพลีเอสเตอร์ ที่มีคุณสมบัติของค่าไดอิเล็กตริก *ɛ*, = 3.2 ความหนา ของวัสดุฐานรอง *h* = 0.3 มม. และออกแบบสายอากาศรองรับความถี่ใช้งานเริ่มต้น 2.6 GHz

ร**ูปที่ 3.21** สายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่ความถี่ 2.6 GHz

โครงสร้างของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าแสดงได้ดังรูปที่ 3.21 สามารถคำนวณหาค่าพารามิเตอร์ต่างๆ ได้จากสมการ (3.19) – (3.28)

$$W = \frac{c}{2f_r} \sqrt{\frac{2}{\varepsilon_r + 1}}$$
(3.19)

$$\varepsilon_{eff} = \frac{\varepsilon_r + 1}{2} (1 + 0.3h)$$
 (3.20)

$$\Delta L = 0.412h \frac{\left(\varepsilon_{eff} + 0.3\right)\left(\frac{W}{h} + 0.264\right)}{\left(\varepsilon_{eff} - 0.258\right)\left(\frac{W}{h} + 0.8\right)}$$
(3.21)

$$L = \frac{\lambda}{2\sqrt{\varepsilon_{eff}}} - 2\Delta L \tag{3.22}$$

$$W_{I} = \lambda \left[\frac{(\mathcal{E}_{r}+1)}{2}\right]$$
(3.23)

$$L_{I} = \frac{\lambda}{\sqrt{\varepsilon_{r}}} - 2\Delta L \tag{3.24}$$

$$W_2 = \frac{0.65 \times c}{f_r \times \sqrt{\varepsilon_{eff}}}$$
(3.25)

$$L_2 = \frac{0.19 \times c}{f_r \times \sqrt{\varepsilon_{eff}}}$$
(3.26)

$$W_{3} = \frac{0.04 \times C}{f_{r} \times \sqrt{\varepsilon_{eff}}}$$
(3.27)

$$L_{3} = \frac{0.2 \times c}{f_{r} \times \sqrt{\varepsilon_{eff}}}$$
(3.28)

- โดยที่ c = ค่าความเร็วของแสงมีค่าเท่ากับ (3x10⁸ เมตร/วินาที)
  - $\boldsymbol{arepsilon}_{eff}$ = ค่าคงตัวไดอิเล็กตริกประสิทธิผล
  - $\mathcal{E}_r$ = ค่าไดอิเล็กตริกมีค่าเท่ากับ 3.2
  - f_r = ค่าความถี่ที่ต้องการออกแบบ 🔶
  - ΔL = ความยาวการกระจายคลื่นในแนวเส้นสนามไฟฟ้ามีค่าเท่ากับ 0.23
  - λ = ความยาวคลื่น

ขั้นตอนการออกแบบสายอากาศนั้นจะนำค่าพารามิเตอร์ที่ได้จากการคำนวณ มาจำลองแบบ ด้วยโปแกรม CST และใช้วิธีการเชิงประสบการณ์ปรับจูนค่าพารามิเตอร์ต่างๆ จนได้ค่าพารามิเตอร์ที่ เหมาะสมที่สุด แสดงได้ดังตารางที่ 3.5 และมีค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์เท่ากับร้อยละ 16.66 (2.42 – 2.86 GHz) แสดงได้ดังรูปที่ 3.22 ซึ่งสายอากาศสามารถรองรับการใช้งานได้ความถี่เดียว โดยสามารถ ใช้งานได้ในช่วงความถี่ตามมาตรฐาน 5G ย่านความถี่ LTE band 41 (2.496 – 2.690 GHz)

ค่าพารามิเตอร์	ความหมายของค่าพารามิเตอร์	ขนาด (มม.)
W	ความกว้างของแผ่นสายอากาศ	105
W_{I}	ความกว้างของตัวแผ่พลังงาน	15
W_2	ความกว้างของระนาบกราวด์	50
W_3	ความกว้างของสายนำสัญญาณ	3.8
L	ความยาวของแผ่นสายอากาศ	60
L_{I}	ความยาวของตัวแผ่พลังงาน	40
L_2	ความยาวของระนาบกราวด์	15
L_3	ความยาวของสายนำสัญญาณ	16
h	ความหนาของวัสดุฐานรอง	0.3
t	ค่าความหนาของแผ่นทองแดง	0.05
g	ค่าความกว้างระหว่างสายนำสัญญาณถึงระนาบกราวด์	0.6

ตารางที่ 3.5 ค่าพารามิเตอร์โครงสร้างของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่ความถี่ 2.6 GHz

รูปที่ 3.22 ผลการจำลองค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูป สี่เหลี่ยมผืนผ้าที่ความถี่ 2.6 GHz

3.6 การออกแบบสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปเครื่องหมายบวก

จากโครงสร้างของโมโนโพลระนาบร่วมรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่ออกแบบด้วยความถี่ 2.6 GHz แสดงได้ดังรูปที่ 3.21 ทำให้ได้ค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์เท่ากับร้อยละ 16.66 (2.42 – 2.86 GHz) แสดง ได้ดังรูปที่ 3.22 ซึ่งเป็นช่วงความถี่เดียว จากการออกแบบสายอากาศที่ความถี่เรโซแนนซ์ 2.6 GHz เมื่อ ทำการเพิ่มโหลดแบบแผ่นสตริปรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าด้านข้างทั้งสองของตัวแผ่พลังงานสายอากาศ เปรียบเสมือนเป็นการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของค่าความเหนี่ยวนำ ความจุ หรืออิมพีแดนซ์ของตัว สายอากาศ อาจส่งผลให้เกิดความถี่เรโซแนนซ์ที่เป็นความถี่ฮาร์โมนิกที่สองเกิดขึ้น ที่ความถี่ประมาณ 5.2 GHz การเปลี่ยนแปลงค่าความเหนี่ยวน้ำ ความจุ หรืออิมพีแดนซ์ สังเกตจากการเปลี่ยนแปลงความ หนาแน่นของกระแส ณ จุดต่างๆ บนตัวแผ่พลังงานในย่านความถี่ที่จำลองแบบ และเมื่อมีการปรับเพิ่ม โหลดด้วยแผ่นสตริปรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ณ บริเวณที่มีความหนาแน่นสูง จะส่งผลทำให้เกิดความ เปลี่ยนแปลงการตอบสนองความถี่ของสายอากาศ ณ ความถี่เรโซแนนซ์ดังกล่าวมากที่สุด โดยจะมี ขั้นตอนการปรับจูนเพิ่มโหลดแผ่นสตริปที่บริเวณตรงกลางของตัวแผ่พลังงานแสดงได้ดังรูปที่ 3.23 ค่าพารามิเตอร์ที่ทำการปรับจูนคือ $W_{\scriptscriptstyle 4}$ และคงค่าความยาว $L_{\scriptscriptstyle 4}$ ไว้ที่ 10 มม. การปรับเพิ่มค่าความกว้าง W_4 ทำการปรับความกว้างตั้งแต่ 0.58 λ ถึง 1.11 λ คือ 45, 55, 65, 75 และ 85 มม. ที่ค่าความกว้าง W_4 เท่ากับ 65 มม. พบว่าส่งผลทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การสะท้อนกลับ (S₁₁) ต่ำกว่า -10 dB โดยมีค่า อิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ช่วงความถี่ต่ำเท่ากับร้อยละ 14 (2.39 – 2.75 GHz) และค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ ช่วงความถี่สูงเท่ากับร้อยละ 16.23 (4.98 – 5.86 GHz) แสดงได้ดังรูปที่ 3.24 ซึ่งทำให้สายอากาศ ทำงานรองรับการใช้งานในช่วงความถี่ตามมาตรฐาน WLAN ย่านความถี่ IEEE 802.11b/g/n (2.40 –

2.48 GHz), IEEE 802.11a (5.15 – 5.35 GHz), IEEE 802.11ac (5.725 – 5.825 GHz) และ 5G ตาม มาตรฐาน LTE band 41 (2.496 – 2.690 GHz)

รูปที่ 3.23 การปรับเพิ่มโหลดแผ่นสตริปที่บริเวณตรงกลางตัวแผ่พลังงานของสายอากาศโมโนโพล ระนาบร่วมรูปเครื่องหมายบวก

ร**ูปที่ 3.24** ผลการจำลองแบบค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ เมื่อปรับ *W*₄ ของสายอากาศโมโนโพล ระนาบร่วมรูปเครื่องหมายบวก

จากการปรับจูนโครงสร้างของสายอากาศ โดยเริ่มจากการนำโครงสร้างสายอากาศรูป สี่เหลี่ยมผืนผ้ามาทำการเพิ่มสตับ และปรับจูนค่าพารามิเตอร์ต่างๆ ซึ่งจะได้นำมาเพื่อให้ทราบพัฒนาการ ที่ส่งผลต่อการตอบสนองความถี่ อันเนื่องจากการปรับโครงสร้างดังกล่าวจึงได้ ทำการเปรียบเทียบเพื่อ แสดงให้เห็นช่วงอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้นแสดงได้ดังรูปที่ 3.25

รูปที่ 3.25 การเปรียบเทียบค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์จากการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้าง สายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปเครื่องหมายบวก

เมื่อทำการจำลองแบบและปรับจูนโครงสร้างจนได้สายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปเครื่องหมาย บวกจนที่มีค่าพารามิเตอร์ที่เหมาะสมที่สุดโดยโครงสร้างสายอากาศดังกล่าว แสดงได้ดังรูปที่ 3.26 และแสดง ค่าพารามิเตอร์ต่างๆ แสดงได้ดังตารางที่ 3.6

(ข) มุมมองด้านข้างบริเวณจุดป้อนสัญญาณ

รูปที่ 3.26 โครงสร้างสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปเครื่องหมายบวก

ค่าพารามิเตอร์	ความหมายของค่าพารามิเตอร์	ขนาดสายอากาศ (มม.)
W	ความกว้างของฐานรอง	105
W ₁	ความกว้างของตัวแผ่พลังงาน	15
W_2	ความกว้างของระนาบกราวด์	50
W ₃	ความกว้างของสายนำสัญญาณ	3.8
$W_{_{\mathcal{A}}}$	ความยาวของสตับรูปตัวไอ W_4	65
L	ความยาวของฐานรอง	60
L_{I}	ความยาวของตัวแผ่พลังงาน	40
L_2	ความยาวของระนาบกราวด์	15
L_3	ความยาวของสายนำสัญญาณ	16
L_4	ความยาวของสตับรูปตัวไอ L ₄	10
g	ความกว้างของร่องสายนำสัญญาณ	0.6
g_{I}	ความยาวการกระจายคลื่นในแนวเส้นสนามไฟฟ้า	1
t	ค่าความหนาของแผ่นทองแดง	0.05
h	ความหนาของวัสดุฐานรอง	0.3

ตารางที่ 3.6 ค่าพารามิเตอร์ต่างๆ ที่ได้จากการออกแบบอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปเครื่องหมายบวก

จากนั้นเมื่อทำการพิจารณาผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงาน (radiation pattern) ของสายอากาศที่จะทำการจำลองแบบ ณ ความถี่ 2.6 GHz และ 5.6 GHz สายอากาศต้นแบบ มีแบบ รูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามไฟฟ้าในลักษณะสองทิศทางแสดงได้ดังรูปที่ 3.27 และมีแบบรูปการ แผ่พลังงานระนาบสนามแม่เหล็กเป็นแบบรอบทิศทางแสดงได้ดังรูปที่ 3.28

รูปที่ 3.27 ผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามไฟฟ้าที่ความถี่ 2.6 GHz และ 5.6 GHz

3.7 สรุปผลการออกแบบ

การออกแบบโครงสร้างของสายอากาศแบบโมโนโพลระนาบร่วมรูปร่างต่างๆ เริ่มต้นออกแบบจาก โครงสร้างรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าพื้นฐาน และทำการคำนวณหาค่าพารามิเตอร์ต่างๆ จากนั้นทำการจำลอง แบบสายอากาศด้วยโปรแกรม CST ผลจากการจำลองแบบพบว่าสายอากาศรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าพื้นฐานยัง ไม่รองรับการใช้งานที่กำหนด ทางผู้วิจัยจึงทำการปรับโครงสร้างสายอากาศแบบพื้นฐาน โดยใช้วิธีการ เชิงประสบการณ์ปรับจูนค่าพารามิเตอร์ต่างๆ จนได้ค่าพารามิเตอร์ที่เหมาะสมที่สุด จนได้สร้าง สายอากาศรูปแบบใหม่ 3 รูปแบบ กล่าวคือสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ สายอากาศ โมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวที และสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปเครื่องหมายบวก โดยใช้เทคนิคการ เพิ่มสตับรูปตัวไอคู่เข้าไปทั้งด้านข้าง ด้านบน และตรงกลางของตัวแผ่พลังงานตามลำดับ เพื่อเพิ่มช่วง ความถี่ใช้งานและเพิ่มอัตราขยายให้กับสายอากาศทั้ง 3 รูปแบบ ทำให้สายอากาศมีค่าอิมพีแดนซ์ แบนด์วิดท์ที่เพิ่มมากขึ้นและกว้างมากขึ้น โดยสามารถรองรับการใช้งานในย่านความถี่แถบกว้างและ ความถี่แถบคู่ได้ แสดงได้ดังตารางที่ 3.7

รูปแบบสายอากาศ	ความถี่เรโซแนนซ์	แบนด์วิทด์ (%)	แบนด์วิทด์ (GHz)
	(GHz)		
สายอากาศรูปตะขอ	0.765	24.27	0.76 – 0.97
	1.98	62.4	1.72 - 3.28
สายอากาศรูปตัวที	2.12	60.59	1.99 – 3.72
สายอากาศรูป	2.57	14	2.39 - 2.75
เครื่องหมายบวก	5.42	16.23	4.98 – 5.86

ตารางที่ 3	5.7	ค่าคุณลักษณะ	ะของสายอ	ากาศโมโ	นโพลทั้ง	3	ຽປແບບ
		9					0

จากตารางที่ 3.7 แสดงให้เห็นว่าสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอสามารถทำงาน รองรับการใช้งานในช่วงความถี่ตามมาตรฐาน GSM 850 (880 – 960 MHz), GSM 900 (880 – 960 MHz), DCS (1.72 –1.88 GHz) PCS (1.85 – 1.99 GHz) และ WLAN ย่านความถี่ IEEE 802.11b/g 2.4 GHz (2.4 – 2.48 GHz) สายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวทีสามารถทำงานรองรับการใช้งานในช่วง ความถี่ตามมาตรฐาน WLAN ย่านความถี่ IEEE 802.11b/g 2.4 GHz (2.4 – 2.48 GHz) และ 5G ย่าน ความถี่ LTE band 41 (2.496 – 2.690 GHz) และ สายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปเครื่องหมายบวก สามารถทำงานรองรับการใช้งานในช่วงความถี่ตามมาตรฐาน WLAN ย่านความถี่ IEEE 802.11b/g/n (2.40 – 2.48 GHz), IEEE 802.11a (5.15 – 5.35 GHz), IEEE 802.11ac (5.725 – 5.825 GHz) และ 5G ตามมาตรฐาน LTE band 41 (2.496 – 2.690 GHz) ตามที่ออกแบบ

บทที่ 4 ผลการทดสอบและผลการวัดสายอากาศ

เนื้อหาในบทนี้จะกล่าวถึงวิธีการทดสอบสายอากาศ ที่ออกแบบในบทที่ 3 มาสร้าง สายอากาศจริงตามค่าพารามิเตอร์ที่เหมาะสมโดยใช้เครื่องวิเคราะห์โครงข่าย (Network analyzer) เพื่อวัดหาค่าสัมประสิทธิ์การสะท้อนกลับ (S₁₁) อิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ อัตราขยาย และแบบรูปการแผ่ พลังงานของสายอากาศ เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับผลการจำลองแบบ เพื่อยืนยันการนำไปประยุกต์ใช้ งานได้จริง

4.1 การทดสอบสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ

จากสร้างสายอากาศตามขนาดของพารามิเตอร์ตามตารางที่ 3.2 โดยใช้แผ่นวัสดุฐานรองเป็น แผ่นฟิล์มไมล่าร์โพลีเอสเตอร์ และในส่วนการทดสอบด้วยการวัดเลือกใช้เครื่องวิเคราะห์โครงข่าย (Network analyzer) รุ่น E5071C เพื่อวัดทดสอบสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอที่สร้างจริง แสดงได้ดังรูปที่ 4.1 โดยการทดสอบลำดับแรกทำการวัดค่าสัมประสิทธิ์การสะท้อนกลับ (S₁₁) แสดงได้ดัง รูปที่ 4.2 จากผลการวัดพบว่าค่าสัมประสิทธิ์การสะท้อนกลับ (S₁₁) ที่ต่ำกว่า -10 dB แบ่งเป็น 2 ช่วง คือมีค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ช่วงความถี่ต่ำเท่ากับร้อยละ 29.21 (0.76 – 1.02 GHz) และค่า อิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ช่วงความถี่สูงเท่ากับร้อยละ 64 (1.70 - 3.30 GHz) เมื่อนำผลการวัดและผลการ จำลองแบบของค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์มาเปรียบเทียบกัน พบว่าสายอากาศที่ทำการจำลองแบบและ สายอากาศที่สร้างจริงมีผลลัพธ์ไปในทิศทางเดียวกัน สามารถทำงานรองรับการใช้งานในช่วงความถี่ตาม มาตรฐาน GSM 850 (880 – 960 MHz), GSM 900 (880 – 960 MHz), DCS (1.72 –1.88 GHz), PCS (1.85 – 1.99 GHz) และ WLAN ย่านความถี่ IEEE 802.11b/g 2.4 GHz (2.4 – 2.48 GHz) ได้ตามที่ ออกแบบ โดยรายละเอียดผลการเปรียบเทียบอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์แสดงได้ดังตารางที่ 4.1

รูปที่ 4.1 การทดสอบสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอกับเครื่องวิเคราะห์โครงข่าย

จากรูปที่ 4.2 ผลการเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบ การเพิ่มสตับที่ด้านบน ของตัวแผ่พลังงาน มีข้อดีในด้านการเพิ่มอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ แต่ยังมีข้อเสียตรงช่วงย่านความถี่ 2.43 – 2.45 GHz ถูกหักล้างทำให้เกิดค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์สูงมากขึ้น

ตารางที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบคุณสมบัติระหว่างผลการจำลองแบบกับผลการวัดสายอากาศโมโนโพล ระนาบร่วมรูปตะขอ

•				
คุณสมบัติ	ความถี่เรโซแนนซ์	สัมประสิทธิ์การ	แบนด์วิดท์ (GHz)	อัตราขยาย
สายอากาศ	GHz)	สะท้อนกลับ (S ₁₁)		(dBi)
	3	(dB)		
ผลการจำลองแบบ	0.765	-12.24	0.76 – 0.97	1.484
	1.98	-17.56	1.72 – 3.28	4.813
ผลการวัด	0.865	-20.80	0.76 – 1.02	2.136
	1.97	-21.84	1.70 - 3.30	5.026

สำหรับผลการวัดแบบรูปการแผ่พลังงานสำหรับสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ ที่ ความถี่ใช้งาน 850 MHz, 900 MHz, 1.8 GHz, 1.9 GHz และ 2.45 GHz สามารถแสดงตามลำดับ ผล การเปรียบเทียบระหว่างผลการจำลองแบบและการวัดจริงของแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบ สนามไฟฟ้าแสดงได้ดังรูปที่ 4.3 – 4.7 และ ในระนาบสนามแม่เหล็กแสดงได้ดังรูปที่ 4.8 – 4.12

รูปที่ 4.3 การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามไฟฟ้า ที่ความถี่ 850 MHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ

ร**ูปที่ 4.4** การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามไฟฟ้า ที่ความถี่ 900 MHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ

รูปที่ 4.5 การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามไฟฟ้า ที่ความถี่ 1.8 GHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ

ร**ูปที่ 4.6** การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามไฟฟ้า ที่ความถี่ 1.9 GHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ

รูปที่ 4.7 การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามไฟฟ้า ที่ความถี่ 2.45 GHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ

ร**ูปที่ 4.8** การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามแม่เหล็ก ที่ความถี่ 850 MHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ

ร**ูปที่ 4.9** การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามแม่เหล็ก ที่ความถี่ 900 MHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ

ร**ูปที่ 4.10** การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามแม่เหล็ก ที่ความถี่ 1.8 GHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ

รูปที่ 4.11 การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามแม่เหล็ก ที่ความถี่ 1.9 GHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ

รูปที่ 4.12 การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามแม่เหล็ก ที่ความถี่ 2.45 GHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ

จากผลการเปรียบเทียบแบบรูปการแผ่พลังงานแสดงให้เห็นว่าแบบรูปการแผ่พลังงานจากผล การจำลองแบบและผลการวัดในระนาบสนามไฟฟ้ามีลักษณะเป็นแบบสองทิศทาง และแบบรูปการแผ่ พลังงานระนาบสนามแม่เหล็กมีลักษณะเป็นแบบรอบทิศทาง และทั้ง 2 กรณีพบว่ามีแนวโน้มที่เป็นไป ในทิศทางเดียวกัน

4.2 การทดสอบสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวที

จากสร้างสายอากาศตามขนาดของพารามิเตอร์ตามตารางที่ 3.4 โดยใช้แผ่นวัสดุฐานรองเป็น แผ่นฟิล์มไมล่าร์โพลีเอสเตอร์ และในส่วนการทดสอบด้วยการวัดเลือกใช้เครื่องวิเคราะห์โครงข่าย (Network analyzer) รุ่น E5071C เพื่อวัดทดสอบสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวทีที่สร้างจริง แสดงได้ดังรูปที่ 4.13 โดยการทดสอบลำดับแรกทำการวัดค่าสัมประสิทธิ์การสะท้อนกลับ (S₁₁) แสดงได้ ดังรูปที่ 4.14 จากผลการวัดพบว่าค่าสัมประสิทธิ์การสะท้อนกลับ (S₁₁) ที่ต่ำกว่า -10 dB คือมีค่าอิมพีแดนซ์ แบนด์วิดท์เท่ากับร้อยละ 58.89 (2.18 – 4.00 GHz) เมื่อนำผลการวัดและผลการจำลองแบบของค่า อิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์มาเปรียบเทียบกัน พบว่าสายอากาศที่ทำการจำลองแบบและสายอากาศที่สร้าง จริงมีผลลัพธ์ไปในทิศทางเดียวกัน สามารถทำงานรองรับการใช้งานในช่วงความถี่ตามมาตรฐาน WLAN ย่านความถี่ IEEE 802.11b/g 2.4 GHz (2.4 – 2.48 GHz) และ 5G ย่านความถี่ LTE band 41 (2.496 – 2.690 GHz) ได้ตามที่ออกแบบ โดยรายละเอียดผลการเปรียบเทียบอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์แสดงได้ดัง ตารางที่ 4.2

ร**ูปที่ 4.14** การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบของค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ของ สายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวที

จากรูปที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบ ในส่วนของการนำ สายอากาศไปวัดจริง จะเกิดผลกระทบในด้านการเชื่อมต่อสัญญาณจากหัว SMA ที่มีความยาว และ ความหนาของวัสดุเพิ่มขึ้นที่ตัวป้อนสัญญาณ ส่งผลให้ความถี่ที่ได้จากการวัดเกิดการเลื่อนออกไป

ตารางที่ 4.2 ผลการเปรียบเทียบคุณสมบัติระหว่างผลการจำลองแบบกับผลการวัดสายอากาศโมโนโพล ระนาบร่วมรูปตัวที

-				
คุณสมบัติ	ความถี่เรโซแนนซ์	สัมประสิทธิ์การ	แบนด์วิดท์ (GHz)	อัตราขยาย
สายอากาศ	(GHz)	สะท้อนกลับ (S ₁₁)		(dBi)
		(dB)		
ผลการจำลองแบบ	2.12	-28.84	1.99 – 3.72	4.96
ผลการวัด	2.68	-32.26	2.18 - 4.00	4.81

สำหรับผลการวัดแบบรูปการแผ่พลังงานสำหรับสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวที ที่ ความถี่ใช้งาน 2.45 GHz และ 3.5 GHz สามารถแสดงตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบระหว่างผลการ จำลองแบบและการวัดจริงของแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามไฟฟ้าแสดงได้ดังรูปที่ 4.15 – 4.16 และ ในระนาบสนามแม่เหล็กแสดงได้ดังรูปที่ 4.17 – 4.18

รูปที่ 4.15 การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามไฟฟ้า ที่ความถี่ 2.45 GHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวที

รูปที่ 4.16 การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามไฟฟ้า ที่ความถี่ 3.5 GHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวที

ร**ูปที่ 4.17** การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามแม่เหล็ก ที่ความถี่ 2.45 GHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวที

ร**ูปที่ 4.18** การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำดองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามแม่เหล็ก ที่ความถี่ 3.5 GHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวที

จากผลการเปรียบเทียบแบบรูปการแผ่พลังงานแสดงให้เห็นว่าแบบรูปการแผ่พลังงานจากผล การจำลองแบบและผลการวัดในระนาบสนามไฟฟ้ามีลักษณะเป็นแบบสองทิศทาง และแบบรูปการแผ่ พลังงานระนาบสนามแม่เหล็กมีลักษณะเป็นแบบรอบทิศทาง และทั้ง 2 กรณีพบว่ามีแนวโน้มที่เป็นไป ในทิศทางเดียวกัน

4.3 การทดสอบสายอากาศโมโนโพลแบบระนาบร่วมรูปเครื่องหมายบวก

จากสร้างสายอากาศตามขนาดของพารามิเตอร์ตามตารางที่ 3.6 โดยใช้แผ่นวัสดุฐานรองเป็น แผ่นฟิล์มไมล่าร์โพลีเอสเตอร์ และในส่วนการทดสอบด้วยการวัดเลือกใช้เครื่องวิเคราะห์โครงข่าย (Network analyzer) รุ่น E5071C เพื่อวัดทดสอบสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปเครื่องหมายบวก ที่สร้างจริงแสดงได้ดังรูปที่ 4.19 โดยการทดสอบลำดับแรกทำการวัดค่าสัมประสิทธิ์การสะท้อนกลับ (S₁₁) แสดงได้ดังรูปที่ 4.20 จากผลการวัดพบว่าค่าสัมประสิทธิ์การสะท้อนกลับ (S₁₁) ที่ต่ำกว่า -10 dB แบ่งเป็น 2 ช่วง คือมีค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ช่วงความถี่ต่ำเท่ากับร้อยละ 13.64 (2.39 – 2.74 GHz) และค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ช่วงความถี่สูงเท่ากับร้อยละ 31.01 (4.55 – 6.22 GHz) เมื่อนำผลการวัด และผลการจำลองแบบของค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์มาเปรียบเทียบกัน พบว่าสายอากาศที่ทำการ จำลองแบบและสายอากาศที่สร้างจริงมีผลลัพธ์ไปในทิศทางเดียวกัน สามารถทำงานรองรับการใช้งาน ในช่วงความถี่ตามมาตรฐาน WLAN ย่านความถี่ IEEE 802.11b/g/n (2.40 – 2.48 GHz), IEEE 802.11a (5.15 – 5.35 GHz), IEEE 802.11ac (5.725 – 5.825 GHz) และ 5G ตามมาตรฐาน LTE band 41 (2.496 – 2.690 GHz) ได้ตามที่ออกแบบ โดยรายละเอียดผลการเปรียบเทียบอิมพีแดนซ์ แบนด์วิดท์แสดงได้ดังตารางที่ 4.3

ร**ูปที่ 4.20** การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบของค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ของ สายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปเครื่องหมายบวก

จากรูปที่ 4.20 ผลการเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบ ในส่วนของการนำ สายอากาศไปวัดจริง จะเกิดผลกระทบในด้านการเชื่อมต่อสัญญาณจากหัว SMA ที่มีความยาว และ ความหนาของวัสดุเพิ่มขึ้นที่ตัวป้อนสัญญาณ ส่งผลให้ความถี่ที่ได้จากการวัดเกิดการเลื่อนออกไป แต่ ส่งผลดีต่อสายอากาศทำให้ค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์กว้างมากขึ้น

คุณสมบัติ	ความถี่เรโซแนนซ์	สัมประสิทธิ์การ	แบนด์วิดท์ (GHz)	อัตราขยาย
สายอากาศ	(GHz)	สะท้อนกลับ (S ₁₁)		(dBi)
		(dB)		
ผลการจำลองแบบ	2.57	-18.24	2.39 – 2.75	3.98
	5.42	-31.61	4.98 - 5.86	5.57
ผลการวัด	2.56	-18.96	2.39 - 2.74	3.54
	5.72	-29.09	4.55 - 6.22	5.12

ตารางที่ 4.3 ผลการเปรียบเทียบคุณสมบัติระหว่างผลการจำลองแบบกับผลการวัดสายอากาศโมโนโพล รูปเครื่องหมายบวก

สำหรับผลการวัดแบบรูปการแผ่พลังงานสำหรับสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวที ที่ ความถี่ใช้งาน 2.6 GHz และ 5.6 GHz สามารถแสดงตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบระหว่างผลการ จำลองแบบและการวัดจริงของแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามไฟฟ้าแสดงได้ดังรูปที่ 4.21 – 4.22 และ ในระนาบสนามแม่เหล็กแสดงได้ดังรูปที่ 4.23 – 4.24

รูปที่ 4.21 การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามไฟฟ้า ที่ความถี่ 2.6 GHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปเครื่องหมายบวก

รูปที่ 4.22 การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามไฟฟ้า ที่ความถี่ 5.6 GHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปเครื่องหมายบวก

ร**ูปที่ 4.23** การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามแม่เหล็ก ที่ความถี่ 2.6 GHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปเครื่องหมายบวก

รูปที่ 4.24 การเปรียบเทียบผลการวัดและผลการจำลองแบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามแม่เหล็ก ที่ความถี่ 5.6 GHz ของสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปเครื่องหมายบวก

จากผลการเปรียบเทียบแบบรูปการแผ่พลังงานแสดงให้เห็นว่าแบบรูปการแผ่พลังงานจากผล การจำลองแบบและผลการวัดในระนาบสนามไฟฟ้ามีลักษณะเป็นแบบสองทิศทาง และแบบรูปการแผ่ พลังงานระนาบสนามแม่เหล็กมีลักษณะเป็นแบบรอบทิศทาง และทั้ง 2 กรณีพบว่ามีแนวโน้มที่เป็นไป ในทิศทางเดียวกัน

4.4 การทดสอบใช้งาน

จากการศึกษาทฤษฏีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาออกแบบจำลองผล สร้างจริง และวัด คุณสมบัติของสายอากาศทั้ง 3 รูปแบบคือ สาอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอ, สายอากาศโมโน โพลระนาบร่วมรูปตัวที และสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปเครื่องหมายบวก จากนั้นนำมาทดสอบ ใช้งานจริงกับเครื่องแอสเซสพอยต์รุ่น TP-LINK AX1800 การรับสัญญาณโดยใช้โทรศัพท์มือถือ Samsung รุ่น Galaxy S10 plus และใช้โปรกรม WiFi analyzer ในการวัดผลแสดงได้ดังรูปที่ 4.25

(ก) เครื่องแอสเซสพอยต์ (ข) โทรศัพท์มือถือ (ค) โปรแกรม WiFi analyzer
รูปที่ 4.25 อุปกรณ์ที่ใช้ร่วมการทดสอบใช้งานจริงกับสายอากาศที่นำเสนอในงานวิจัยนี้

การทดสอบการส่งสัญญาณของสายอากาศทำการทดสอบที่ย่านความถี่ 2.4 GHz สภาพแวดล้อมในการทดสอบแบ่งลักษณะทางกายภาพออกเป็น 2 รูปแบบ คือแบบมีสิ่งกีดขวาง และ แบบไม่มีสิ่งกีดขวาง พบว่าสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอมีการรับ-ส่งสัญญาณที่ระยะไกล ที่สุดแบบมีสิ่งกีดขวางที่ระยะทาง 50 เมตร ระยะไกลที่สุดแบบไม่มีสิ่งกีดขวางที่ระยะทาง 200 เมตร สายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวทีมีการรับ-ส่งสัญญาณที่ระยะไกลที่สุดแบบมีสิ่งกีดขวางที่ ระยะทาง 50 เมตร ระยะไกลที่สุดแบบไม่มีสิ่งกีดขวางที่ระยะทาง 200 เมตร และสายอากาศโมโนโพล ระนาบร่วมรูปเครื่องหมายบวกมีการรับ-ส่งสัญญาณที่ระยะไกลที่สุดแบบมีสิ่งกีดขวางที่ ระยะไกลที่สุดแบบไม่มีสิ่งกีดขวางที่ระยะทาง 200 เมตร และสายอากาศโมโนโพล ระนาบร่วมรูปเครื่องหมายบวกมีการรับ-ส่งสัญญาณที่ระยะไกลที่สุดแบบมีสิ่งกีดขวางที่ระยะทาง 50 เมตร ระยะไกลที่สุดแบบไม่มีสิ่งกีดขวางที่ระยะทาง 200 เมตร จากการทดสอบวัดที่ระยะทางมากกว่า 200 เมตร พบว่าสายอากาศมีค่ากำลังงานของสัญญาณเกินกว่า -90 dBm ในระบบจะไม่ทำงาน รายละเอียดผลการทดสอบของสายอากาศทั้ง 3 รูปแบบสามารถแสดงได้ดังตารางที่ 4.4

~~~ ~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~									
ระยะทางในการ	สายอากาศรูปตะขอ		สายอากา	สายอากาศรูปตัวที		สายอากาศรูป			
วัดกำลังงาน					เครื่องหมายบวก				
สัญญาณ	มีสิ่งกีด	ไม่มีสิ่งกีด	มีสิ่งกีด	ไม่มีสิ่งกีด	มีสิ่งกีด	ไม่มีสิ่งกีด			
	ขวาง	ง ขวาง	ขวาง	ชี้ ขวาง	ขวาง	ขวาง			
5 เมตร	-19 dBm	-19 dBm	-21 dBm	-21 dBm	-19 dBm	-19 dBm			
10 เมตร	-30 dBm	-28 dBm	-35 dBm	-32 dBm	-24 dBm	-22 dBm			
50 เมตร	-64 dBm	-48 dBm	-65 dBm	-55 dBm	-69 dBm	-35 dBm			
100 เมตร	2	-67 dBm		-71 dBm	-	-51 dBm			
150 เมตร	My I	-71 dBm		-86 dBm	-	-65 dBm			
200 เมตร	3	-82 dBm		-89 dBm	-	-79 dBm			

a .		ں ا	0 0	່		2	~	
ตารางท 4	1.4	การวด	กาล	เงงานสถ	เขาณของส	ายอากาศทง	3	รปแบบ
							-	9

4.5 สรุปผลของการทดสอบวัดสายอากาศ

จากการทดสอบสายอากาศโมโนโพลแบบระนาบร่วมทั้ง 3 รูปแบบพบว่าค่าอิมพีแดนซ์แบนด์ วิดท์ สามารถครอบคลุมย่านความถี่ใช้งานตามมาตราฐานตามที่ได้ออกแบบไว้ และมีแบบรูปการแผ่ พลังงานแบบรอบทิศทาง โดยที่สายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอมีอัตราขยายมากที่สุด 5.026 dBi สายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวทีมีอัตราขยายมากที่สุด 4.81 dBi และสายอากาศโมโนโพล ระนาบร่วมรูปเครื่องหมายบวกมีอัตราขยายมากที่สุด 5.12 dBi โดยการทดสอบใช้งานจริง พบว่า สายอากาศที่ได้ทำการสร้างทั้ง 3 แบบมีการรับ-ส่งสัญญาณแบบมีสิ่งกีดขวางได้ระยะทางไม่เกิน 50 เมตร และแบบไม่มีสิ่งกีดขวางได้ระยะทางไม่เกิน 200 เมตร ซึ่งจากผลการทดสอบวัดผลสายอากาศจาก โครงสร้างจริงแสดงให้เห็นว่าผลจากการวัดมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกับผลการจำลองแบบ

บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ

้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้นำเสนอการออกแบบสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมสำหรับย่าน ้ความถี่แถบกว้าง 2 ย่านความถี่ ด้วยเทคนิคการเพิ่มสตับรูปตัวไอคู่ และเทคนิคการเพิ่มโหลดแผ่นสตริป ขั้นตอนการดำเนินการเริ่มจากการออกแบบและวิเคราะห์สายอากาศโมโนโพลแบบระนาบร่วมรูป ้สี่เหลี่ยมผืนผ้า พบว่าสายอากาศดังกล่าวรองรับการใช้งานได้เพียงย่านความถี่เดียว จึงทำการปรับ ้โครงสร้างสายอากาศด้วยเทคนิคการเพิ่มสตับรูปตัวไอคู่ให้กับตัวสายอากาศเข้าไป 2 ตำแหน่งคือที่ ้บริเวณด้านข้าง ด้านบน และเพิ่มโหลดแผ่นสตริปตรงกลางของตัวสายอากาศโมโนโพลระนาบร่วม ผลทำให้สายอากาศหลังจากปรับโครงสร้างมีความกว้างของอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์เพิ่มขึ้น อีกทั้งยัง ้ส่งผลให้อัตราขยายมีค่ามากขึ้นด้วย จากการปรับโครงสร้าง 3 ตำแหน่งดังกล่าวทำให้งานวิจัยนี้ได้ สายอากาศโมโนโพลแบบระนาบร่วม รูปแบบใหม่ 3 รูปแบบคือรูปตะขอ รูปตัวที และรูป เครื่องหมายบวก โดยสายอากาศทั้งสามรูปแบบจะมีแบบรูปการแผ่พลังงานเป็นแบบรอบทิศทาง ในระนาบเดียว และมีอัตราขยายสูงสุด 5.026 dBi, 4.81 dBi, และ 5.12 dBi ตามลำดับ จากนั้น ได้นำสายอากาศต้นแบบทั้งสามไปทดสอบประยุกต์ใช้งานจริงร่วมกับระบบการสื่อสารไร้คือ อุปกรณ์แอสเซสพอยต์รุ่น TP-LINK AX1800 การทดสอบแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือการทดสอบรับ-ส่ง สัญญาณกับโทรศัพท์มือถือ Samsung รุ่น Galaxy S10 plus แบบมีและไมมีสิ่งกีดขวาง ผลการ ทดสอบพบว่าสายอากาศทั้งสามรูปแบบสามารถรับ-ส่งสัญญาณได้ที่ระยะทางไม่เกิน 50 เมตร มี กำลังงานสูงสุดเท่ากับ -64 dBm กรณีมีสิ่งกีดขวางและพบว่าสายอากาศทั้งสามรูปแบบรับ-ส่ง สัญญาณได้ระยะทางสูงสุดไม่เกิน 200 เมตร มีกำลังงานสูงสุดเท่ากับ -79 dBm สำหรับกรณีไม่มี สิ่งกีดขวาง

5.1 สรุปผล

5.1.1 สายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตะขอที่มีการเพิ่มสตับรูปตัวไอคู่ที่ด้านข้างของตัว แผ่พลังงาน จากการสร้างสายอากาศ และทดสอบวัดคุณสมบัติต่างๆ พบว่าสายอากาศรูปตะขอ มี แนวโน้มไปในทิศทางเดียวกันกับผลการจำลองแบบ โดยที่สายอากาศรูปตะขอที่สร้างจริงมีค่า อิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ช่วงความถี่ต่ำเท่ากับร้อยละ 29.21 (0.76 – 1.02 GHz) และค่าอิมพีแดนซ์แบนด์ วิดท์ช่วงความถี่สูงเท่ากับร้อยละ 64 (1.70 - 3.30 GHz) มีอัตราขยายเท่ากับ 2.136 dBi และ 5.026 dBi และมีแบบรูปการแผ่พลังงานแบบรอบทิศทาง โดยสายอากาศสามารถรองรับการใช้งานในช่วง ความถี่มาตรฐาน GSM 850 (880 – 960 MHz), GSM 900 (880 – 960 MHz), DCS 1.8 (1.72 – 1.88 GHz), PCS 1.9 (1.85 – 1.99 GHz), 5G LTE band 41 (2.496 – 2.690 GHz) และ WLAN ย่าน ความถี่ IEEE 802.11b/g 2.4 GHz (2.4 – 2.48 GHz) ได้

5.1.2 สายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปตัวทีที่มีการเพิ่มสตับรูปตัวไอคู่ที่ด้านบนของตัวแผ่ พลังงาน จากการสร้างสายอากาศ และทดสอบวัดคุณสมบัติต่างๆ พบว่าสายอากาศรูปตัวที มีแนวโน้ม ไปในทิศทางเดียวกันกับผลการจำลองแบบ โดยที่สายอากาศรูปตัวทีที่สร้างจริงมีค่าอิมพีแดนซ์แบนด์ วิดท์เท่ากับร้อยละ 58.89 (2.18 – 4.00 GHz) มีอัตราการขยายเท่ากับ 4.81 dBi และมีแบบรูปการแผ่ พลังงานแบบรอบทิศทาง โดยสายอากาศสามารถรองรับการใช้งานในช่วงความถี่มาตรฐาน WLAN ย่าน ความถี่ IEEE 802.11b/g 2.4 GHz (2.4 - 2.48 GHz) และ 5G ตามมาตรฐาน LTE band 41 (2.496 – 2.690 GHz) ได้

5.1.3 สายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปเครื่องหมายบวกที่มีการเพิ่มโหลดแผ่นสตริปที่ตรง กลางของตัวแผ่พลังงาน จากการสร้างสายอากาศ และทดสอบวัดคุณสมบัติต่างๆ พบว่าสายอากาศรูป เครื่องหมายบวก มีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกันกับผลการจำลองแบบ โดยที่สายอากาศรูปเครื่องหมาย บวกที่สร้างจริงมีค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ช่วงความถี่ต่ำเท่ากับร้อยละ 13.64 (2.39 – 2.74 GHz) และ ค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ช่วงความถี่สูงเท่ากับร้อยละ 31.01 (4.55 – 6.22 GHz) มีอัตราขยายเท่ากับ 3.54 dBi และ 5.12 dBi และมีแบบรูปการแผ่พลังงานแบบรอบทิศทาง โดยสายอากาศสามารถรองรับ การใช้งานในช่วงความถี่มาตรฐาน WLAN ย่านความถี่ IEEE 802.11b/g/n (2.40 – 2.48 GHz), IEEE 802.11a (5.15 – 5.35 GHz), IEEE 802.11ac (5.725 – 5.825 GHz) และ 5G ตามมาตรฐาน LTE band 41 (2.496 – 2.690 GHz) ได้

5.1.4 สายอากาศแบบโมโนโพลระนาบร่วมสำหรับย่านความถี่กว้างแถบคู่ที่ใช้เทคนิคการ เพิ่มสตับรูปตัวไอคู่และเทคนิคการเพิ่มโหลดสตริป มีขั้นตอนการปรับจูนที่ง่าย น้ำหนักเบา ต้นทุนต่ำ มี โครงสร้างที่บางกะทัดรัด สามารถนำไปพัฒนาให้สามารถครอบคลุมในหลายย่านความถี่ได้ และจากการ ทดลองใช้งานจริงร่วมกับเครื่องเครื่องแอสเซสพอยต์ที่ย่านความถี่ 2.45 GHz สามารถรับ-ส่งสัญญาณได้ ตามที่ออกแบบไว้

5.2 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาสายอากาศในอนาคต

5.2.1 สายอากาศแบบโมโนโพลระนาบร่วมสำหรับย่านความถี่กว้างแถบคู่ที่ใช้เทคนิคการ เพิ่มสตับรูปตัวไอคู่และเทคนิคการเพิ่มโหลดสตริปที่ใช้วัสดุฐานรองเป็นแผ่นไมล่าโพลีเอสเตอร์ จะมี ขนาดบางและเล็กทำให้การประกอบเข้ากับแผ่นตัวนำ และแผ่นกราวด์เกิดการคลาดเคลื่อนของ ตำแหน่งที่เชื่อมต่อ ทำให้ผลที่ได้จากการวัดจริงมีความคลาดเคลื่อน ดังนั้นควรเลือกใช้เครื่องมือการ สร้างที่มีความละเอียดสูงสุด

5.2.2 จากการออกแบบสายอากาศแบบโมโนโพลระนาบร่วมสำหรับย่านความถี่กว้างแถบคู่ ที่ใช้เทคนิคการเพิ่มสตับรูปตัวไอคู่และเทคนิคการเพิ่มโหลดสตริป มีการออกแบบที่ไม่ซับซ้อน และปรับ จูนง่าย

5.2.3 สายอากาศสามารถพัฒนาปรับจูนสตับและเพิ่มโหลดแผ่นสตริปเพื่อปรับปรุง แบนด์วิดท์ และเกณฑ์การขยายมากยิ่งขึ้นได้ด้วยการปรับปรุงโครงสร้างของสายอากาศในบริเวณที่เกิด ความหนาแน่นของกระแสเข้มข้น ให้มีการแมตชิ่ง ที่สามารถแผ่พลังงานได้เพิ่มมากขึ้น

บรรณานุกรม

- [1] Amirah Filzah Mat Zaid, Low ChingYu and Muhammad Ramlee Kamarudin "CPW Fed WLAN Monopole Antenna with Gain Improvement" iEECON2016, March 2016
- [2] NisrinSabbar, KhalidHati, HassanAsselman and Abdellah ElHajjaji "A new monopole antenna in the form of double dollar-symbol for WLAN (5.1- 6 GHz) applications" INTER-ENG 2017, October 2017, Tirgu-Mures, Romania
- [3] M.Ali.Dorostkar, R.Azim and M.T.Islam "A Novel L-shape Fractal Antenna for Wideband Communications" International Conference on Electrical Engineering and Informatics (ICEEI 2013)
- [4] Wahaj Abbas Awan, NiamatHussain and Tuan TuLe "Ultra-thin flexible fractal antenna for 2.45 GHz application with wideband harmonic rejection" International Journal of Electronics and Communications Volume 110, October 2019
- [5] Kunturkar G. S. and Zade P. L. "Design of Fork-shaped Multiband Monopole antenna using defected ground structure" Communications and Signal Processing (ICCSP), 2015 International Conference on, pp. 0281 - 0285, 2-4 April 2015.
- [6] Sakulchat S. and Ruengwaree A. Dual Band Microstrip Antenna with Triangular Tuning Stub for WLAN Applications. International Symposium on Antennas Propagation and EM Theory (ISAPE), China, 2008, pp. 546-549.
- [7] ปียดนัย บุญไมตรี, วัชรพล นาคทอง, อภิญญา อินทร์นอก และ อำนวย เรืองวารี. "สายอากาศวง แหวนที่มีการป้อนสัญญาณด้วยโพรบรูปวงกลมสำหรับการประยุกต์ใช้งานการสื่อสารแบบไร้ สาย" การประชุมทางวิชาการทางวิศวกรรมไฟฟ้าครั้งที่ 39 (EECON-39), เพชรบุรี, ประเทศ ไทย, 2-4 พฤศจิกายน 2559.
- [8] Roja Vadlamudi, Sriram Kumar D., "Dual Band, Dual Slant ±45° Polarized 2 × 2 MIMO (8T 8R) Antenna Array with Low Mutual Coupling for A-LTE(4G) Band 41/42/43(5G) BTS Application," Wireless Communications Signal Processing and Networking (WiSPNET), pp. 97 – 101, 2020.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- [9] Boonmaitree P., Naktong W., Kornsing S. and Ruengwaree A. "Rectangular Slot Antenna with Bobbin Shaped Stub Tuning for Wireless CommunicationApplication" 13th International Conference on Electrical Engineering Electronics, Compute Telecommunications and Information Technology (ECTI-CON 2016), Chiang Mai, Thailand, 28 june – 1 July 2016.
- [10] Chanramrd, S., Naktong, W., Thongbor, P., Sakulchat, S., Ruengwaree, A., & Namsang, A. (2017). The structure tuning of plugs-shaped monopole antenna for wireless communication applications. In 2017 International Symposium on Antennas and Propagation (ISAP), pp. 1-2.
- [11] Kornsing S., Innok A., Naktong W. and Ruengwaree A., "The Ring Antenna with Circular Probe Feeding for MIMO Systems" International Symposium on Antennas Propagation (ISAP 2017), Phuket, Thailand, 30 October – 2 November 2017.
- [12] Naktong W., Ruengwaree A. and Kaewchan B. "Development of Top-Shaped Planar monopole antenna on Polyester film material for wireless network" Proceedings of the 9th Conference of Electrical Engineering Network of Rajamangala University of Technology 2017 (EENET 2017), pp. 447-450, 2-4 May 2017.
- [13] Chen, H., Yang, X., Yin, Y. Z., Wu, J. J., & Cai, Y. M. "Tri-band rectangle-loaded monopole antenna with inverted-L slot for WLAN/WiMAX applications" Electronics Letters, 49(20), 1261-1262.
- [14] วัชรพล นาคทอง อำนวย เรื่องวารี อภิญญา อินทร์นอก สุภาธิณี กรสิงห์ และนุชนาฏ ฝาเฟี้ยม "การพัฒนาสายอากาศโมโนโพลแบบระนาบรูปลูกข่างบนวัสดุแผ่นฟิล์มโพลีเอสเตอร์ สำหรับ เครือ ข่ายไร้สาย" การประชุมวิชาการเครือข่ายวิศวกรรมไฟฟ้ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราช มงคล ครั้งที่ 9 (EENET-9), จันทบุรี, ไทย, 2-4 พฤษภาคม พ.ศ. 2560.
- [15] วัชรพล นาคทอง ธัชชัย พุ่มพวง เทอดอนันต จันทอง สมชาติ ดีอุคม และ อำนวย เรื่องวารี "การศึกษาสายอากาศโมโนโพลรูปตัวยูที่ใช้เทคนิคการเซาะร่องรูปขั้นบันไดสำหรับ ประยุกต์ใช้งาน" การประชุมวิชาการวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ สถาปัตยกรรมศาสตร์ (ESTACON 2019) ครั้งที่ 10, นครราชสีมา, ไทย, 30 สิงหาคม 2562.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- [16] วัชรพล นาคทอง มงคล คูพิมาย ธัชชัย พุ่มพวง เทอดอนันต์ จันทอง และ อำนวย เรื่องวารี "การศึกษาสายอากาศโมโนโพลรูปตัวไอร่วมกับการเพิ่มสตับรูปตัวไอ สำหรับประยุกต์ใช้งาน ย่านความถี่คู่"การประชุมวิชาการวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ สถาปัตยกรรมศาสตร์ ครั้งที่ 10 วันที่ 30 สิงหาคม 2562 ณ อาคารขวัญแก้ว มหาวิทยาลัย วงษ์ชวลิตกุล
- [17] วัชรพล นาคทอง เอกจิต คุ้มวงศ์ เสกสรร ผลศรี อุบล สุริพล และ อำนวย เรื่องวารี "สายอากาศ โมโนโพลสำหรับประยุกต์ใช้งานย่านแถบกว้างมากยิ่ง" การประชุมวิชาการวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสถาปัตยกรรมศาสตร์ ครั้งที่ 9 วันที่ 7 กันยายน 2561 ณ อาคาร 50 ปี เทคนิคไทย-เยอรมัน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตขอนแก่น
- [18] Balanis, C. A. (1997). Antenna theory and design, John Willey & sons.

SMA - 50 Ohm Connectors

Panel Mount

142-0701-621 4 142-0701-626 4 142-0701-631 4 142-0701-636 4 142-0701-701 7 142-0701-706 7 142-1701-011 5 142-1701-016 5 142-1701-031 4 142-1701-036 4 142-1701-041 5 142-1701-046 5 142-1701-121 5 142-1701-126 5 142-1701-131 4 142-1701-136 4 142-1701-191 7 142-1701-196 7 142-1701-201 6 142-1701-206 6 142-1711-001 7 142-1711-006 7 142-1711-011 8 142-1711-016 8 142-1711-021 8 142-1711-026 8 142-1711-031 8 142-1711-036 8 142-1801-031 6 142-1801-036 6 142-1801-041 6 142-1801-046 6 2-Hole Flange Mount Jack Receptacle - Extended Dielectric 4, 6 2-Hole Flange Mount Jack Receptacle - Flush Dielectric 4 2-Hole Flange Mount Plug Receptacle - Extended Dielectric 6 2-Hole RA Flange Mount Jack Receptacle - Extended Dielectric 8 2-Hole RA Flange Mount Jack Receptacle - Extended Dielectric 8 2-Hole RA Flange Mount Jack Receptacle - Extended Dielectric 8 4-Hole Flange Mount Jack Receptacle - Extended Dielectric 5 4-Hole Flange Mount Jack Receptacle - Flush Dielectric 4 4-Hole Flange Mount Jack Receptacle - Extended Dielectric 7 4-Hole Flange Mount Plug Receptacle - Extended Dielectric 6 4-Hole RA Flange Mount Jack Receptacle - Extended Dielectric 7 4-Hole Right Angle Flange Mount Jack Receptacle 7 Specifications 2, 3

Johnson Components® • P.O. Box 1732 • Waseca, MN 56093-0832 • 1-800-247-8256 • Fax: 507-835-6287 • www.johnsoncomp.com

SMA - 50 Ohm Connectors

Specifications

ELECTRICAL RATINGS

Impedance: 50 ohms	
Frequency Range:	
Dummy loads	0-2 GHz
Flexible cable connectors	0-12.4 GHz
Uncabled receptacles, RA semi-rigid and ada	pters0-18.0 GHz
Straight semi-rigid cable connectors and	
field replaceable connectors	0-26.5 GHz
VSWR: (f = GHz) Straight	Right Angle
Cabled Connector	ors Cabled Connectors
RG-178 cable 1.20 + .025f	1.20 + .03f
RG-316, LMR-100 cable 1.15 + .02f	1.15 + .03f
RG-58, LMR-195 cable 1.15 + .01f	1.15 + .02f
RG-142 cable 1.15 + .01f	1.15 + .02f
LMR-200, LMR-240 cable 1.10 + .03f	1.10 + .06f
.086 semi-rigid 1.07 + .008f	1.18 + .015f
.141 semi-rigid (w/contact) 1.05 + .008f	1.15 + .015f
.141 semi-rigid (w/o contact) 1.035 + .005f	
Jack-bulkhead jack adapter and plug-plug adap	ter 1.05 + .01f
Jack-jack adapter and plug-jack adapter	1.05 + .005f
Uncabled receptacles, dummy loads	N/A
Field replaceable (see page 59)	N/A
Working Voltage: (Vrms maximum) ⁺	
Working Voltage: (Vrms maximum) ⁺ Connectors for Cable Type	Sea Level 70K Feet
Working Voltage: (Vrms maximum) [†] Connectors for Cable Type RG-178	<u>Sea Level</u> 70K Feet
Working Voltage: (V/ms maximum) ⁺ <u>Connectors for Cable Type</u> RG-178 RG-316; LMR-100, 195, 200	<u>Sea Level</u> 70K Feet 170 45
Working Voltage: (V/ms maximum) ⁺ <u>Connectors for Cable Type</u> RG-178 RG-316; LMR-100, 195, 200 RG-58, RG-142, LMR-240, .086 semi-rigid,	Sea Level 70K Feet 170 45
Working Voltage: (V/ms maximum)† <u>Connectors for Cable Type</u> RG-178 RG-316; LMR-100, 195, 200 RG-58, RG-142, LMR-240, .086 semi-rigid, uncabled receptacles, .141 semi-rigid w/o co	Sea Level 70K Feet 170 45
Working Voltage: (V/ms maximum) [†] <u>Connectors for Cable Type</u> RG-178 RG-316; LMR-100, 195, 200 RG-58, RG-142, LMR-240, .086 semi-rigid, uncabled receptacles, .141 semi-rigid w/o co .141 semi-rigid with contact and adapters	Sea Level 70K Feet 170 45 250 65 ntact. 335 85 500 125
Working Voltage: (V/ms maximum) [†] <u>Connectors for Cable Type</u> RG-178 RG-316; LMR-100, 195, 200 RG-58, RG-142, LMR-240, .086 semi-rigid, uncabled receptacles, .141 semi-rigid w/o co .141 semi-rigid with contact and adapters Dummy loads	Sea Level 70K Feet 170 45 250 65 ntact 335 85 500 125 N/A
Working Voltage: (V/ms maximum) [†] <u>Connectors for Cable Type</u> RG-178 RG-316; LMR-100, 195, 200 RG-58, RG-142, LMR-240, .086 semi-rigid, uncabled receptacles, .141 semi-rigid w/o co .141 semi-rigid with contact and adapters Dummy loads Dielectric Withstanding Voltage: (V/RMS mini	Sea Level 70K Feet 170 45 250 65 ntact 335 85 500 125 N/A mum at sea level)
Working Voltage: (V/ms maximum)† <u>Connectors for Cable Type</u> RG-178 RG-316; LMR-100, 195, 200 RG-58, RG-142; LMR-240, .086 semi-rigid, uncabled receptacles, .141 semi-rigid w/o co .141 semi-rigid with contact and adapters Dummy loads Dielectric Withstanding Voltage: (VRMS mini Connectors for RG-178	Sea Level 70K Feet 170 45 250 65 ntact335 85 500 125 N/A N/A mum at sea level)' 500
Working Voltage: (Vrms maximum)* <u>Connectors for Cable Type</u> RG-178 RG-316; LMR-100, 195, 200 RG-58, RG-142, LMR-240, .086 semi-rigid, uncabled receptacles, .141 semi-rigid w/o co .141 semi-rigid with contact and adapters Dummy loads Dielectric Withstanding Voltage: (VRMS mini Connectors for RG-178 Connectors for RG-316; LMR-100, 195, 200	Sea Level 70K Feet 170 45 250 65 ntact335 85 500 125 N/A N/A mum at sea level)' 500
Working Voltage: (V/ms maximum)* <u>Connectors for Cable Type</u> RG-178 RG-316; LMR-100, 195, 200 RG-58, RG-142, LMR-240, 086 semi-rigid, uncabled receptacles, 141 semi-rigid w/o co .141 semi-rigid with contact and adapters Dummy loads Dielectric Withstanding Voltage: (V/RMS mini Connectors for RG-178 Connectors for RG-316; LMR-100, 195, 200 Connectors for RG-58, RG-142, LMR-240, .0	Sea Level 70K Feet 170 45 250 65 ntact. 335 85
Working Voltage: (Vrms maximum)* <u>Connectors for Cable Type</u> RG-178 RG-316; LMR-100, 195, 200 RG-58, RG-142, LMR-240, .086 semi-rigid, uncabled receptacles, .141 semi-rigid w/o co .141 semi-rigid with contact and adapters Dummy loads Dielectric Withstanding Voltage: (VRMS mini Connectors for RG-178 Connectors for RG-316; LMR-100, 195, 200 Connectors for RG-58, RG-142, LMR-240, .0 field replaceable, uncabled receptacles	Sea Level 70K Feet 170 45 250 65 ntact. 335 85 500 125 N/A mum at sea level)' 500 500 86 semi-rigid, .1000 .1000
Working Voltage: (Vrms maximum)† <u>Connectors for Cable Type</u> RG-178 RG-316; LMR-100, 195, 200 RG-58, RG-142, LMR-240, 086 semi-rigid, uncabled receptacles, .141 semi-rigid w/o co .141 semi-rigid with contact and adapters Dummy loads Dielectric Withstanding Voltage: (VRMS mini Connectors for RG-178 Connectors for RG-316; LMR-100, 195, 200 Connectors for RG-36, RG-142, LMR-240, .0 field replaceable, uncabled receptacles Connectors for .141 semi-rigid with contact an	Sea Level 70K Feet 170 45 250 65 ntact335 85 500 125 Mum at sea level)' 500 86 semi-rigid, 1000 nd adapters 1500
Working Voltage: (V/ms maximum)† <u>Connectors for Cable Type</u> RG-178 RG-316; LMR-100, 195, 200 RG-58, RG-142, LMR-240, .086 semi-rigid, uncabled receptacles, .141 semi-rigid w/o co .141 semi-rigid with contact and adapters Dummy loads Dielectric Withstanding Voltage: (VRMS mini Connectors for RG-178 Connectors for RG-316; LMR-100, 195, 200 Connectors for RG-316; LMR-100, 195, 200 Connectors for RG-36, RG-142, LMR-240, .0 field replaceable, uncabled receptacles Connectors for .141 semi-rigid with contact and Connectors for .141 semi-rigid w/o contact, d	Sea Level 70K Feet 170 45 250 65 ntact 335 85 500 125 N/A N/A mum at sea level)' 500 86 semi-rigid, 1000 nd adapters 1500 ummy loads N/A
Working Voltage: (Vrms maximum)* <u>Connectors for Cable Type</u> RG-178 RG-316; LMR-100, 195, 200 RG-58, RG-142, LMR-240, .086 semi-rigid, uncabled receptacles, .141 semi-rigid w/o co .141 semi-rigid with contact and adapters Dummy loads Dielectric Withstanding Voltage: (VRMS mini Connectors for RG-178 Connectors for RG-316; LMR-100, 195, 200 Connectors for RG-58, RG-142, LMR-240, .0 field replaceable, uncabled receptacles Connectors for .141 semi-rigid w/to contact, d Corona Level: (Volts minimum at 70,000 feet)	Sea Level 70K Feet 170 45 250 65 ntact 335 85 500 125 N/A N/A mum at sea level)' 500 86 semi-rigid, 1000 nd adapters 1500 N/A 1000
Working Voltage: (Vrms maximum)* <u>Connectors for Cable Type</u> RG-178 RG-316; LMR-100, 195, 200 RG-58, RG-142, LMR-240, 086 semi-rigid, uncabled receptacles, 141 semi-rigid w/o co .141 semi-rigid with contact and adapters Dummy loads Dielectric Withstanding Voltage: (VRMS mini Connectors for RG-178 Connectors for RG-316; LMR-100, 195, 200 Connectors for RG-58, RG-142, LMR-240, .0 field replaceable, uncabled receptacles Connectors for .141 semi-rigid w/lo contact, d Corona Level: (Volts minimum at 70,000 feet)* Connectors for RG-178	Sea Level 70K Feet 170 45 250 65 ntact335 85
Working Voltage: (Vrms maximum)* <u>Connectors for Cable Type</u> RG-178 RG-316; LMR-100, 195, 200 RG-58, RG-142, LMR-240, 086 semi-rigid, uncabled receptacles, 141 semi-rigid w/o co .141 semi-rigid with contact and adapters Dummy loads Dielectric Withstanding Voltage: (VRMS mini Connectors for RG-178 Connectors for RG-316; LMR-100, 195, 200 Connectors for RG-58, RG-142, LMR-240, .0 field replaceable, uncabled receptacles Connectors for .141 semi-rigid with contact a Connectors for .141 semi-rigid with contact a Connectors for .141 semi-rigid w/o contact, d Corona Level: (Volts minimum at 70,000 feet)* Connectors for RG-316; LMR-100, 195, 200	Sea Level 70K Feet 170 45 250 65 ntact. 335 85 .500 125 N/A mum at sea level)! .500 .750 .86 semi-rigid, .1000 .1000 nd adapters .1500
Working Voltage: (Vrms maximum)* <u>Connectors for Cable Type</u> RG-178 RG-316; LMR-100, 195, 200 RG-58, RG-142, LMR-240, .086 semi-rigid, uncabled receptacles, .141 semi-rigid w/o co .141 semi-rigid with contact and adapters Dummy loads Dielectric Withstanding Voltage: (VRMS mini Connectors for RG-178 Connectors for RG-316; LMR-100, 195, 200 Connectors for RG-58, RG-142, LMR-240, .0 field replaceable, uncabled receptacles Connectors for .141 semi-rigid wi/b contact a Connectors for .141 semi-rigid wi/b contact a Connectors for .141 semi-rigid wi/b contact, d Corona Level: (Volts minimum at 70,000 feet) Connectors for RG-316; LMR-100, 195, 200 Connectors for RG-316; LMR-100, 195, 200 Connectors for RG-36, RG-142, LMR-240, 08	Sea Level 70K Feet 170 45 250 65 ntact. 335 85 500 125 N/A mum at sea level)' 500 500 86 semi-rigid, 1000 1000 1000 nd adapters 1500 N/A 125 125 120 1000 125 36 semi-rigid, 125 190 36 semi-rigid,
Working Voltage: (Vrms maximum)* <u>Connectors for Cable Type</u> RG-178 RG-316; LMR-100, 195, 200 RG-58, RG-142, LMR-240, 086 semi-rigid, uncabled receptacles, 141 semi-rigid w/o co .141 semi-rigid with contact and adapters Dummy loads Dielectric Withstanding Voltage: (VRMS mini Connectors for RG-178 Connectors for RG-178 Connectors for RG-58, RG-142, LMR-240, 00 field replaceable, uncabled receptacles Connectors for .141 semi-rigid with contact and Connectors for RG-178 Connectors for RG-178 Connectors for .141 semi-rigid with contact and Connectors for RG-316; LMR-100, 195, 200 Connectors for RG-316; LMR-100, 195, 200 Connectors for RG-36, RG-142, LMR-240, 06 uncabled receptacles, .141 semi-rigid w/o con	Sea Level 70K Feet 170 45 250 65 ntact335 85 500 125 Mum at sea level)' 500 86 semi-rigid, 1000 nd adapters 1500 ummy loads N/A 125 1000 adapters 1500 125 190 36 semi-rigid, 190 125 250
Working Voltage: (Vrms maximum)* <u>Connectors for Cable Type</u> RG-178. RG-316; LMR-100, 195, 200 RG-58, RG-142, LMR-240, .086 semi-rigid, uncabled receptacles, .141 semi-rigid w/o co .141 semi-rigid with contact and adapters. Dummy loads Dielectric Withstanding Voltage: (VRMS mini Connectors for RG-178 Connectors for RG-58, RG-142, LMR-240, .0 field replaceable, uncabled receptacles Connectors for .141 semi-rigid w/to contact, d Connectors for RG-178 Connectors for RG-178 Connectors for RG-178 Connectors for RG-141 semi-rigid w/to contact, d Connectors for RG-178 Connectors for RG-178 Connectors for RG-316; LMR-100, 195, 200 Connectors for RG-316; LMR-100, 195, 200 Connector	Sea Level 70K Feet 170 45 250 65 ntact335 85 500 125 Mum at sea level)' 500 86 semi-rigid, 1000 nd adapters 1500 125 100 nd adapters 125 120 120 125 120 126 190 126 semi-rigid, 120 126 adapters 375

Insertion Loss: (dB maximum)
Straight flexible cable connectors
and adapters 0.06 V f (GHz), tested at 6 GHz
Right angle flexible cable
connectors 0.15 V f (GHz), tested at 6 GHz
Straight semi-rigid cable
connectors with contact 0.03 V f (GHz), tested at 10 GHz
Right angle semi-rigid cable
connectors 0.05 ° f (GHz), tested at 10 GHz
Straight semi-rigid cable
connectors w/o contact 0.03 V f (GHz), tested at 16 GHz
Straight low loss flexible
cable connectors 0.06 * f (GHz), tested at 1 GHz
Right Angle low loss flexible
cable connectors 0.15 ^v f (GHz), tested at 1 GHz
Uncabled receptacles, field replaceable, dummy loadsN/A
Insulation Resistance: 5000 megohms minimum
Contact Resistance: (milliohms maximum) Initial After Environmental
Center contact (straight cabled connectors
and uncabled receptacles) 3.0* 4.0*
Center contact (right angle cabled
connectors and adapters) 4.0 6.0
Field replaceable connectors6.0 8.0
Outer contact (all connectors)
Braid to body (gold plated connectors)
Braid to body (nickel plated connectors)
*N/A where the cable center conductor is used as a contact
RF Leakage: (dB minimum, tested at 2.5 GHz)
Flexible cable connectors, adapters and .141 semi-rigid
connectors w/o contact60 dB
Field replaceable w/o Elvil gasket
.086 semi-rigid connectors and .141 semi-rigid connectors
with contact, and field replaceable with EIVII Gasket
Iwo-way adapters
Dicabled receptacies, dummy loads
RF High Potential Withstanding Voltage: (Vrms minimum, tested at 4
Connectors for PC 179
Compostors for DO 216: LMD 100, 105, 200, 500
Connectors for RC 59, RC 142 LMR 240, 096 comi rigid
141 comi rigid coble w/o contact, upcobled recentacles
Connectors for 141 comit rigid with contact and adapters
Power Rating (Dummy Load): 0.5 watt @ + 25% derated to 0.25 watt @
+125°C

MECHANICAL RATINGS

Engagement Design: MIL-C-39012, Series SMA	Cable Retention:	Axial Force*(lbs)	Torque <u>(in-oz)</u>
Engagement/Disengagement Force: 2 inch-pounds maximum	Connectors for RG-178	10	N/A
Mating Torque: 7 to 10 inch-pounds	Connectors for RG-316, LMR-100	0 20	N/A
Bulkhead Mounting Nut Torque: 15 inch-pounds minimum	Connectors for LMR-195, 200		N/A
Coupling Proof Torque: 15 inch-pounds minimum	Connectors for RG-58, LMR-240	40	N/A
Coupling Nut Retention: 60 pounds minimum	Connectors for RG-142	45	N/A
Contact Retention:	Connectors for .086 semi-rigid		16
6 lbs. minimum axial force (captivated contacts)	Connectors for .141 semi-rigid	60	55
4 inch-ounce minimum torque (uncabled receptacles)	*Or cable breaking strength which	hever is less.	
	Durability: 500 cycles minimum		
	100 cycles minimum for .141 s	emi-rigid connectors	s w/o contact
ENVIRONMENTAL RATINGS (Meets o	r exceed the applicable paragraph	of MIL-C-39012)	
Temperature Range: - 65°C to + 165°C Thermal Shock: MIL-STD-202, Method 107, Condition B Corrosion: MIL-STD-202, Method 101, Condition B	Shock: MIL-STD-202, Method 2' Vibration: MIL-STD-202, Method Moisture Resistance: MIL-STD	13, Condition I d 204, Condition D l-202, Method 106	

†Avoid user injury due to misapplication. See safety advisory definitions on page 2. Johnson Components® • P.O. Box 1732 • Waseca, MN 56093-0832 • 1-800-247-8256 • Fax: 507-835-6287 • www.johnsoncomp.com

SMA - 50 Ohm Connectors

Specifications

MATERIAL SPECIFICATIONS

Bodies: Brass per QQ-B-626, gold plated* per MIL-G-45204 .00001" min. or nickel plated per QQ-N-290 Contacts: Male - brass per QQ-B-626, gold plated per MIL-G-45204 .00003" min.

Female - beryllium copper per QQ-C-530, gold plated per MIL-G-45204 .00003" min.

Nut Retention Spring: Beryllium copper per QQ-C-533. Unplated

Insulators: PTFE fluorocarbon per ASTM D 1710 and ASTM D 1457 or Tefzel per ASTM D 3159

Expansion Caps: Brass per QQ-B-613, gold plated per MIL-G-45204 .00001" min. or nickel plated per QQ-N-290

Crimp Sleeves: Copper per WW-T-799 or brass per QQ-B-613, gold plated per MIL-G-45204 .00001" min. or nickel plated per QQ-N-290 Mounting Hardware: Brass per QQ-B-626 or QQ-B-613, gold plated per MIL-G-45204 .00001" min. or nickel plated per QQ-N-290 Seal Rings: Silicone rubber per ZZ-R-765

EMI Gaskets: Conductive silicone rubber per MIL-G-83528, Type M

* All gold plated parts include a .00005" min. nickel underplate barrier layer.

1. ID OF CONTACT TO MEET VSWR, CONTACT RESISTANCE AND INSERTION WITHDRAWAL FORCES WHEN MATED WITH DIA .0355-.0370 MALE PIN.

Johnson Components® • P.O. Box 1732 • Waseca, MN 56093-0832 • 1-800-247-8256 • Fax: 507-835-6287 • www.johnsoncomp.com

Panel Mount

2-Hole Flange Mount Jack Receptacle - Flush Dielectric

4-Hole Flange Mount Jack Receptacle - Flush Dielectric

2-Hole Flange Mount Jack Receptacle - Extended Dielectric

142-1701-036

142-1701-031

Johnson Components® • P.O. Box 1732 • Waseca, MN 56093-0832 • 1-800-247-8256 • Fax: 507-835-6287 • www.johnsoncomp.com

.240 (6.10)

.180 (4.57)

ผลงานตีพิมพ์เผยแพร่

- [1] กฤษณะ นิลวิเวก อำนวย เรื่องวารี สุวัฒน์ สกุลชาติ และ วัชรพล นาคทอง "สายอากาศโมโนโพล รูปตัวไอที่ปรับเพิ่มโหลดแบบแผ่นสตริปรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าด้านข้าง 2 ย่านความถี่สำหรับ ประยุกต์ใช้กับระบบ WLAN/5G" การประชุมวิชาการทางวิศวกรรมไฟฟ้า ครั้งที่ 44 The 44th Electrical Engineering Conference (EECON44) วันที่ 17-19 พฤศจิกายน 2564 ณ โรงแรม ดิ อิมเพรส น่าน อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน้าน
- [2] กฤษณะ นิลวิเวก สุวัฒน์ สกุลชาติ วัชรพล นาคทอง และ อำนวย เรื่องวารี "สายอากาศโมโนโพล รูปตัวทีที่ใช้เทคนิคการเพิ่มสตับรูปตัวไอคู่สำหรับประยุกต์ใช้งานในระบบ 4G/5G" การประชุม วิชาการวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสถาปัตยกรรมศาสตร์ ครั้งที่ 12, 20 สิงหาคม 2564 ณ โรงแรมดิอิมพีเรียล โฮเทล แอนด์ คอนเวนชั่น เซ็นเตอร์โคราช อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
- [3] วัชรพล นาคทอง ธัชชัย พุ่มพวง กซิดิศ กกขุนทด กฤษณะ นิลวิเวก และอำนวย เรื่องวารี "สายอากาศไดโพลรูปตะขอสี่เหลี่ยมผืนผ้าย่านความถี่คู่สำหรับประยุกต์ใช้งานในระบบ GSM/WLAN" การประชุมวิชาการวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสถาปัตยกรรม ศาสตร์ ครั้งที่ 9 วันที่ 7 กันยายน 2561 ณ อาคาร 50 ปี เทคนิคไทย-เยอรมัน ขอนแก่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตขอนแก่น

ผลงานตีพิมพ์เผยแพร่ที่ 1

[1] กฤษณะ นิลวิเวก อำนวย เรื่องวารี สุวัฒน์ สกุลชาติ และ วัชรพล นาคทอง "สายอากาศโมโนโพล รูปตัวไอที่ปรับเพิ่มโหลดแบบแผ่นสตริปรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าด้านข้าง 2 ย่านความถี่สำหรับ ประยุกต์ใช้กับระบบ WLAN/5G" การประชุมวิชาการทางวิศวกรรมไฟฟ้า ครั้งที่ 44 The 44th Electrical Engineering Conference (EECON44) วันที่ 17-19 พฤศจิกายน 2564 ณ โรงแรม ดิ อิมเพรส น่าน อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน

การประชุมวิชาการทางวิศวกรรมไฟฟ้า ครั้งที่ 44 The 44th Electrical Engineering Conference (EECON-44)

รหัส	ชื่อบทความ	หน้า
บทความวิจัย	สาขา CM ไฟฟ้าสื่อสาร	
CM04	สายอากาศโมโนโพลรูปตัวไอทีปรับเพิ่มโหลดแบบแผ่นสตริปรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าด้านข้าง 2 ย่านความถึ่	254
	สำหรับประยกต์ใช้กับระบบ WLAN/5G	
	กฤษณะ นิลวิเวก อำนวย เรื่องวารี สุวัฒน์ สกุลชาติ และ วัชรพล นาคทอง²	
	้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ,มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน	
CM05	PMD Compensation for 50 Gbps in Intensity Modulation and Direct Detection	258
	via Constant Modulus Algorithm	
	Kidsanapong Puntsri Ampawan Yindeemak and Wannaree Wongtrairat	
	Rajamangala University of Technology Isan, Khon kaen campus	
	Rajamangala University of Technology Isan,	
CM06	สายอากาศแผ่นระนาบย่านความถี่กว้างขนาดกะทัดรัดสำหรับโทรศัพท์เคลื่อนที่ยุค 5G	262
	คเณศ พุกกะพันธุ์ สิทธิชัย เด่นตรี และ ชูวงค์ พงศ์เจริญพาณิชย์	
	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครครีอยุธยา ,มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	
	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
CM07	การมอดูเลชันแบบ CPBFSK ด้วยวิธีทางการประมวลสัญญาณดิจิตอล	266
	ประยุทธ อินแบน ราชู พันฉลาด วุฒิพร เล็ศวาสนา	
	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์	
CM08	การตรวจจับข้อมูลข่าวสารจากสัญญาณ DPSK ด้วยตัวเพิ่มพูนสายสัญญาณแบบปรับตัว	271
	สุรกิจ ทองสุก ราซู พันฉลาด วุฒิพร เลิศวาสนา	
	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์	
CM09	การศึกษาปัจจัยเชิงเวลาที่ส่งผลกระทบต่อความผิดพลาดในการระบุตำแหน่งด้วย GPS	275
	พีรสัณฑ์ คำสาลี อรรถวิท จันทอบลี และ รังสรรค์ วงศ์สรรค์	
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	
CM10	ระบบแจ้งใบสังจราจรดิจิทัลผ่านเครือข่ายไร้สายร่วมกับ อาร์เอฟไอดิ	279
	สุทัศน์ หงษ์ดำเนิน วันเฉลิม ชันวัฒนพงศ์ และ บุญฤทธิ์ คุมเขต	
	มหาวทยาลยเทคโนโลยราชมงคลธญบุร	
CM11	สายอากาศรูบทรงคลายยาก – อูดะ สาหรบบอรดอนเตอรของสรรพสง	283
	พนจ เนองกรมย วระชย เจคาบน และสมศกต อรรคทมากูล	
CN112	มทางทยาลยุเพลา และจากของการสำนั้น 1 , มหางทยาลยุเทศเนเลยพระงยุมแกล เพระนทรเทนย ออระงออระระชายาอาร์สื่อสุดราพิมาสูงโอยให้การรอร์กลับอากอา DAAA 4 แองแป้ไขเรื่องสับอากอา	207
CM12	11 โรทที่สองระบบ11 โรลอส โรเซงแลง เพียเซ่า โรกส โลเยูเยู เน PAIvi-4 และแก้เซชองสเยูเยู เน	201
	ดวยวงจรกรองบรบตวเตแบบคากาลงสองเฉลยนอยสุดสาหรบระบบคลงขอมูล	
	อมพวรรณ ยนคมาก และ กฤษณะพงศ พนธุศร	
	ANTINO INDINITIALOS TONNINADATA	
	4	
G		
P	ÈS 👯 🚺	
Power & Energ	y Society* Chapter Thelland Optics & Phot	onics Society

lv

T

ระหว่างวันที่ 17-19 พฤศจิกายน 2564 โรงแรม ดิ อิมเพรส น่าน อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน

การประชุมวิชาการทางวิศวกรรมไฟฟ้า ครั้งที่ 44 The 44th Electrical Engineering Conference (EECON44) วันที่ 17-19 พฤศจิกายน 2564 ณ โรงแรม ดิอิมเพรส น่าน อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน

สายอากาศโมโนโพลรูปตัวไอที่ปรับเพิ่มโหลดแบบแผ่นสตริปรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าด้านข้าง 2 ย่านความถี่สำหรับ ประยุกต์ใช้กับระบบ WLAN/5G

Dual band I-shape Monopole Antenna with Rectangular Strip Load for WLAN/5G Applications

กฤษณะ นิลวิเวก ่ อำนวย เรื่องวารี ่* สุวัฒน์ สกุลชาติ ่ และ วัชรพล นาคทอง²

่ภาควิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลขีราชมงคลธัญบุรี ถ.รังสิค-นครนายก ค.กลองหก อ.ธัญบุรี จังหวัคปทุมธานี 12110 ²สาขาวิศวกรรมโทรคมนาคม คณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลขีราชมงคลอีสาน 744 ถ.สุรนารายณ์ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000 kritsana_n@mail.rmutt.ac.th, amnoiy.r@en.rmutt.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้น้ำเสนอการศึกษาสาขอากาศ ไมโนโพลรูปดัวไอที่ปรับเพิ่ม โหลดแบบแผ่นสดริปรูปสี่เหลี่ขมผืนค้าด้านข้างที่ป้อนสัญญาณแบบระนาย ร่วม สำหรับประชุกด์ใช้งานสื่อสารไร้สายในระบบ WLAN และ 5G การ ออกแบบโครงสร้างสาขอากาศดันแบบได้นำเทคนิคการปรับฐูนพื้มโหลด แผ่นสดริปรูปสี่เหลี่ขมผืนค้ามาปรับฐูนดัวแผ่พดังงาน เพื่อทำให้สาขอากาศ ใช้งานได้ 2 ช่วงความอี่ในระบบ WLAN ตามมาตรฐาน IEEE 802.116/g/n (2.40 – 2.48 GHz), IEEE 802.11a (5.15 – 5.35 GHz), IEEE 802.11ac (5.725 – 5.825 GHz) และ 5G ตามมาตรฐาน LTE band 41 (2.496 – 2.690 GHz) โครงสร้างสาขอากาศถูกสร้างบนแผ่นวัสดุฐานรอง (//) เท่ากับ 0.3

มม. ค่าความหนาของวัสดุดัวนำทองแดง (r) เท่ากับ 0.05 มม. การวิเคราะห์ และ จำลองแบบสายอากาศดันแบบใช้ ไปรแกรม Computer Simulation Technology (CST) เพื่อหาค่าที่เหมาะสมของค่าอืมพีแดนช์แบนด์วิลท์ แบบ รูปการแผ่พลังงานและอัดราขยาย จากการวัดผลพบว่าก่าอิมพีแดนซ์ แบนด์วิลท์ช่วงความถี่ต่ำเท่ากับร้อยละ 13.64 (2.39 – 2.74 GH2) และค่า อิมพีแดนซ์แบนด์วิลท์ช่วงความถี่สูงมีค่าเท่ากับร้อยอะ 31.01 (4.55 – 6.22 GH2) มีแบบรูปการแผ่พลังงานเป็นแบบรอบทิศทางในระนาบเดียวและมี อัตราขยายเท่ากับ 3.54 dBi กับ 5.12 dBi ตามลำดับ

<mark>คำสำคัญ:</mark> โหลดแบบแผ่นสตริป, อิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์, รูปตัวไอ, ความถื่ แถบกู่

Abstract

This paper describes an I-shape monopole antenna with rectangular strip loads fed by CPW for wireless communication applications such as WLAN and 5G. A prototype antenna design employs a rectangular strip load tuning technique to increase the antenna's coverage of IEEE 802.11b/g/n (2.40 – 2.48 GHz), IEEE 802.11a (5.15 – 5.35 GHz), IEEE 802.11ac (5.725 -5.825 GHz), and LTE band 41 (2.496 -2.690 GHz). The antenna structure is composed of a Mylar polyester film with a dielectric constant ($\mathcal{E}r$) of 3.2 and a thickness (h) of 0.3 mm, as well as a copper plate with a thickness (h) of 0.05 mm. The Computer Simulation Technology (CST) program optimizes the impedance bandwidth, radiated pattern, and antenna gain parameters. The measurement results indicate that the lower-impedance bandwidth of 13.64 % (2.39 - 2.74 GHz) and the higher-impedance bandwidth of 31.01 % (4.55 - 6.22 GHz) can support the desired dual-bandwidth. The prototype antenna is omnidirectional with a gain of 3.54 dBi and 5.12 dBi, respectively.

Keywords: Strip load, Impedance bandwidth, I-shape, Dual-band

1. บทนำ

ระบบเครือข่ายไร้สาย (Wireless Local Area Network : WLAN) นิยม นำมาใช้งานกันอย่างแพร่หลายทั่วโลก จึงถูกนำไปใช้งานในหน่วยงาน ราชการ ภาคเอกชนและตามอาการบ้านเรือนต่าง ๆ ทำให้อุปกรณ์สำคัญที่ ช่วยในการติดต่อสื่อสารอย่างสายอากาสถูกพัฒนาจากนักวิจัยหลายท่าน เพื่อให้ครอบคลุมการใช้งานในระบบเครือข่ายไร้สาย และยังสามารถพัฒนา ไปใช้กับระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งมีช่วงความถี่ต่ำที่นิยมนำมารองรับการ ใช้งานตามมาตรฐาน IEEE 802.11b/g/n (2.40 – 2.48 GHz), LTE band 41 (2.496 - 2.69 GHz) และช่วงความถี่สูง IEEE 802.11a (5.15 - 5.35 GHz), IEEE 802.11ac (5.725 – 5.825 GHz) [1-3] แต่ตัวสายอากาศนั้นยังมีขั้นตอน การปรับฐนที่มากและบางกรณีมีรูปร่างซับซ้อนเชิงกายภาพอาจส่งผลให้ เกิดกวามยุ่งยากในการสร้างตัวสายอากาศ จากปัญหาที่กล่าวมานั้นผู้วิจัยจึง ได้ศึกษาพัฒนาโครงสร้างสายอากาศโมโนโพลรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าพื้นฐาน [4-5] โดยมีการใช้เทคนิคการปรับเพิ่มโครงสร้างด้วยรูปตัวแอลและรูป สามเหลี่ยม เพื่อช่วยเพิ่มอิมพีแคนซ์แบนค์วิคท์ที่ช่วงกวามถี่สูง [6-8] ด้วย โปรแกรม Computer Science Technology (CST) ร่วมกับการใช้เทคนิคการ ปรับจูนเพิ่มโหลดแผ่นสตริปรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่บริเวณตรงกลางของตัวแผ่

การประชุมวิชาการทางวิศวกรรมไฟฟ้า ครั้งที่ 44 The 44th Electrical Engineering Conference (EECON44) วันที่ 17-19 พฤศจิกายน 2564 ณ โรงแรม ดิ อิมเพรส น่าน อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน

พลังงานของสายอากาศ ส่งผลให้ขั้นดอนการปรับจูนของโครงสร้าง สายอากาศที่นำเสนอมีไม่มาก เพื่อช่วยลดความชับซ้อนของโครงสร้าง สายอากาศ และยังมีข้อดีคือ สายอากาศที่นำเสนอนี้มี ด้นทุนด่ำ น้ำหนักเบา และโครงสร้างสามารถปรับโค้งงอได้ โดยขั้นดอนการปรับจูนนั้นจะได้ นำเสนอในหัวข้อต่อไป

2. การออกแบบและผลการจำลองแบบ

ขั้นตอนในส่วนนี้เริ่มจากการออกแบบโครงสร้างสายอากาศ โมโนโพลรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าพื้นฐาน [4-5] ซึ่งปรับจูนโดยใช้โปรแกรม CST ทำการออกแบบที่ความถี่เริ่มต้น 2.60 GHz โดยความหนาของวัสดุ ฐานรอง (h) เท่ากับ 0.3 มม. ค่าคงตัวใดอิเล็กตริก (E,) เท่ากับ 3.2 [9] ค่า ความหนาของวัสดุตัวนำทองแดง (r) เท่ากับ 0.05 มม. แสดงดังรูปที่ 1 โดยมี ค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ร้อยละ 19.06 (2.42 – 2.93 GHz) จากการออกแบบ สายอากาศที่ความถื่เรโซแนนซ์ 2.6 GHz เมื่อทำการเพิ่มโหลดแบบแผ่น สตริปรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าด้านข้างทั้งสองของตัวแผ่พลังงานสายอากาศ เปรียบเสมือนเป็นการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของก่าความเหนี่ยวนำ ความ จุ หรืออิมพีแคนซ์ของตัวสายอากาศ อาจส่งผลให้เกิดความถี่เรโชแนนซ์ที่ เป็นความถี่ฮาร์ โมนิกที่สองเกิดขึ้น ที่ความถี่ประมาณ 5.2 GHz การ เปลี่ยนแปลงค่าความเหนี่ยวนำ ความจ หรืออิมพีแคนซ์ สังเกตจากการ เปลี่ยนแปลงความหนาแน่นของกระแส ณ จุดต่างๆ บนตัวแผ่พลังงานใน ย่านความถี่ที่จำลองแบบ และเมื่อมีการปรับเพิ่มโหลดด้วยแผ่นสตริปรูป สี่เหลี่ยมผืนผ้า ณ บริเวณที่มีความหนาแน่นสูง จะส่งผลทำให้เกิดความ เปลี่ยนแปลงการตอบสนองความถึ่งองสายอากาศ ณ ความถี่เร โซแนนซ์ ดังกล่าวมากที่สุด

จากแนวกิดคังกล่าวทางผู้วิจัยพิจารณาผลการจำลองแบบในส่วน ความหนาแน่นของกระแสที่บริเวณส่วนค่างๆ บนดัวสายอากาส [10] พบว่าคำแหน่งบริเวณตรงกลางของดัวแผ่พลังงานรูปดัวไอ มีคำความ หนาแน่นของกระแส มากที่สุดสังเกดจากพื้นที่ที่มีสีแดงเข้ม ดังแสดงใน รูปที่ 2 และส่งผลต่อการปรับจูนก่าความขาวคลื่นมากที่สุดที่ความฉื่ 5.20 GHz จึงทำการปรับจูนเพิ่มโหลดแผ่นสตริปรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าเข้าไปในจุด ดังกล่าว แสดงดังรูปที่ 3 ซึ่งมีข้อดีคือช่วยเพิ่มอิมพีแดนช์แบนด์วิดท์ที่

ช่วงความถี่สูง [6-8] โดยทำการเลือกปรับค่าพารามิเตอร์ความกว้าง *W* ตั้งแต่ 45, 55, 65, 75 และ 85 มม. แต่จะคงค่าความขาว *L*, ไว้ที่ความขาว 10 มม. ผลจากการปรับขนาด *W*, ดังกล่าว พบว่าที่ความกว้าง *W*, เท่ากับ 65 มม. มีค่าอิมพีแดนซ์แบนค์วิดท์ใช้งานเพิ่มขึ้นเป็น 2 ช่วงความถี่ คือ ช่วงความถี่ต่ำร้อขละ 14 (2.39 – 2.75 GHz) และช่วงความถี่สูงร้อขละ 16.23 (4.98 – 5.86 GHz) ผลการจำลองแบบก่าสัมประสิทธิ์การสะท้อน กลับจากการปรับขนาด *W*, แสดงดังรูปที่ 4 ซึ่งเมื่อพิจารณาพบว่ามีค่า อิมพีแดนซ์แบนวิดท์ที่ *W*, เท่ากับ 65 มีค่ามากกว่าโครงสร้างสาขอากาศ ไมโนโพลรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าพื้นฐานในรูปที่ 1 จากนั้นทำการสรุป ค่าพารามิเตอร์ต่างๆ ที่เหมาะสมที่ได้จากการปรับจูนโครงสร้าง สายอากาศไมโนโพลรูปลัวไอที่ปรับเพิ่มโหลดแบบแผ่นสตริปรูป สี่เหลี่ยมผืนผ้าแสดงดังกรางที่ 1

จากการจำลองแบบเพื่อทดลองผลการปรับเลื่อนโหลดแบบแผ่นสหริป รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่อยู่ด้านข้างช้ายและขวาของตัวแผ่พลังงานรูปดัวไอ แนวดั้งจำนวน 5 ดำแหน่งในแนวทิศทางขึ้นและลงพร้อมกันตามแนวแกน Y กล่าวคือ ตำแหน่งบน กลางบน กลาง กลางล่าง และล่าง แสดงดังรูปที่ 3 พบว่าการปรับส่งผลทำให้ความถึ่เรไซแนนช์มูลฐานและความถึ่เรโซแนนช์ การประชุมวิชาการทางวิศวกรรมไฟฟ้า ครั้งที่ 44 The 44th Electrical Engineering Conference (EECON44) วันที่ 17-19 พฤศจิกาขน 2564 ณ โรงแรม ดิ อิมเพรส น่าน อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน

ฮาร์ โมนิกที่สองเกิดการเลื่อนออกห่างจากความถี่ที่ต้องการใช้งาน เนื่องจาก การปรับเสื้อนดังกล่าวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติทางไฟฟ้าของตัว สายอากาศ จากการทคลองปรับเลื่อนตำแหน่ง 5 ตำแหน่ง สามารถแสดง ผลได้ดังรูปที่ 5 จากรูปพบว่าที่ดำแหน่งกลางของตัวแผ่พลังงานรูปตัวไอจะ เป็นดำแหน่งที่เหมาะสมที่สุดคือมีความถี่เร โซแนนซ์ช่วงความถี่ต่ำเท่ากับ ร้อยละ 14 (2.39 – 2.75 GHz) และช่วงความถี่สูงเท่ากับร้อยละ 16.23 (4.98 -5.86 GHz)

รูปที่ 5 ผลการจำลองแบบค่าอิมพีแดนช์แบนด์วิดท์ เมื่อปรับดำแหน่งโกรงสร้างของ โหลดแผ่นสตริปรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่ระยะต่างๆ

ขนาด	ความกว้าง	งนาด	ความยาว
ตัวแปร	ขนาด (มม.)	ตัวแปร	ขนาด (มม.)
W	105	LY	60
W_{i}	15	L	40
W.,	50	L_2	15
W_{j}	3.8	L	9 16
W _d	65	LAS)	<u>30</u> 10
g	0.6	1 26	0.05
g_i	1	h	0.3

เมื่อได้ขนาดของพารามิเตอร์ที่เหมาะสมตามตารางที่ 1 จากนั้นทำการ สร้างสาขอากาศโมโนโพลรูปตัวไอที่ปรับเพิ่มโหลดแบบแผ่นสตริปรูป สี่เหลี่ยมผืนผ้า แสดงดังรูปที่ 6 และนำสายอากาศต้นแบบมาวัดผลด้วย เครื่องวิเคราะห์ โครงข่าย (Network Analyzer) รุ่น E5071C พบว่าค่า อิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์มีกวามถี่ใช้งานช่วงกวามถี่ต่ำร้อยละ 13.64 (2.39 -2.74 GHz) และช่วงความถี่สูงร้อยละ 31.01 (4.55 – 6.22 GHz) นำผลที่ใต้ จากการวัคมาเปรียบเทียบกับผลการจำลองแบบ แสคงคังรูปที่ 7 และในส่วน ของการเปรียบเทียบอัตราขยายของสายอากาศนั้นมีแนวโน้มที่เป็นไปใน ทิศทางเดียวกัน แสดงดังตารางที่ 2

รูปที่ 6 สายอากาศ โมโนโพลรูปตัวไอที่ปรับเพิ่มโหลดแบบสตริปรูปสี่เหลี่ยม

ดารางที่ 2 เปรียบเทียบก่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์และอัตราขยาย					
สายอากาศ	<i>f</i> , (GHz)	<i>S</i> ₁₁ (dB)	Bandwidth (GHz)	Gain (dBi)	
ผลการ	2.57	-18.24	2.39 - 2.75	3.98	
ຈຳລອงແบบ	5.42	-31.61	4.98 - 5.86	5.57	
ผลการ	2.56	-18.96	2.39 - 2.74	3.54	
วัดจริง	5.71	-29.09	4.55 - 6.22	5.12	

การเปรียบเทียบแบบรูปการแผ่พลังงานจากการจำลองแบบและการ วัคในช่วงความถี่ใช้งานที่ 2.60 GHz และ 5.60 GHz ในระนาบ สนามไฟฟ้า และระนาบสนามแม่เหล็กแสดงคังรูปที่ 8 และ 9 ตามลำคับ ผลจากการเปรียบเทียบพบว่ามีแบบรูปการแผ่พลังงานเป็นแบบรอบ ทิศทางที่ใกล้เคียงกัน

(n) ຄວາມຄື່ 2.6 GHz (ข) ความถี่ 5.6 GHz รูปที่ 9 แบบรูปการแผ่พลังงานในระนาบสนามแม่เหล็ก

การนำสายอากาศไปทดสอบใช้งานในระบบ WLAN ร่วมกับอุปกรณ์ Access Point รุ่น TP-Link AX1800 ซึ่งใช้เป็นตัวส่งสัญญาณ โดยทดสอบใน ย่านความถี่ต่ำ 2.45 GHz และความถี่สูง 5.80 GHz พบว่าการรับสัญญาณด้วย สายอากาศต้นแบบที่ระยะทางไกลที่สุดแบบมีสิ่งกีดขวางคือระยะทาง 70 เมตร และแบบไม่มีสิ่งกีดขวางคือระยะทาง 200 เมตร

การประชุมวิชาการทางวิศวกรรมไฟฟ้า ครั้งที่ 44 The 44th Electrical Engineering Conference (EECON44) วันที่ 17-19 พฤศจิกาขน 2564 ณ โรงแรม ดิ อิมเพรส น่าน อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน

4. สรป

งานวิจัยนี้นำเสนอการออกแบบและสร้างสายอากาศที่รองรับการให้ งานแบบ 2 ย่านความถี่ โดยเริ่มต้นเลือกออกแบบสายอากาศโมโนโพลรปตัว ้ไอที่ความถี่เรโซแนนซ์ 2.60 GHz นำมาศึกษาร่วมกับการปรับเพิ่มโหลด แบบแผ่นสตริปรูปสี่เหลี่ยมบริเวณด้านข้างซ้าย-ขวาดำแหน่งตรงกลางของ ตัวแผ่พลังงานที่ส่งผลให้เกิดความถึ่เร โซแนนซ์ที่ย่านความถี่สูง 5.60 GHz เพิ่มขึ้น สามารถตอบสนองย่านความถี่แถบกู่ตามมาตรฐาน จากผลการวัด พบว่าพบว่า มีค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ช่วงความถี่ต่ำเท่ากับร้อยละ 13.64 (2.39 – 2.74 GHz) และค่าอิมพีแดนซ์แบนด์วิดท์ช่วงความถี่สูงเท่ากับร้อย ละ 31.01 (4.55 – 6.22 GHz) โดยมีอัตราขยายเท่ากับ 3.54 dBi และ 5.12 dBi ตามลำดับ สายอากาศมีแบบรูปการแผ่พลังงานแบบรอบทิศทางในระนาบ เดียวทั้ง 2 ช่วงกวามถี่ตามที่ต้องการและมีข้อดีในด้านการลดกวามชับช้อน ของโครงสร้างสายอากาศได้จริง ครอบคลุมย่านความถี่ในระบบ WLAN และ 5G ตามมาตรฐาน IEEE 802.11b/g/n (2.40 – 2.48 GHz), IEEE 802.11a (5.15 – 5.35 GHz), IEEE 802.11ac (5.725 - 5.825 GHz) 11 8 2 LTE band 41 (2.496 -2.690 GHz) เมื่อนำไปทคลองใช้งานจริงร่วมกับอุปกรณ์ Access Point รุ่น TP-Link AX1800 ทคสอบที่ย่านความถี่ต่ำ 2.40 GHz และย่านความถี่สูง 5.80 GHz สามารถรับ-ส่งสัญญาณได้ในระยะทางใช้งานจริงตามที่ต้องการ

กิตติกรรมประกาศ 5.

ขอขอบคณคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์ใช้งานด้านโปรแกรมจำลองแบบ และสาขา วิศวกรรมโทรคมนาคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ที่ให้ความ อนุเคราะห์เครื่องมือและสถานที่ในการทคสอบวัคสาขอากาศ

เคกสารค้างคิง

- [1] Jing-Feng Ke, Min Chou, Zhi Chao Zhang and Wen-Jiao Liao, "A Dual-Band WLAN Antenna Design for Placement in Hinges of Convertible Notebooks," Cross Strait Quad-Regional Radio Science and Wireless Technology Conference (CSQRWC), 2019.
- [2] Zhen Yu, Jianguo Yu, Chenhua Zhu, Zhengyi Yang, "An Improved-Koch Snowflake Fractal Broadband Antenna for Wireless Applications," Electromagnetic Compatibility (EMC-Beijing), 2017.
- [3] Roja Vadlamudi, Sriram Kumar D., "Dual Band, Dual Slant ±45° Polarized 2 × 2 MIMO (8T 8R) Antenna Array with Low Mutual Coupling for A-LTE(4G) Band 41/42/43(5G) BTS Application," Wireless Communications Signal Processing and Networking (WiSPNET), pp. 97-101, 2020.
- [4] Balanis C. A., (1997) Antenna Theory, John Wiley & Sons, Inc, 1997.
- [5] Jou, C. F., Wu, J. W., & Wang, C. J., "Novel broadband monopole antennas with dual-band circular polarization," IEEE transactions on antennas and propagation, vol. 57, no. 4, pp. 1027-1034, 2009.

- [6] Ajay Dadhich1, J. K. Deegwal, M. M. Sharma, "A Compact Design of Multiband Microstrip Monopole Antenna for WLAN/WiMAX Applications, Test Engineering and Management, vol. 83, pp. 28622-28630, 2020.
- [7] Krishan Pratap Singh, Dr. Chandan and Gagandeep Bharti., "A Compact Tri Band Monopole Antenna with L Stub for WLAN/WiMAX Applications," Power, Energy and Controls with their impact on Humanity (CIPECH), pp. 249-253, 2018.
- [8] Akansha Yadav, Dr.Sudhanshu Verma., "Compact Monopole Antenna with Modified Triangular Shape for WLAN, WiMAX and Wi-Fi Applications" International Conference for Convergence in Technology (I2CT), 2019.
- วัชรพล นาคทอง, อำนวย เรื่องวารี, อภิญญา อินทร์นอก และสุภาษิณี [9] กรสิงห์, "สายอากาศโมโนโพลระนาบร่วมรูปลูกข่างโดยใช้วัสดุ ฐานรองโพลีเอสเตอร์ สำหรับประยุกต์ใช้งาน ย่านความถี่แถบกว้าง," Conference of Electrical Engineering Network of Rajamangala University of Technology 2017 (EENET 2017), 2017.
- [10] Ruengwaree, A., Naktong, W., & Namsang, A., "A TE-shaped Monopole Antenna with Semicircle Etching Technique on ground plane for UWB Applications," In 2013 Proceedings of the International Symposium on Antennas & Propagation, vol. 1, pp. 95-98, 2013.

กฤษณะ นิลวิเวก กำลังกาศึกษาหลักสูตรวิศวกรรมศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี พ.ศ. 2560 งานวิจัยที่สนใจ Antenna Design

วัชรพล นาคทอง ปัจจบันคำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำ สาขาวิชาวิศวกรรมโทรคมนาคมมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลอีสานนครราชสีมา งานวิจัยที่ สนใจ Antenna Design

สุวัฒน์ สกุลชาติ ปัจจุบันกำลัง ศึกษาหลักสูตร วิศวกรรมศาสตรคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า กณะวิสวกรรมสาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลรัญบุรี งานวิจัยที่สนใจ Antenna Design

อำนวยเรื่องวารีสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก จาก มหาวิทยาลัยลาสเซิลประเทศสาธารณรัฐเยอรมัน ปี พ.ศ. 2551 ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำ ภาควิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์และ โทรคมนาคม

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี งานวิจัยที่ aula Ultra Wideband Radar System, Ultra-Fast Electrical Pulse Generator, Antenna Design

ผลงานตีพิมพ์เผยแพร่ที่ 2

[2] กฤษณะ นิลวิเวก สุวัฒน์ สกุลชาติ วัชรพล นาคทอง และ อำนวย เรื่องวารี "สายอากาศโมโนโพล รูปตัวทีที่ใช้เทคนิคการเพิ่มสตับรูปตัวไอคู่สำหรับประยุกต์ใช้งานในระบบ 4G/5G" การประชุม วิชาการวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสถาปัตยกรรมศาสตร์ ครั้งที่ 12, 20 สิงหาคม 2564 ณ โรงแรมดิอิมพีเรียล โฮเทล แอนด์ คอนเวนชั่น เซ็นเตอร์โคราช อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

ESTAC & N12

การประชุมวิชาการวิควกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสถาบิตยกรรมศาสตร์ ครั้งที่ 12 วันที่ 20 สิงหาคม 2564 ณ คณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาบิตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

สารบัญ	
เรื่อง	หน้า
คำนิยม	ก
สารจากอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน	ข
สารจากคณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรุรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน	ค
สารจากคณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเพิ่คโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตขอนแก่น	4
สารจากคณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	จ
สารจากคณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล	្ត
สารจากคณบดีคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	ช
สารจากคณบดีคณะวิศวกรรมคาสตร์และเทคโนโสยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยกาพสินธุ์	ଖ
สารจากคณบดีคณะวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน	ฦ
วิทยากรบรรยายพิเศษ รายชื่อผู้ทรงคณวุฒิพิจารณาบทความวิจัย	ฎ
คณะกรรมการดำเนินการประชุมวิชาการ	ฑ
กำหนดการประชมวิชาการ ESTACON 2021	<u>91</u>
ตารางการน้ำเสนอบทความ ESTACON 2021	ល
กำหนดการนำเสนอผลงานวิจัยแยลตาม Session	ด
ประวัติและผลงานวิทยากรบรรยายพิเศษ	Ø
บทความวิจัยกลุ่มวิศวกรรมไฟฟ้า	
EE001 โปรแกรม PVxel สำหรับการประมาณการออกแบบระบบโซลาร์แบบแยกอิสระ และแบบผสม	1
EE002 เครื่องแกะสลักเสเซอร์ชนาดเล็ก 2 แกม ควบคุมการทำงานด้วย GRBL Controller Board	6
EE003 เครื่องรดน้ำต้นหอมแบ่งด้วยไมโครคอนโทรลเลอร์อาดุยไม่	12
EE004 เครื่องพลิกถลีบเมล็ดข้าวอัตโนมัติ	18
EE005 เครื่องคัดแยกขนาดและสีของมะนาวระบบกึ่งอัตโนมัติ	23
EE006 เครื่องควบคุมแสง LED RGB สำหรับการเพาะปลูกผัก	28
EE007 เครื่องควบคุมแผงโชส่วเซลส์ตามพิศทางแสงอาทิตย์อัตโนมัติ	34
EE008 เครื่องกรอกข้าวสารกิ่งอัตโนมัต	39
EE009 สายอากาศไม่ในไพลรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าด้วยเทคนิคการเขาะร่องและแผ่นสะท้อน	44
สาหรบเชงานในระบบ WLAN/WIMAX และ UWB	
EE010 สายอากาศเมเนเพลรูปตวททเซเทคนคการเพมสตบรูปตวเอคูสาหรบ ประยุกต์ใช้งานในระบบ 4G/5G	50

การประชุมวิชาการวิควกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสถาปัตยกรรมศาสตร์ ครั้งที่ 12 วันที่ 20 สิงหาคม 2564 ณ คณะวิควกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

สายอากาศโมโนโพลรูปตัวทีที่ใช้เทคนิคการเพิ่มสตับรูปตัวไอคู่สำหรับประยุกต์ใช้งาน ในระบบ 4G/5G Studies of T-Shape Monopole Antenna with Dual I-Shape Stub Tuning Technique for 4G/5G

กฤษณะ นิลวิเวก¹ สุวัฒน์ สกุลชาติ¹ วัชรพล นาคทอง² และ อำนวย เรื่องวารี¹

¹ ภาควิชาวิควกรรมอิเล็กทรอนิกล์และโทรคมนาคม คณะวิควกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอัญบุรี ด.รังสิต-นครนายก ต.ค้อองทก อ.อัญบุรี จังหวัดปทุมธานี 12110 ²ลาชาวิควกรรมโทรคมนาคม คณะวิควกรรมศาสตร์และสถาบิตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน 744 ด.สุรนารายณ์ ศ.โนเมือง อ.เมือง ข.นครราชสีมา 30000 *ผู้คิดต่อ E-mail : kritsana **เกษากล์**ให้เทินtt.ac.th, amnoiy.r@en.rmutt.ac.th

บทคัดปอ

งานวิจัยนี้ได้นำเสนอการออกแบบสายอากาศโมโนโพลรูปด้วที โดยใช้เทคนิคการปรับจูนเพิ่มสดับรูปด้วไอ แนวนอนที่ด้านบนทั้ง 2 ด้านของด้วสายอากาศพื้นฐาน เพื่อทำให้ช่วงความถี่ใช้งานกว้างมากยิ่งขึ้น ซึ่งสายอากาศมีขนาด 105 x 60 มม. โดยโครงสร้างสายอากาศถูกสร้างบนวัสดุฐานรองชนิดแผ่นฟิล์มไมล่าร์โพลีเอสเตอร์ ที่มีค่าไดอิเล็กตริก 3.2 และมีค่าความหนา 0.3 มม. ผลที่ได้จากการรัดของสายอากาศใกล้เคียงกับผลการจำลองแบบ โดยมีช่วงความถี่ 58.89% (2.18 - 4.00 GHz) ซึ่งครอบคลุมการใช้งานตามมาตรฐานในระบบ 4G IEEE 802.11b/g/n 2.45 GHz (2.4 - 2.48 GHz) IEEE 802.16e 3.5 GHz (3.40 - 3.69 GHz) และระบบ 5G IEEE 802.11b/g/n 2.50 GHz (2.4 - 2.69 GHz) โดย โครงสร้างสายอากาศที่นำเสนอนี้มีแบบรูปการแผ่พลังงานแบบรอบเทิศทาง และมีอัตราขยายเอลี่ย 4.81 dBi คำสำคัญ: รูปด้วที สดับรูปตัวไอ ไมลาร์โพลีเอสเตอร์ ระบบ 5G

Abstract

This research presents the design of a T-shape monopole antenna which uses the tuning technique with horizontal I-shape stub on the top of both sides of a basic antenna to enhance the frequency range more widely. The antenna size is 105×60 mm and the antenna structure is fabricated on a mytar polyester film substrate which has a dielectric of 3.2 and a thickness of 0.3 mm. The measurement results of the antenna are near to the simulation results. It has a frequency range of 58.89% (2.18 - 4.00 GHz) which covers the standard frequency in 4G IEEE 802.11b/g/n 2.45 GHz (2.4 - 2.48 GHz), IEEE 802.16e, 3.5 GHz (3.40 - 3.69 GHz), and 5G systems IEEE 802.11b/g/n 2.50 GHz (2.4 - 2.69 GHz). The proposed antenna is an omnidirectional pattern and an average gain of 4.81 dBi.

Keywords: T-shape, Stub, Mylar polyester, 5G

ESTACON12 | 50

ESTAC SN12

การประชุมวิชาการวิควกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสถาปัตยกรรมศาสตร์ ครั้งที่ 12 วันที่ 20 สิงหาคม 2564 ณ คณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอัสาน

1. บทนำ

สายอากาศเป็นอุปกรณ์ที่สำคัญในด้านการ ติดต่อสื่อสารแบบไร้สาย โดยนิยมนำไปใช้งานกัน อย่างแพร่หลาย ซึ่งปัจจุบันได้ถูกพัฒนาให้นำไปใช้งาน ในระบบ Wi-Fi ในระบบ 4G ตามมาตรฐาน IEEE 802. 11b/g/n 2. 45 GHz (2. 4 – 2. 48 GHz) IEEE 802. 16e 3.5 GHz (3.40 – 3.69 GHz) และระบบ 5G ตามมาตรฐาน IEEE 802.11b/g/n 2.50 GHz (2.4 – 2.69 GHz) [1-3] นักวิจัยจำนวนมากได้ออกแบบ และพัฒนาโครงสร้างสายอากาศให้สามารถใช้งานได้ ทั้งระบบ 4G และระบบ 5G แต่ก็ยังมีข้อเสียในด้าน โครงสร้างที่มีความขับข้อน มีจุดปรับจูนโครงสร้างเป็น จำนวนมาก [4-7]

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาพัฒนา โครงสร้างสายอากาศโมโนโพลรูปตัวไอพื้นฐาน [8-9] มีการเพิ่มสตับรูปตัวไอแนวนอนที่ด้านบนของ สายอากาศทั้ง 2 ด้าน [10-14] เพื่อทำให้สายอากาศ ครอบคลุมช่วงความถิโช้งานดังกล่าว โดยใช้โปรแกรม Computer Science Technology (CST) และใช้ เทคนิคการปรับจูนเพิ่มสตับรูปตัวโอแนวนอนทั้ง 2 ด้าน เพื่อช่วยลดความชับช้อนของสายอากาศ โดย ขั้นตอนการปรับจูนนั้นจะถูกนำเสนอในหัวข้อต่อไป

การออกแบบและผลการจำลองแบบ

การออกแบบโครงสร้างสายอากาคโมโนโพลรูปไอ [8-9] ซึ่งปรับจูนโดยใช้โปรแกรม CST ทำการออกแบบ ที่ความถี่เริ่มต้น 2.45 GHz [5] โดยความหนาของวัสดุ ฐานรอง h เท่ากับ 0.3 มม. ค่าคงตัวไดอิเล็กตริก E, เท่ากับ 3.2 ค่าความหนาของวัสดุตัวนำหองแดง t เท่ากับ 0.05 มม. ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 สายอากาศต้นแบบ

ในขั้นตอนที่สองปรับจูนเพิ่มสตับรูปดัวไอแนวนอน ทั้ง 2 ด้าน ที่ด้านบนของตัวแผ่พลังงาน ดังรูปที่ 2 ซึ่ง มีข้อดีคือช่วยเพิ่มช่วงความถี่ใช้งานให้กว้างมากขึ้น [5] ด้วยการเลือกปรับค่าพารามิเตอร์โดยปรับความกว้าง W₉ ดั้งแต่ 22, 25, 28, 31 และ 34 มม. และคงความยาว L₉ ให้มีค่าเท่ากับ 9 มม. โดยพบว่าที่ความกว้าง W₉ เท่ากับ 28 มม. เป็นค่าที่เหมาะสมที่สุด มีค่าอิมพีแดนซ์ แบนด์วิตท์ 60.59% (1.99 – 3.72 GHz) ดังรูปที่ 3 ซึ่งมากกว่าโครงสร้างสายอากาศตันแบบ 4.53% (2.37 – 2.48 GHz) จากการเปรียบเทียบผลดังรูปที่ 4 มีค่าพารามิเตอร์ที่ดีที่สุดของสายอากาศดังรูปที่ 5 และ ตารางที่ 1

รูปที่ 2 การปรับจูนโครงสร้างสายอากาศต้นแบบ

รูปที่ 3 ผลการจำลองแบบค่าอิมพีแดนข์แบนด์วิตท์ เมื่อปรับ W₃ และ L₃

ESTACON12 51

ESTAC SN12

การประชุมวิชาการวิควกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสถาบิตยกรรมศาสตร์ ครั้งที่ 12 วันที่ 20 สิงหาคม 2564 ณ คณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาบิตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

ESTACON12 | 52

ผลการวัดจริง

การประชุมวิชาการวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสถาปัตยกรรมศาสตร์ ครั้งที่ 12 วันที่ 20 สิงหาคม 2564 ณ คณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

4.81

ดารางที่ 2 เปรียบเทียบแบนด์วิดท์และอัตราชยาย					
สายอากาศ	แบนด์วิตท์ (GHz)	อัตรางยาย (dBi)			
ผลการจำลองแบบ	60.59% (1.99 - 3.72)	4.96			

58.89% (2.18 - 4.00)

การเปรียบเทียบผลการจำลองแบบและผลการวัด จริงของแบบรูปการแผ่พลังงานระนาบสนามไฟฟ้าดัง รูปที่ 9 และระนาบสนามแม่เหล็กดังรูปที่ 10 ในช่วง ความถี่ที่ใช้งาน 2.45GHz และ 3.50 GHz พบว่ามี แบบรูปการแผ่พลังงานเป็นแบบรอบทิศทางที่ ใกล้เคียงกัน

(ก) ความถี่ 2.45 GHz

(ข) ความถึ **3.50** GHz

รูปที่ 9 การเปรียบเทียบแบบรูปการแผ่พลังงานใน ระนาบสนามไฟฟ้า

รูปที่ 10 การเปรียบเทียงแบบรูปการแผ่หลังงานใน ระนาบสนามแม่เหล็ก

ในส่วนของการนำสายอากาศไปทดสอบใช้งานโน ระบบ 4G กับอุปกรณ์ Access Point รุ่น TP-Link WDR7400 โดยทดสอบในย่านความถี่ต่ำ 2.45 GHz พบว่าการรับส่งสัญญาณที่ระยะดีที่สุดแบบ nonline-of-sight-wireless ระยะ 50 เมตร และแบบ line-of-sight-wireless ระยะ 150 เมตร โดยแสดงผล การวัดกำลังงานดังตารางที่ 3

ดารางที่ 3 การวัดกำลังงานของสัญญาณ

ระยะทางในการวัด	non-line-of-sight-	line-of-sight-
กำลังงานสัญญาณ	wireless	wireless
5 m	-21 dBm	-21 dBm
10 m	-35 dBm	-32 dBm
50 m	-65 dBm	-55 dBm
100 m	-	-71 dBm
150 m	-	-86 dBm
200 m	-	-89 dBm

4. สรุป

จากการออกแบบโครงสร้างสายอากาศ โมโนโพล รูปตัวที โดยใช้เทคนิคการปรับจูนสตับรูปตัวไอแนวนอนที่ ด้กันบนทั้ง 2 ด้านของตัวแผ่พลังงานทำให้ได้ย่าน ความถิ่เพิ่มมากขึ้นร้อยละ 58.89% (2.18 - 4.00 GHz) ซึ่งมากกว่าร้อยละ 92.30% จากโครงสร้าง สายอากาศพี้ นฐานรูปตัวไอ 4.53% (2.37 -2.48GHz) ซึ่งครอบคลุมมาตรฐาน IEEE 802.11b/g/n 2.45 GHz (2.4 - 2.48 GHz) IEEE 802.16e 3.5 GHz (3.40 - 3.69 GHz) และระบบ 5G IEEE 802.11b/g/n 2.50 GHz (2.4 - 2.69 GHz) โดยสายอากาศมีแบบ รูปการแผ่พลังงานแบบรอบทิศทางและมีอัตราขยาย เฉลีย 4.81 dBi และเมือนำไปใช้งานจริงร่วมกับ อุปกรณ์ Access Point รุ่น TP-Link WDR7400 ทดสอบที่ย่านความถี่ต่ำ 2.45 GHz สามารถรับ-ส่ง ลัญญาณได้ในระยะทางตามที่ต้องการจริง

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลอัญบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์ใช้ งานด้านโปรแกรม CST และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลอีสาน คณะวิศวกรรมศาสตร์ และ สถาปี ตยกรรมศาสตร์ สาขาวิชาวิศวกรรม โทรคมนาคม ที่ให้ความอนุเคราะห์ใช้เครื่องวิเคราะห์ โครงข่ายในการทดลองและวัดผลงานวิจัย

ESTACON12 53

ESTAC SN12

การประชุมวิชาการวิควกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสถาปัตยกรรมศาสตร์ ครั้งที่ 12 วันที่ 20 สิงหาคม 2564 ณ คณะวิควกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอัสาน

7. เอกสารอ้างอิง

- Ban Y. L., Li C., Wu G. and Wong K. L. (2016).
   4G/5G multiple antennas for future multi-mode smartphone applications. IEEE access, 4, pp. 2981 – 2988.
- [2] Li, Y., Luo, Y., & Yang, G. (2017). 12-port 5G massive MIMO antenna array in sub-6GHz mobile handset for LTE bands 42/43/46 applications. IEEE access, 6, 344-354.
- [3] Wong, K. L., Lin, B. W., & Li, B. W. Y. (2017). Dualband dual inverted-F/loop antennas as a compact decoupled building block for forming eight 3.5/5.8-GHz MIMO antennas in the future smartphone. Microwave and Optical Technology Letters, 59(11), 2715-2721.
- [4] BAN, Y. L., LI, C., CHOW-YEN-DESMOND, S. L.M., WU, G., & WONG, K. L. 4G/5G Multiple Antennas for Future Multi-Mode Smartphone Applications.
- [5] Yassin, M. E., Mohamed, H. A., Abdallah, E. A., & El-Hennawy, H. S. (2019). Single-fed 4G/5G multiband 2. 4/ 5. 5/ 28 GHz antenna. IET Microwaves, Antennas & Propagation, 13(3), 286-290.
- [6] Yang, M, Sun, Y, & Li, F. (2019). A compact wideband printed antenna for 4G/5G/WLAN wireless applications. International Journal of Antennas and Propagation, 2019.
- [7] Khalifa, M., Khashan, L., Badawy, H., & Ibrahim, F. (2020). Broadband printed-dipole antenna for 4G/5G smartphones. In Journal of Physics: Conference Series (Vol. 1447, No. 1, p. 012049). IOP Publishing.
- [8] Phummiphak, P., Deekaikam, A., & Naktong, W. (2019, March). The Development of Dual-Band Antenna for Applying MIMO Systems. In 2019 7th International Electrical Engineering Congress (IEECON) (pp. 1-4). IEEE.

- [9] Balanis C. A, (1997) Antenna Theory, John Wiley & Sons, Inc, 1997.
- [10] Yang M., Su Y. and Li F. (2019). A compactwideband printed antenna for 4G/5G/WLAN wireless applications. International Journal of Antennas and Propagation.
- [11] Mao Y., Guo S., and Chen M. (2018). Compact dual-band monopole antenna with defected ground plane for Internet of things. IET Microwaves, Antennas & Propagation, 12 (8), pp. 1332 – 1338.
- [12] Wang, Y. Y., Ban, Y. L., & Liu, Y. (2019). Sub-6GHz 4G/5G conformal glasses antennas. IEEE Access, 7, 182027-182036.
- [13] Masoodi, I. S., Ishteyaq, I., Muzaffar, K, & Magray, M. I. (2020). Low cost substrate based compact antennas for 4g/5g side-edge panel smartphone applications. Progress In Electromagnetics Research Letters, 91, 145-152.
- [14] Singh, H., Sohi, B. S., & Gupta, A. (2020). Designing and performance evaluation of metamaterial inspired antenna for 4G and 5G applications. International Journal of Electronics, 1-23.

ESTACON12 54

ผลงานตีพิมพ์เผยแพร่ที่ 3

[3] วัชรพล นาคทอง ธัชชัย พุ่มพวง กชิดิศ กกขุนทด กฤษณะ นิลวิเวก และอำนวย เรื่องวารี "สายอากาศไดโพลรูปตะขอสี่เหลี่ยมผืนผ้าย่านความถี่คู่สำหรับประยุกต์ใช้งานในระบบ GSM/WLAN" การประชุมวิชาการวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสถาปัตยกรรม ศาสตร์ ครั้งที่ 9 วันที่ 7 กันยายน 2561 ณ อาคาร 50 ปี เทคนิคไทย-เยอรมัน ขอนแก่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตขอนแก่น

บทความฉบับเต็ม

การประชุมวิชาการ วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสถาปัตยกรรมศาสตร์ ครั้งที่ 9

The 9th Engineering Science Technology and Architecture Conference 2018

IS

CON2018

วิศวิกรรมใ

เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่ออุตสาหกรรมแห่งอนาคต Technology and Innovation for Future Industry

7 กันยายน 2561 🌔

ณ อาการ 50 ปี เทคนิก ใทย-เยอรมัน ขอนแก่น กณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงกลอีสาน วิทยาเขตขอนแก่น

	EE195	ระบบป้องกันมอเตอร์เหนี่ยวนำ 3 เฟส ขณะทำงานในสภาวะที่กระแส	268
	และแรง	ดันไฟฟ้าผิดปกติ	
	EE240	โรงเรือนเปิดดอกเห็ดอีแวปแบบมินิพลังงานแสงอาทิย์สำหรับชุมชน	272
	EE242	การทดสอบบล็อกเซนแพลตฟอร์มสำหรับระบบงานลูกค้าสัมพันธ์	276
	EE273	การพัฒนาหม้อแปลงกระแสสำหรับวัดค่ากระแสความถี่สูงในวงจรส่งกำลังไฟฟ้าไร้สาย	282
	EE277	การออกแบบและสร้างหุ่นยนต์กู้ภัยแบบไร้สายที่ควบคุมด้วยระบบเครือข่ายไร้สาย	290
	ແບບInf	rastructure เพื่อใช้ในการแข่งชัน 🦳	
	EE285	การศึกษาความเป็นไปได้ในการตรวจวัดคุณภาพน้ำด้วยการอ่านค่าความนำไฟฟ้า	297
	ด้วยตัว	ตรวจวัดแบบอนาล็อกสื่อสารผ่านระบบ IoT	
	EE287	การออกแบบและสร้างระบบติดต ^า มต่วงอาทิตย์แบบอัตโนมัติ 2 แกนสำหรับแผง	301
	โซลาร์เจ	ชลล์ ที่ควบคุมด้วยไมโครคอนโทรลุเลอร์	
	EE310	การพัฒนาโรงเรือนปลูกพืชอัจฉริยะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูกแตงเทศ	307
	EE339	สายอากาศแพทซ์ไมโครสตริปสี่เหลี่ยมสองย่านความถี่โพลาไรซ์แบบวงกลม กับเทคนิค	
	โหลดร่อ	งรูปตัววีสำหรับระบบเครือซ่ายห้องถิ่นแบบไร้สาย	
บทควา	ນวิຈັຍກາ	คโปสเตอร์ กลุ่มวิศวกรรมไฟฟ้า	
	EE010	ชุดสื่อการสอนวงจรทวีแรงดันชนิดคอคครอฟต์-วอลดันสองขั้ว	313
	EE014	การศึกษาการประยุกต์ใช้งานโรงไฟฟ้าเซลล์เชื้อเพลิงในระบบไฟฟ้ากำลัง	319
	EE020	การศึกษาเชิงวิเคราะห์ฮาร์มอนิกที่เกิดจากหลอดแอลอีดี	327
	EE021	ระบบติดตามค่ากำลังไฟฟ้าสูงสุดของเซลล์แสงอาทิตย์โดยใช้เทคนิคการรบกวน	332
	และสังเ	nn San Gradit	
	EE029	การแยกแยะเสียงที่ถูกเล่นซ้ำโดยใช้การผสมผสานผลการทำนายของ GMM และ SVM	338
	EE047	ระบบเรียนรู้อักษรเบรลล์ด้วยตนเองพร้อมโหมดแบบทดสอบอัตโนมัติ	343
	EE048	ดัวดูดขับคลื่นไมโครเวฟชนิดแผ่นวงจรพิมพ์ที่มีสองย่านความถี่ใกล้กัน โดยใช้เทคนิค	347
	แผ่นสต	รีปเหนี่ยวนำแม่เหล็กและสตับปรับจูน	
	EE070	สายอากาศโมโนโพลลำหรับประยุกด์ใช้งานย่านแถบกว้างมากยิ่ง	352
	EE072	รถเข็นผู้ป่วยอัตโนมัติเพื่อความสะดวกในการเคลื่อนย้าย	358
	EE108	สายอากาศไดโพลรูปตะขอสี่เหลี่ยมผืนผ้าย่านความถี่คู่สำหรับประยุกต์ใช้งาน	366
	ในระบเ	J GSM/WLAN	
	EE109	การศึกษาและพัฒนาระบบการกักเก็บพลังงานจากคลื่นความถึ	371
	EE124	การศึกษาและออกแบบสายอากาศวงแหวนสองทิศทางแถบความถี่กว้างยิ่ง กระตุ้น	376

การประชุมวิชาการวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสถาปัตยกรรมศาสตร์ ครั้งที่ 9

วันที่ 7 กันยายน 2561 ณ อาคาร 50 ปี เทคนิค ไทย-เยอรมัน ขอนแก่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตขอนแก่น

EE108

สายอากาศไดโพลรูปตะขอสี่เหลี่ยมผืนผ้าย่านความถี่คู่สำหรับประยุกต์ใช้งานในระบบ GSM/WLAN

Dual-Band Hook-Rectangular Shape Monopole Antenna for GSM/WLAN Application

<u>วัชรพล นาคทอง''</u> ธัชชัย พุ่มพวง¹ กซิดิศ กกซุนทด¹ กฤษณะ นิลวิเวก² และ อำนวย เรื่องวารี ²

¹สาขาวิชาวิศวกรรมโทรคมนาคม คณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน 744 ถ.สุรนารายณ์ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000 ^{*}E-mail: watcharaphon.na@rmuti.ac.th โทรศัพท์: 044-233000 ต่อ 3140-5 ²ภาควิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอบิกล์และโทรคมนาคม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอัญบุรี ถ.รังสิต-นครนายก ต.ศลอุชหภาย.อัญบุรี จังหวัดปทุมธานี 12110 E-mail: amnoly.r@rmutt.ac.th โทรศัพท์: 0-2549-4620

บทคัดย่อ

บทความนี้นำเสนอการออกแบบสายอากาศไดโพลรูปตะขอสี่เหลี่ยมผืนผ้าย่านความถี่คู่สำหรับประยุกติใช้งานย่าน ระบบ GSM และ WLAN จำลองผลบนโปรแกรม CST โดยสายอากาศที่ออกแบบสร้างบนแผ่นแผ่นฟิล์มไม่ล่าร์โพลีเอส เทอร์ ที่มีค่าไดอิเล็กตริก (**ɛ**,) เท่ากับ 3.2 และมีค่าความขนาน (**b**) เท่ากับ 0.3 mm. ซึ่งสายอากาศมีขนาดเท่ากับ 61.2 มม. x 127.4 มม. โดยมีการเพิ่มสตับปรับจูนรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า เพื่อช่วยเพิ่มช่วงความถี่ใช้งานและอัตราขยาย จากผลการ จำลองแบบพบว่าค่าความถี่ใช้งานมีค่าเท่ากับ 24.27% (0.76 + 0.97 GHz) และ 53.77% (1.89 - 3.28 GHz) มีค่า อัตราขยาย 1.484 dBi and 4.813 dBi. โดยทิศทางการแผ่พลังงานเป็นแบบรอบทิศทาง ค**ำหลัก**: สายอากาศไดโพล, รูปตะขอสี่เหลี่ยมผืนผ้า, ความถี่คู่, อัตราชยาย

Abstract

This research presents the design of spur-rectangular shape monopole antenna for support GSM system and WLAN application which is using CST program for simulate results. The antenna was makeup on polyester film with the dielectric constant (ε_r) = 3.2 and thickness (h) = 0.3 mm. The prototype antenna was the dimension of 61.2 mm. x 127.4 mm. with spur-rectangular plate at center on patch and tuning matching impedance both sides on polyester film structure for expand on frequency bandwidth and gain. The Simulation of results of the antenna have the resonance frequencies of 24.27% (0.76 – 0.97 GHz) and 53.77% (1.89 - 3.28 GHz), the gains are between 1.484 dBi and 4.813 dBi. The radiation pattern of the proposed antenna is omni-directional pattern. *Keywords:* monopole antenna, Hook-shape, Dual-Band, Gain

1. บทนำ

ระบบเครือข่ายท้องถิ่นแบบไร้ลาย (Wireless Local Area Network) ได้ถูกนิยมนำมาใช้งานทั่วโลก นำมาส่งสัญญาณในทางด้านธุรกิจหรือหน่วยงานราชการ ด่าง ๆ และซึ่งระบบสื่อสารนั้น ช่วยลดค่าให้จ่ายในการ เดินทางลดเวลาการติดต่อสัญญาณทำให้รวดเร็ว สะดวกสบายมากยิ่งขึ้น โดยเครื่องที่ใช้นั้นจะถูกนิยม ติดต่อสื่อสารด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ มือถือ แท็บเล็ต และไอแพด เป็นต้น แต่ยังมีอุปกรณ์ที่มีความสำคัญในการ ติดต่อสื่อสารคือ สายอากาศสำหรับรับส่งข้อมูลสื่อสารไร้ สาย [1-3] จึงมีการพัฒนาโครงสร้างสายอากาศกันอย่าง ต่อเนื่อง ซึ่งจะนิยมปรับจูนโครงสร้างเพื่อทำให้ตอบสนอง ช่วงความถี่ตาม GSM (0.9 GHz) DCS (1.72-1.88 GHz) PCS (1.85 - 1.99 GHz) IMT- 2000 (1.92 - 2.17 GHz)

การประชุมวิชาการวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสถาปัตยกรรมศาสตร์ ครั้งที่ 9

วันที่ 7 กั้นยายน 2561 ณ อาคาร 50 ปี เทคนิคไทย-เยอรมัน ขอนแก่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตขอนแก่น

และ Wireless Fidelity (WiFi) IEEE 802.11 2.4 GHz (2.4 - 2.48 GHz) เป็นต้น

จากการที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น ผู้วิจัยสนใจศึกษา ใช้โครงสร้างสายอากาศโมโนโพล ที่มีรูปแบบที่ปรับจูน ง่ายโดยใช้เทคนิคการเพิ่มสตับ [4-7] และมีฐานรองวัสดุ แผ่นฟิล์มไม่ล่าร์โพลีเอสเทอร์ เพื่อสามารถประกอบ ร่วมกับเครื่องมือสื่อสารความถี่สูงที่มีขนาดบางน้ำหนัก เบา โดยโครงสร้างสายอากาศจะจำลองบนโปรแกรม CST เพื่อหาค่าเพิ่มอิมพีแดนช์แบนด์วิดท์ใช้งานและท่า ค่าพารามิเตอร์ที่เหมาะสมที่สุดของตัวสายอากาศต้นแบบ โดยจะอธิบายในเนื้อของงานวิจัยต่อไป

การออกแบบและการจำลองแบบสายอากาศ การออกแบบโครงสร้างของสายอากาศ

การออกแบบโครงสร้างสายอากาศโมโนโพลรูป สี่เหลี่ยมผืนผ้าพื้นฐาน ดังรูปที่ 1(ก) เลือกใช้โลหะ ทองแดงที่มีค่าความนำของวัสดุตัวน<u>ำทองแดง</u> σ=5.8×10°S/m และค่าความหนาของแผ่นทองแดง t = 0.01 มม. ซึ่งการออกแบบสายอากาศที่ความถี่ f = 2.45 GHz ในส่วนของฐานรองเลือกใช้วัสดุแผ่นฟิล์มไม่ล่าร์โพลี เอสเทอร์ [7-9] ที่มีคุณสมบัติของค่าไดอีเล็กตริก c, = 3.2 ความหนาของวัสดุตัวนำ h = 0.3 มม. โดยโครงสร้าง สายอากาศจะมีขั้นตอนการปรับจูนหลักโดยการเพิ่มสตับ 2 ส่วนคือ ที่ด้านบนสายอากาศและด้านข้างของ สายอากาศดังรูปที่ 1 เพื่อเพิ่มช่วงความถี่ใช้งานและเพิ่ม อัตราขยายให้กับสายอากาศ และในส่วนของการอธิบาย ผลการปรับจูนจะถูกอธินายโนส่วนไปต่อ

(ค) การเพิ่มสดับที่ด้วสายอากาศ (ง) การเพิ่มสดับที่ด้วระนาบกราวด์ รูปที่ 1 การปรับจูนโครงสร้างสายอากาศ

จากการแสดงขั้นตอนการปรับจูนโครงสร้าง สายอากาศจนได้สายอากาศต้นแบบ มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยการปรับจูนได้ค่าพารามิเตอร์ที่เหมาะสมที่สุด คือ ความกว้าง W = 127.425 มม., W_I = 28.8 มม., W_Z = 61.2 มม., W₃ = 15.3 มม. W₄ = 3.825 มม. และความ ยาว L = 100 มม.

โดยการออกแบบโครงสร้างสายอากาศมีขั้นตอน ปรับจูนโครงสร้าง 3 ส่วนดั้งนี้ ส่วนที่หนึ่งทำการปรับเพิ่ม ขนาดของความยาวสายอากาศ ดังรูปที่ 1(ข) โดย ค่าพารามิเตอร์ที่ทำการปรับคือ W₂ และ L₂ พบว่าเมื่อ ปรับค่าความกว้าง W₂ = 28.8 มม. และค่าความยาว L₂ ตั้งแต่ 14.4, 37.8, 61.2, 84.6 และ 108 มม. พบว่าได้ ความถึกว้าง 61.2 มม. ส่งผลให้ทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การ สะท้อนกลับต่ำกว่า -10 dB มากขึ้น ที่ช่วงความถึ 850MHz และช่วงความถึ 2.45GHz ในจุดที่ A และ B รูป ที่ 3 โดยมีแบนด์วิดทักว้างใช้งานอยู่ที่ความถึเรโซแนนซ์ ช่วงต่ำมีค่าเท่ากับ 20,68% (0.91 - 1.12 GHz) และ ความถึเรโซแนนซ์ช่วงสูงมีค่าเท่ากับ 45.18% (2.09 -3.31 GHz) แต่ยังไม่ตอบสนองตามที่ต้องการ

การประชุมวิชาการวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสถาปัตยกรรมศาสตร์ ครั้งที่ 9 วันที่ 7 กันยายน 2561 ณ อาคาร 50 ปี เทคนิคไทย-เยอรมัน ขอนแก่น .มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตขอนแก่น

367

ส่วนที่สองทำการเพิ่มสตับรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่ตัว ด้านบนสายอากาศเพื่อเพิ่มความยาวให้กับสายอากาศดัง รูปที่ 1 (ค) ทำให้ตอบ สนองข่วงความถี่ 850 MHz ดีมาก ยิ่งขึ้น โดยคำพารามิเตอร์ที่ทำการปรับคือ W₂ และ L₂ พบว่าเมื่อปรับค่าความกว้าง W₂ ตั้งแต่ 10, 20, 30 และ 40 มม. และค่าความยาว L₂ = 15.3 มม. พบว่าได้ความถี กว้าง 30 มม. ส่งผลให้ทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การสะท้อน กลับต่ำกว่า -10 dB มากขึ้น ที่ช่วงความถี่ 850MHz และ ช่วงความถี่ 2.45GHz จุดที่ C และ D รูปที่ 5 โดยมีแบนด์ วิดท์ใช้งานอยู่ที่ความถึ่เรโซแนนซ์ช่วงต่ำมีค่าเท่ากับ 25.28% (0.76 - 0.98GHz) และความถี่เรแนนช์ช่วงสูงมี ค่าเท่ากับ 48.98 (1.68 - 2.77GHz) ตามที่ต้องการ

ส่วนที่สามทำการเพิ่มสตับรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าเข้าที่ ด้าน ข้างของสายอากาศบนแผ่นฟิล์มดังรูปที่ 1(ง) เพื่อ นำมาเพิ่มอัตราการขยายให้กับช่วงความถี่ไข้งานในระบบ มือถือและระบบ WIFi โดยค่าพารามิเตอร์ที่ทำการปรับคือ W5 และ L3 พบว่าเมื่อปรับค่าความกว้าง W3 ตั้งแต่ 30.6, 45.9, 61.2, 76.5 และ 91.8 มม. พบว่าค่าพารามิเตอร์ที่ดี ที่สุดคือ ค่าความกว้าง 61.2 มม. และค่าความยาว L₃ =
15.3 มม. ช่วงทำให้ตอบสนองช่วงความถี่ใช้งาน โดยที่ ช่วงความถี่เรโขแนนซ์ช่วงต่ำมีค่าเท่ากับ 24.27% (0.76 0.97GHz) และช่วงความถี่เรโซแนนซ์ช่วงสูงมีค่าเท่ากับ
53.77% (1.89 - 3.28GHz) ตามที่ต้องการ

รูปที่ 5 ผลการจำลองแบบค่า $|S_{11}|$ (dB)เมื่อปรับ

W3 และ L3

จากการปรับจูนโครงสร้างสายอากาศที่ผ่านมานำ โครงสร้างเปรียบเทียบเพื่อแสดงให้เห็นช่วงความถี่ใช้งาน ชัดเจนมากยิ่งดังรูปที่ 6 และตารางที่ 1

รูปที่ 6 ผลการเปรียบเทียบค่า |*S*₁₁|(dB) เมื่อมีการ เปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างสายอากาศทั้ง 3 ขั้นตอน

ดารางที่ 1 ผลการจำลองคุณสมบัติของสายอากาศ

Frequency (GHz)	VSWR	Gain ไม่มีส ดับ	Gain มีส ตับ	Z _m (Ω)
0.85	1.79:1	1.487 dBi	2.136 dBi	29.69 +j20.38
0.9	1.83:1	1.482 dBi	2.650 dBi	48.31 +j28.56
1.8	1.71:1	2.148 dBi	4.467 dBi	45.82 +j18.13
1.9	1.65:1	2.493 dBi	4.947 dBi	42.91 +j12.83
2.45	1.57:1	2.926 dBi	5.026 dBi	59.04 -j18.38

การประชมวิชาการวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสถาปัตยกรรมศาสตร์ ครั้งที่ 9

วันที่ 7 กันอาอน 2561 ณ อาคาร 50 ปี เทคนิคไทย-เออรมัน ขอนแก่น เมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตขอนแก่น

368

EE108

ส่วนสุดท้ายทำการวัดแบบรูปการแผ่พลังงาน (Radiation Pattern) ของสายอากาศสร้างจริงและ นำมาเปรียบเทียบกับผลการจำลองแบบโดยจะ ทำการวัดที่ความถี่ 850MHz, 1.9 GHz และ 2.45 GHz พบว่าสายอากาศมีการแผ่พลังงาน ในรูปแบบสนาม ไฟฟ้า (E-plane) ระนาบ x-z ดังรูปที่ 7 และรูป แบบ สนามแม่เหล็ก (H-plane) ระนาบ y-z ดังรูปที่ 8 โดยมี ลักษณะการแผ่พลังงานที่ช่วงความถี่ต่ำ 850MHz ช่วง ความถี่สูง 2.45GHz มีรูปแบบสองทิศทาง เนื่องจาก โครงสร้างสายอากาศตอบสนองตอบช่วงความถี่ต่ำและ ช่วงความถี่กลางให้ศึกว่าช่วงความถี่สูง

รูปที่ 7 แบบรูปการแผ่หลังงานระนายสนามไฟฟ้าที่ ความถี่ 850MHz, 1.9 GHz และ 2.45 GHz

รูปที่ 8 แบบรูปการแผ่พลังงานระนายสนามแม่เหล็กที่ ความถี่ 850MHz, 1.9 GHz และ 2.45 GHz

5. สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้ได้นำเสนอ การปรับจูนโครงสร้าง สายอากาศโมโนโพลออกแบบเริ่มต้นที่ความถี่ 2.45GHz ร่วมกับการปรับเพิ่มสตับเพื่อเพิ่มช่วงความถี่ใช้งานมือถือ

EE108

และระบบ WiFi 2.45GHz และการเพิ่ม Gain ให้กับ สายอากาศ โดยมีแบนด์วิดท์กว้างใช้งานอยู่ที่ความถี่เร โขแนนซ์ช่วงต่ำมีค่าเท่ากับ 24.27%(0.76 - 0.97GHz) และความถี่ เรโซแนนซ์ช่วงสูงมีค่าเท่ากับ 53.77%(1.89 -3.28GHz) ซึ่งจากการปรับเพิ่มสตับดังกล่าวช่วยให้ สายอากาศทำช่วงความถี่ตาม GSM (0.9 GHz) DCS (1.72-1.88 GHz) PCS (1.85 - 1.99 GHz) IMT- 2000 (1.92 - 2.17 GHz)และ Wireless Fidelity (WiFi) IEEE 802.11 2.4 GHz (2.4 - 2.48 GHz) และด้าน Gain เพิ่ม 51% จากการปรับเพิ่มรูปตัวไอทั้งสองด้าน สายอากาศมี โดยมีลักษณะการแผ่พลังงานแบบสองทิศทาง (Bidirectional) และโครงสร้างสายอากาศที่ได้นำเสนอ นั้นมีช้อดีคือ โครงสร้างสายอากาศไม่ชับข้อนและมีจุด ปรับจูนน้อยจาก

6. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล อัญบุรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ใช้งาน ด้านโปรแกรม CST

7. เอกสารอ้างอิง

 Kunturkar G. S. and Zade P. L., (2015). Design of Fork-shaped Multiband Monopole antenna using defected ground structure.

Communications and Signal Processing (ICCSP), 2015 International Conference on, pp. 0281 -0285, 2-4 April 2015.

[2] Sakulchat S. and Ruengwaree A., (2008). Dual Band Microstrip Antenna with Triangular Tuning Stubfor WLAN Applications. International Symposium on Antennas Propagation and EM Theory (ISAPE), Chino, 2008, pp. 546-549.

[3] ป้อดนัย บุญไมตรี, วัชรพล นาคทอง, อภิญญา อินทร์ นอก และ อำนวย เรื่องวารี (2559). สายอากาศวงแหวน ที่มีการป้อนสัญญาณด้วยโพรบรูปวงกลมสำหรับการ ประยุกต์ใช้งานการสื่อสารแบบไร้สาย, การประชุมทาง วิชาการทางวิศวกรรมไฟฟ้าครั้งที่ 39 (EECON-39), เทชรบุรี, ประเทศไทย, 2-4 พฤศจิกายน 2559.

การประชุมวิชาการวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสถาปัตยกรรมศาสตร์ . ครั้งที่ 9

วันที่ 7 กันยายน 2561 ณ อาคาร 50 ปี เทคนิคไทย-เยอรมัน ขอนแก่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตขอนแก่น

[4] Boonmaitree P., Naktong W., Kornsing S. and Ruengwaree A. (2016). Rectangular Slot Antenna with Bobbin Shaped Stub Tuning for Wireless CommunicationApplication. 13th International Conference on Electrical Engineering Electronics, Compute Telecommunications and Information Technology (ECTI-CON 2016), Chiang Mali, Thailand, 28 june – 1 July 2016.
[5] Chanramard S., Naktong W., Thongbor P.,

and Ruengwaree A, (2017). The Structure Tuning of Plugs-Shaped Monopole Antenna for Wireless Communication Applications. International Symposium on Antennas Propagation (ISAP 2017), Phuket, Thailand, 30 October – 2 November 2017.

[6] Kornsing S., Innok A., Naktong W. and Ruengwaree A., (2017). The Ring Antenna with Circular Probe Feeding for MIMO Systems. International Symposium on Antennas Propagation (ISAP 2017), Phuket, Thailand, 30 October – 2 November 2017.

[7] Naktong W., Ruengwaree A. and Kaewchan B. (2017) Development of Top-Shaped Planar monopole antenna on Polyester film material for wireless network. *Proceedings of the 9th Conference of Electrical Engineering Network of Rajamangala University of Technology 2017* (*EENET 2017*), pp. 447-450, 2-4 May 2017.

[8] Kai S., Takahashi M. (2016). Investigation of the Film Antenna for Wireless Power Transmission to the Capsular Endoscope. Antennas and Propagation (ISAP), 2016 International Symposium on , 24-28 Octamber 2011.

[9] Rammal M., Huitema, L., Crunteanu, A., Passerieux D., Cros D., Monediere T., Madrangeas V., Dutheil P., Champeaux C., Dumas-Bouchiat F., Marchet P., L., Trupina L., Banciu G. and Cernea M. (2016). BST thin film capacitors integrated within a frequency tunable antenna. Antenna Technology (IWAT), 2016 International Workshop on 29 Feb.-2 March 2016

การประชุมวิชาการวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสถาปัตยกรรมศาสตร์ ครั้งที่ 9

วันที่ 7 กันยายน 2561 ณ อาคาร 50 ปี เทคนิคไทย-เยอรมัน ขอนแก่น .มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตขอนแก่น

EE108

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล	กฤษณะ นิลวิเวก
วัน เดือน ปีเกิด	22 ตุลาคม 2535
ที่อยู่	83 ม.8 ต.แม่แฝกใหม่ อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ 50290
การศึกษา	ปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชาวิศวกรรมโทรคมนาคม
	มหาวิทยาลัยราชมงคลล้านนา (เชียงใหม่)
ประสบการณ์ทำงาน	วิศวกรโครงการควบคุมคุณภาพงานติดตั้งเครือข่ายโทรศัพท์ บริษัท ไทย
	ฟูรูคาวา ยูนิคอม เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด พ.ศ. 2559 ถึงปัจจุบัน
เบอร์โทรศัพท์	096-781-1555
อีเมล์	kritsana_n@mail.rmutt.ac.th

